

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

Odprli tovarno Bramac Slovenija

V letu in pol so v Dobruški vasi izdelali več kot 10 milijonov strešnikov — Letos 90 milijonov šilingov prometa — Nadškofov blagoslov

DOBRUŠKA VAS — 24. septembra so v prisotnosti več sto gostov iz domovine in tujine, med katerimi sta bila tudi ljubljanski nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar in minister za industrijo Dušan Šešok, slovesno odprli mešano slovensko-avstrijsko firmo Bramac Slovenija.

Bramac, ki proizvaja strešnike, deluje v Dobruški vasi sicer že od lanskega aprila, vendar so zaradi lanske vojne

ima IGM Strešnik, ostalo pa Kograd iz Dravograda. Osnovni kapital je vreden blizu 62 milijonov avstrijskih šilingov, letošnji promet pa naj bi znašal kar 90 milijonov šilingov. Doslej so izdelovali dva modela strešnikov iz naravnih materialov v štirih barvah, pred kratkim pa je stekla še proizvodnja tretjega modela Adria, ki je namenjen predvsem istrskemu in dalmatinskemu tržišču. Poleg strešne kritine izdelujejo tudi vse strešne dodatke. »Naša zmogljivost je sedaj 15 milijonov strešnikov na leto, z majhnimi naložbami in organizacijskimi spre-

membami pa lahko kmalu dosežemo tudi količine prek 20 milijonov strešnikov na leto. Bramac Slovenija je z vstopom v družbo Bramac International v povezavi z nemškimi družabnikom Brass in britanskim Redlandom dobil tudi dostop do najnovejših tehnoloških dosežkov pri razvoju strešne kritine.« je dejal Klemenc. Svojo kakovost Bramac Slovenija potrjuje s 30-letno garancijo za svoje izdelke.

Po govornih Klemenca, avstrijskih družabnikov in nadškofa dr. Šuštarja so si gostje ogledali proizvodnjo, dr. Šuštar pa je tovarno blagoslovil in zaželel nje nadaljnje uspešno delo in srečo ter zadovoljstvo njenim delavcem.

A. B.

GOSTJE V BRAMACU — Direktor Bramaca Jernej Klemenc je gost, med katerimi sta bila tudi ljubljanski nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar in minister Šešok, razkazal tovarno in izdelovanje strešnikov. (Foto: A. B.)

nameravano otvoritev prestavili na letos. V tem času je Bramac Slovenija dosegel in celo presegel zastavljeni cilj: 10 milijonov strešnikov na slovenskih strehah. V Dobruški vasi in v tovarni v Dravogradu bo 87 delavcev (od tega jih 64 dela v Dobruški vasi) letos naredilo okoli 11 milijonov strešnikov.

Direktor Bramaca Slovenija, inž. Jernej Klemenc, je v svojem govoru najprej predstavil to uspešno podjetje, v katerem ima avstrijski Bramac International 62-odst. delež, dobrih 30 odst.

NAVEZOVANJE STIKOV S KITAJSKO — Predsednik novomeške občinske skupščine Marjan Dvornik je preteklo sredo sprejel dva univerzitetna profesorja: Fan Bao Wena in Mao Yi Weia iz kitajske pokrajine Nanking. Obisk sodi v sklop prizadevanj po navezavi tesnejših kulturnih in gospodarskih stikov med kitajskim mestom Yixing in Novim mestom, za kar so dobre možnosti in o čemer so sestavili tudi pismo o nameri. Pobuda o navezavi tesnejših stikov je bila izrečena že pred štirimi leti, ko je kulturni ataše Kitajske v Beogradu, Chai Sheg-xuan, v Novem mestu odprl razstavo likovne umetnice Huiqin Wang, oživila pa letos, ko je Wangova, ki živi v Ljubljani, razstavljala v domovini. Gostitelj in gosta so si izmenjali darila, med katerimi je bil tudi načrt Novega mesta, zatem pa sta si profesorja ogledala proizvodnjo v tovarni zdravil Krka. (Foto: Z. L.-D.)

Danes v Dolenjskem listu

- na 2. strani:
 - Kaj bo z imetjem čez mejo?
- na 3. strani:
 - O pridelku odloča že sejalnica
- na 4. strani:
 - Dela dovolj tudi za kooperante
- na 5. strani:
 - Belokranjci vse bolj prestrašeni
- na 6. strani:
 - »Obtožbe in natolcevanja!«
- na 9. strani:
 - Zakaj je roka raje segla po vrvi kot po telefonu?
- na 10. strani:
 - Še udrihajo po tukačih
- na 13. strani:
 - Don Pierino — upanje zasvojenih
- na 15. strani:
 - Hrvatje izkoriščajo brezvladje

MILOŠ KOVAČIČ - MENEDŽER LETA

NOVO MESTO - Društvo poslovnih delavcev Manager je pred tednom na Rogli podelilo že tradicionalne nagrade "menadžer leta". Namenjene so posebej uspešnim slovenskim direktorjem, ki so se izkazali z dobičkom, uveljavitvijo na svetovnem trgu, zagotavljanjem zaposlenosti, prestrukturiranjem podjetja, uvajanjem novih rentabilnih programov itd. Menedžerji leta, ki jih odlikuje občutek za kupčije in hitre odločitve, so letos trije: Danilo Kovačič iz novogoriškega Hita, Miro Pintarič iz škofjeloškega Šeširja in Miloš Kovačič, generalni direktor novomeške tovarne zdravil Krka.

V drugi polovici tedna se bo vreme poslabšalo. Deževalo bo in ohladilo se bo.

Sinička za zdrava jabolka

KZ Krka pridelala okoli 900 ton jabolk

NOVO MESTO — Tako kot lani je novomeška Kmetijska za druga tudi letos dobila potrdilo, da svoja jabolka iz plantaž v Brezovici pri Sentjerneju in v Klevežu lahko prodaja z oznako siničke, da gre za sadje, ki je pridelano z manj in nižjo vsebnostjo kemičnih pripravkov. Gre za t.i. program slovenske integrirane pridelave sadja (SIPS), ki ga je pokrenilo Poslovno združenje za prehrano, nad njim pa bdi mariborski sadjarski inštitut.

Pri nadzorovani in naravi ter človeku bolj prijazni pridelavi uporabljajo samo manj škodljive pesticide. Seveda je tak način pridelave sadja zvezan tudi s precejšnjim tveganjem, saj se kaj hitro lahko zgodi, da je kakovost sadja slabša in pridelek manjši. Vendar je s skrbnim načinom zadrugi tako lani kot letos uspelo, da je na ta način pridelala primerno količino in dosegla visoko kakovost.

Letošnjega pridelka jabolk je okoli 900 ton, potrdilo, da je bilo pridelano po načinu integrirane pridelave, pa so dobili za 467 ton najvišje kakovosti; ostalo so jabolka 2. in 3. kakovosti ter industrijsko sadje. Gre za sorte elstar, idared, gloster, jonagold in zlati delišes. Letos jim je veliko škode naredila huda suša, ki je povzročila ožig in steklastost. Maloprodajna cena za 3. kakovostni razred jabolk, pridelanih po metodi integrirane pridelave, je 30 tolarjev za kilogram, za 2. razred 45 in za najvišjo kakovost 55 tolarjev. Za organizirano sindikalno prodajo dajo do 15 odst. popusta. Izkušnje kažejo, da KZ Krka jeseni prodaja okoli 80 ton jabolk. Računajo, da bo tudi letos tako, ostale količine pa bodo na kupce čakale v hladilnicah na Cikavi.

A. B.

KARTA KOČEVJA — Matjaž Kos iz Geodetskega zavoda Slovenije je zbranim spregovoril o izdelavi karte občine Kočevje v razmerju 1:50 000. Na sliki: predsednik Dolenjskega geodetskega društva Roman Novšak (levo) in Matjaž Kos. (Foto: M. L.—S.)

Godeti o kartografiji za potrebe vseh Polemičen izobraževalni dan geodetskega društva

KOČEVSKA REKA — Minuli četrtek je bil v Kočevski Reki izobraževalni dan, ki ga je organiziralo Dolenjsko geodetsko društvo. Prisotnih je bilo preko 100 članov društva, izbiro kraja njihovega srečanja pa je narekovala osrednja tema izobraževalnega dne: Kartografija za potrebe vojske in policije.

Po uvodnem nagovoru s predstavivjo zgodovine Kočevske, ki ga je imel predsednik kočevskega izvršnega sveta Alojz Petek, so o kartografiji v samostojni Sloveniji, zemljiškem katastru na območjih s posebnim pomenom, »cenzuri« na geodetskih izdelkih in problemih pri določanju meje s Hrvaško spregovorili predstavniki oblasti in Geodetskega zavoda Slovenije. Kartografski sistem v Sloveniji je nedorečen, ob tem pa so opozorili, da še vedno ne vedo, kako je z geodetsko službo za potrebe vojske, da pri ministru za zunanje zadeve še vedno ni ustanovljena služba za državno mejo ter da je nujno čimprej poiskati ustrezne rešitve. Na pripombo, da ministru za obrambo pri pripravi podzakonskih predpisov s področja ukrepov za varnost in varovanje skrivnosti ni v celoti upoštevalo njihovih predlogov, predvsem, da naj bi bila lokacija vseh vidnih objektov prikazana tudi v javnih publikacijah, je odgovoril republiški podsekretar za obrambo Franc Žnidaršič. Dejal je, da si je ministru pridržalo le tisti minimalni vpliv, ki ga po njegovem mnenju mora imeti.

Geodeti so ob tem izrazili upanje, da »cenzura« na geodetskih izdelkih ne bo večja, kot je bila v nekdanji Jugoslaviji, ter da se bo razvijala le ena kartografija tako za potrebe vojske kot ostalih uporabnikov.

J. PRIMC

M. LESKOVŠEK-SVETE

Le strpno in sporazumno o zapletih ob hrvaški meji

Koordinacijski sestanek predstavnikov treh obkoljskih občin — Ne sme priti do novega Razkrižja

BROD NA KOLPI, KOČEVJE, DELNICE, ČABAR — Srečanje predstavnikov občinskih skupščin Kočevje, Delnice in Čabar je bilo 22. septembra v Brodu na Kolpi ob slovensko-hrvaški meji. To je bil že 9. sestanek koordinacije teh treh občin, ki jo vodi dr. Stanko Nikolčič, predsednik KS Osilnica. Glavni namen te koordinacije je skrb za skladen razvoj zgornje Kolspe doline.

Tokrat so se obvestili o doseganem delu v teh občinah in izmenjali svoje misli o vseh načrtih in delu ter ukrepih, ki so se še posebno zapletli z državno mejo. Predvsem so se pogovorili o varovanju Kolpe in vse te doline, o dosežanih gradnji malih hidrocentral in nameravani gradnji večjih, o cestah, nižinskih progih, ki jo načrtujejo Hrvatje,

nose kljub vsem težavam zaradi meje in drugega. Izogibati se je treba vsemu, kar slabo vpliva na sožitje. Tu ne bi smelo priti do novega Razkrižja, za kar se je v svoji pridigi pred kratkim zavzel tudi duhovnik v Plešcih. Če bosta državi sprejemali predpise, ki bodo posegali v te odnose, je treba zadeve ublažiti oz. bi občine morale že prej vplivati, da v državi ne bi bili sprejeti taki predpisi, ki bi sožitje onemogočali.

J. PRIMC

M. LESKOVŠEK-SVETE

Zastava na Vrhu sv. Franje

V zadnjih dneh se je vprašanje meje med Slovenijo in Hrvaško na Gorjancih močno zaostrovalo. Zaostrovanje pa ga Hrvatje, in kot kaže, je iz senzacionalističnih člankov, katerih skupna značilnost je nepoznavanje tega vprašanja, prodirlo v sam vrh hrvaške oblasti. Če se bo tako nadaljevalo, bo meja na Gorjancih, kakor koli bo že zarisana, najbolj toga in zadržana meja v vsej zgodovini, vsekakor pa daleč od tega, za kar so se duhovniki z obeh strani ob nedavnih mašah v razvalinah cerkve sv. Elje in sv. Jedri na samem vrhu Gorjancev tako zavzemali: da naj bo to meja, ki bo, tako kot vseh stoletij, zblíževala in družila prebivalce z obeh strani Gorjancev: Slovence, grškokatoliške in rimskokatoliške prebivalce Hrvaške. Takim pozivom in lepim željam vzhajajoča hrvaška zastava na stolpu, ki se pne prav nad najvišjo vzpetino Gorjancev, na Trdinovem vrhu, gotovo ne pritrjuje. Mi to razumemo kot izzivanje in objestno postavljanje. In prav tako dejstvo, da Hrvatje dosledno vrh Gorjancev imenujejo in pišejo Gera, ne pa Trdinov vrh, kot je bil uradno preimenovan pred 70 leti.

Kar se tiče vojašnice na vrhu Gorjancev, naj se dogovorijo slovenske in hrvaške oblasti, vendar mora meja teči samo natančno čez najvišjo vzpetino Gorjancev, ne pa da bo obveljala sedanja ločnica med katastrskimi občinami, ki točko, ki označuje najvišji vrh Gorjancev, pušča na Hrvaškem. Tako bi Hrvatje res lahko vrh spet uradno preimenovali ne samo v sv. Gero, ampak v Vrh sv. Franje in Gorjance v Žumberačko goro.

O tem, da bi Gorjance, kot edinstven naravni biser razglasili za skupen naravni park in za ta dragoceni vir najboljše pitne vode določili enotno varstvo in zaščito, pa se očitno ne hrvaškimi časopisom ne oblastem ne zdi vredno niti razmišljati.

A. BARTEJ

ZDOMCI NA POMOČ GASILCEM — Slovenski zdomci v Švici, posebej družine Pocaž, Košorok in Vovk so konec preteklega tedna toplo sprejeli švicarske gasilce na strokovni ekskurziji. Dari Košorok (na posnetku v Amriswilu, na svojem domu med zahvalnim nagovorom podpredsednika GZS in predsednika GD Sevnica Toneta Korena) je omogočil tudi stik z domačimi gasilci, pri čemer je Arthur Mueller, predsednik FW Amriswil, občine z okrog 10.000 prebivalci, podrobno predstavil odlično organiziranost, strokovno usposobljenost in opremljenost švicarskih gasilcev. Preteklo soboto pa je bilo v Ruetiju ob 15-letnici tamkajšnjega društva Slovenija srečanje slovenskih društev Lipa, Triglav, Planika, Soča, Zlatorog in Slovenija, ki se ga je udeležilo okrog 300 naših rojakov na začasnem delu v Švici ter gostje iz Slovenije, med njimi 48 svojcev žrtiev, padlih v lanskeoletni vojni za Slovenijo, in minister za Slovence po svetu dr. Janko Prunk. (Foto: P. Perc)

Stabilen tečaj so plačali dobri

Minister za industrijo Dušan Šešek je v Brežicah predstavil usmeritve vlade — Inflacija še ni obrzdana — Pomanjkljiva zakonodaja

BREŽICE — 22. septembra so se brežiški gospodarstveniki pogovarjali s slovenskim ministrom za industrijo Dušanom Šešekom. Predstavil jim je sedanje usmeritve vlade, nato pa odgovarjal še na vprašanja posameznih podjetnikov in menedžerjev. Po pogovoru si je ogledal proizvodnjo v Tovarni pohišstva Brežice in v zasebnem podjetju Kovis na Veliki Dolini ter golf igrišče pri gradu Mokrice, kjer so ga predstavniki brežiške občine ob večerji seznanili še z nekaterimi težavami, ki jih pestijo zaradi bližnje meje s Hrvaško.

Minister Šešek je menil, da bo Peterletova vlada še dobila svoje mesto v zgodovini, saj je uresničila osnovne politične naloge v naši družbi. Ker mnogi še vedno pričakujejo razvrednotenje tolarja, je znova poudaril, da spremembe ne bo. Vlada in Banka Slovenije ne bosta posegali v obrestno politiko bank, zato pa so se odločili za kreditne bank ob jamstvu države. Tako so po 12-odst. obrestni meri že dodelili za 5 milijard

• Kmalu naj bi bilo čutiti tudi delo nove izvozne banke, ki ima osnovni kapital v vrednosti 35 milijonov USD. Ta banka bo izdajala jamstva za nekatere posle, pozneje pa naj bi tudi financirala izvozne posle. Zelo strogo naj bi v kratkem posegli tudi na področje plačevanja

tolarjev kreditov, ki jim bo v kratkem sledil še drugi paket v enaki vrednosti.

Vlada bo namenila 5 milijonov mark za projekt svetovalnih ekip, ki bi stale ob strani vodstvom obetajočih podjetij. Posamezno podjetje bo nosilo četrto stroškov, drugo četrto bo pokrila banka, kar polovico pa bodo v okviru tuje pomoči podjetju zagotovili brezplačno. Vlada se še naprej ukvarja tudi z olajšavami za novozaposlene in za nova vlaganja.

Brežiški podjetniki so se pritoževali predvsem čez banke, ki so jih »dobešedno izropale«. Zanimalo jih je, kdaj bo prišlo do sanacije bank, do lastninjenja in do obnove poslov s Hrvaško. Zahtevali so čimprejšnjo poenostavitev carinskih postopkov, enako davčno ter knjigovodsko kontrolo za vse gospo-

more veliko narediti. Menim, da zakon o sanaciji bank še ne bo sprejet v tem mandatu, boljše pa kaže zakon o lastninjenju. Naše gospodarstvo je zdaj na spolzkih tleh. Morda se bomo prav kmalu izvlekli iz inflacije ali pa se bo zgodilo ravno nasprotno. Zato bomo zadrževali cene v javnem sektorju, kolikor bo le možno.

B. DUŠIČ-GORNIK

Le puška lahko reši gozdove

Gozdarji so za povečanje odstrela divjadi

KOČEVJE — V Gozdnem gospodarstvu Kočevje so v zadnjih dveh letih opazili povečanje škode v mlajših razvojnih fazah gozda. V zadnjih treh letih se je začelo poleg zimskega lupljenja smrekovih nasadov pojavljati tudi letno lupljenje. Kriva za to je divjad, ki je po mnenju gozdarjev na Kočevskem preveč.

»Največja škoda se pojavlja v smrekovih letvenjakih, starih od 15 do 25 let. To so tisti predeli gozda, ki naj bi začeli dajati prve sortimente,« pravi vodja gozdarske enote Mozelj, gozdarski inženir Drago-Karel Čahuk. Po njegovem mnenju je poškodovanost teh gozdov dosegla kritično stopnjo. Gozdarji namreč ocenjujejo, da je ogroženih že okoli 1.500 do 2.000 ha smrekovih sestopov v mlajši fazi ter da je teh kar 60 do 100 odst. uničenih zaradi lupljenja divjadi.

Hujše kot sama škoda v teh nasadih pa je po zatrilih gozdarjev dejstvo, da se gozd ne more naravno pomlajevati. Delno je vzrok temu, da so v zadnjih treh letih kmetijske površine ograjili za

pašo domačih živali in je zato divjad prisiljena ostati v gozdu. Del krivde pa priznavajo tudi gozdarji, in sicer, da so v preteklosti zaraščajoče površine pogozdili z lesko. »Vendar pred 25 leti na Kočevskem ni bilo toliko divjadi kot sedaj,« opravičuje preteklo ravnanje gozdarjev Čahuk in dodaja: »To ni napad na zeleno bratovščino, vendar pa menim, da je puška edini način za ohranitev kočevskih gozdov.« Po njegovem je namreč nevdružno, da gojitveno lovišče Medved realizira plan odstrela preko 100-odst., lovške družine pa le okoli 90.

Cena nege ogroženih gozdov je namreč zelo visoka. Za nego do faze drogovnjaka, ko bi že morali dobiti prve sortimente, so v enoti v Mozlju, ki obsega 5.000 ha gozda in ima od skupno 1.200 ha zasmrečenih gozdov ogroženih kar 800 ha, porabili preko 800.000 tolarjev na hektar gozda. Zato vidijo gozdarji rešitev problema, ki jih imajo zaradi divjadi, v regionalnem parku na Kočevskem, v katerem bi imeli vpliv na plan odstrela divjadi.

M. LESKOVŠEK-SVETE

80 let dr. Suzane Furlan

Starostna dolenskih pediatrov dr. Suzana Furlan je pred nekaj dnevi praznovala 80-letnico svojega življenja.

Rojena je bila 27. septembra 1912 v Senožcah na Primorskem. Maturirala je na ženski realni gimnaziji v Ljubljani leta 1932. Kakor mnogi naši starejši zdravniki je tudi ona začela medicinski študij v Ljubljani in ga leta 1938 končala v Zagrebu. V Ljubljani je leta 1949 napravila specialistični izpit iz pediatrije in se tako vključila v krog najstarejših slovenskih pediatrov, bila pa je seveda tudi prvi pediater na Dolenjskem.

Po končanem študiju medicine je po krajšem izpopolnjevanju v Dečjem domu v Ljubljani leta 1939 prišla v Novo mesto in se posvetila skrbi za zdrave dolenskih otrok. Kot edini zdravnik je

vodila in opravljala vse delo istočasno v predšolskem in šolskem dispanzerju — s prekinitvijo med drugo svetovno vojno — vse do leta 1947, ko je šla v Ljubljano na specializacijo.

Njeno pravo delo se je po vrnitvi v Novo mesto šele začelo. Organizirala je otroški dispanzer v okviru Zdravstvenega doma Novo mesto po modernih načelih, razširila je in poglobila strokovno delo, predvsem pa je razširila področje delovanja dispanzerja na vso

novomeško občino in še čez. Vsaj dve leti je pomagala še v šolskem dispanzerju, štiri leta pa je kot zunanja sodelavka pregledovala bolne otroke na internem oddelku bolnice Novo mesto. Dolgih 12 let je bila prisiljena sama obravnavati — resda manj poglobljeno — področje, kjer danes dela več specializiranih in usmerjenih zdravnikov.

Leta 1962, ko so končno prišle nove moči, je odšla že nekoliko utrujena in razočarana orat pediatrično ledino v Trebnje. Zopet je organizirala in vodila oba dispanzerja, vozec se vsak dan iz Novega mesta, vse do upokojitve leta 1970. In vendar je potem še našla čas in hodila pomagat mladim v Trebnje do leta 1975, ko je dokončno odločila služke in receptnik.

Dr. Furlanova je utemeljiteljica moderne novomeške dispanzerske pediatrije. Opravila je veliko delo, ob tem pa ni treba dvomiti, da je bila dobra in požrtvovalna mati v zdravju in boleznih tudi lastnim otrokom.

Dolenski pediatri želimo dr. Furlanovi objubilejo še veliko zdravja in življenjske moči, ki jo še potrebuje. Hkrati se ji v imenu številnih generacij bolnih otrok in v našem imenu zahvalujemo za vse, kar je dobrega storila za dolensko pediatrijo.

Dr. ALOJZ BOH

NOV VOZNI RED

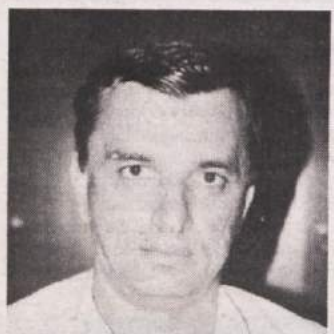
LJUBLJANA — V nedeljo, ko smo za eno uro premaknili urne kazalce, je začel veljati tudi nov železniški vozni red, ki je zaradi vojnih razmer na območju nekdanje Jugoslavije izdelan posebej za leto in zimsko obdobje. Pomembnejše spremembe so le na relacijah Ljubljana — Novo mesto — Metlika ter Trebnje — Ševnica, kjer je bilo največ pripomb uporabnikov.

V Cerkljah vse nared za tretji rod vojakov

Zima ne bo presenetila

CERKLJE OB KRKI — Druga generacija vojakov, ki je v učnem centru prve faze v Cerkljah ob Krki pridobivala znanje, bo te dni zapustila center, tretjo generacijo pa bodo sprejeli sredi oktobra. Prva in druga generacija, ki sta z delom pričeli spomladi oziroma poleti, se lahko pohvalita, da sta imeli tako rekoč idealne vremenske pogoje, saj je bilo vreme večidel suho in toplo. Tega pa ne more pričakovati jesenska generacija, ki bo tu bivala do sredine januarja.

»Učni center je z obnovljenimi pečmi za centralno kurjavo usposobljen za zimsko delo, pa tudi sicer je za dobro počutje naših gojencev poskrbljeno, saj ima vsako nadstropje svoje sušilnice za obleko in obutev. V centru je pričela delati tudi zdravstvena ambulanta, v kate-

Stotnik Vasilije Maraš

ri je moč zdraviti vse lažje vrste obolenj, možna pa je tudi krajša hospitalizacija. Ambulanta ima lasten laboratorij za nujnejše analize,« pravi poveljnik učnega centra, stotnik Vasilije Maraš. Nova generacija, ki jo bodo sedaj sprejeli, bo štela približno 230 vojakov, prihaja pa iz istih občin kot do sedaj, s tem da sta

• V tukajšnjem vojaškem učnem centru je bilo v sredo popoldne tekmovanje v orientacijskem teku za ekipe učnih centrov prve faze iz vse Slovenije. Sodelovalo je šest ekip gojencev in pet ekip starešin. Tekmovalci so tekli v vojaški obleki in obutvi, vendar brez opreme. Proga je bila dolga šest kilometrov, s šestimi kontrolnimi točkami, najhitreje pa jo je pretekla ekipa starešin iz učnega centra Slovenska Bistrica (59.48). Med vojakov je bila najboljša ekipa UC Kranj (1.04.40), druga je bila ekipa UC Vrhnika (1.06.00), tretje mesto pa so zasedli vojak UC Cerklje ob Krki (1.06.55).

jim dodani še dve novi: Črnomoelj in Trebnje.

Poveljnik stotnik Maraš pravi tudi, da večjih disciplinskih problemov v učnem centru ni bilo, razen takih, ki jih pri tako velikem številu mladih ljudi lahko štejemo za običajne. Večina prestopkov je v povezavi z uživanjem ali vnašanjem alkohola. Prepričan je, da do večjih problemov tudi pozneje ne bi smelo priti, saj gojence že od vsega začetka zavestno navajajo na resnejše naloge in obveznosti v drugi fazi, kjer tudi izhodi niso tako samoumevni kot v prvi.

T.J.

SIMPOZIJ O DEZINFEKCIJSKIH PREPARATIH

OTOČEC — Sekcija za dezinfekcijo, dezinfekcijo in deratizacijo pri Zvezi društev veterinarjev in veterinarskih tehnikov Slovenije in Veterinarska fakulteta v Ljubljani sta pod pokroviteljstvom tovarne zdravlil Krka 24, in 25. septembra pripravili drugi slovenski simpozij na temo »Obremenitev okolja zaradi DDD preparatov in njihova eliminacija«. Okrog 80 domačih in tujih strokovnjakov s tega področja je dva dni obravnavalo aktualna vprašanja s področja raziskovanja, odkrivanja, testiranja in uporabe okolju čim manj škodljivih razkužil in drugih sredstev za zatiranje mrčesa, glodalcev in kužnih bolezni. Zahteve po preparatih, ki ne obremenjujejo okolja, so tudi na tem področju vse večje in Slovenija se bo morala približati normativom ter uporabi novih metod testiranja preparatov DDD, ki veljajo v zahodni Evropi, prihodnje leto pa bodo poenoteni v Evropski skupnosti. Na simpoziju so govorili o enotnih metodah testiranja razkužil v Sloveniji, o razkuževanju gnojevke, o kužnih klicah in težkih kovinah v čistilskih goščah, o občutljivosti bakterij za dezinfekcijska sredstva itd. Simpozij so zaključili z okroglo mizo o nadzoru DDD sredstev v Sloveniji.

• Nikar ne bodimo Slovenec Slovenec, zakaj ne bi bili, denimo, Slovenec Avstrijec? (V. Ravnikar)

naša anketa

Kaj bo z imetjem čez mejo?

Vrednost premoženja slovenskih podjetij v drugih republikah nekdanje Jugoslavije je bila konec preteklega leta ocenjena na slabih 60 milijard tolarjev. Na ozemlju sosednje Hrvaške naj bi bilo 46 odst. tega slovenskega premoženja. Tržna vrednost stanovanj in počitniških objektov, ki jih imajo podjetja skoraj v celoti na Hrvaškem, je znašala 12,4 milijarde tolarjev. Kolikšna je vrednost slovenske zasebne lastnine na Hrvaškem, ni znano, ve pa se, da so Slovenci na obali Jadrana uredili cela naselja, kar gre predvsem hrvaškimi oblastem zdaj močno v nos. Kaj bo s tem premoženjem? Po grobi oceni so ga vsaj polovico že odtujili, za preostalo pa se marsikdo boji, da je tudi izgubljeno. Nekaj upanja, da ni tako, daje predvsem hrvaška potreba po tujem kapitalu. Če bi se s kakšno nacionalizacijo izkazali za državo, ki jim je lastnina vse prej kot sveta, bi verjetno vse tuji kapital ne dvakrat, ampak stokrat hrvaških oblasti s predsednikom Tuđmanom na čelu o tem, kako je Slovenija sistematično kupovala in ropala Hrvaško, hrvaška uradna prepoved razpolaganja z nepremičninami za tujce, odlaganje ratifikacije sporazuma o gospodarskem sodelovanju pa, ne nazadnje, morski konflikti in ustvarjanje problemov okrog meje, Mokrice ipd. dajejo slutiti, da lahko Slovenija pričakuje pri urejanju tega vprašanja še velike težave.

MARIJA GLUŠIČ, upokojenka s Puščave pri Mokronogu: »Ne smem se spomniti, kako smo se namučili in koliko smo vložili, da smo divjnjo in skalovje v Stinici toliko uredili, da smo tam postavili počitniško hišo. Samo v enem letu smo bili zaradi gradnje 36-krat s tremi avti na gradbišču, saj tam še soli nisi mogel kupiti. Če bi nam Hrvti navili visoke davke na to premoženje, bi se mi tako uprlo, da ne bi hotela videti ne položnice ne prigranega kotečka ob Jadrano.«

STANISLAV VENE, upokojenec iz Novega mesta: »Jelincič je razširil Slovenijo do Lošinja, Paraga pa Hrvaško do Portoroža. Vse to poslabšuje že tako slabe odnose med republikama. Slovensko družbeno in privatno lastnino na Hrvaškem lahko kar odpišemo. Nujno je, da se čimprej sestanejo diplomati in ministri obeh držav in poskušajo te zadeve rešiti v korist obeh. Pred letom sta Kučan in Tuđman na Otočcu nazdravljala s cvičkom. Mu bosta na bližnjem srečanju dodelala pelin?«

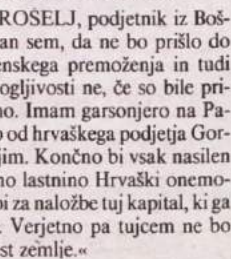
MARTIN FRAKELJ, trgovec v metliški Metalki: »Imam vikend na Krku. Marsikaj je slišati o usodi slovenskega premoženja na Hrvaškem, ne vem pa, kaj se bo v resnici zgodilo. Če se nas bodo Hrvti hoteli znebiti, bodo to gotovo naredili na eleganten način, na primer z zasoljenimi davki. Tiste, ki jih ne bodo mogli plačati, bodo potem izsiljevali, da bodo imetje poceni prodali. Letos pa na počitnicah ni bilo še nič drugače kot prejšnja leta.«

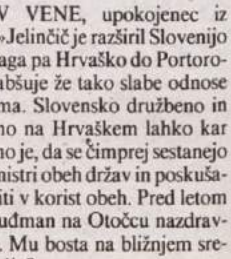
JOŽE PRIMC, upokojenec iz Kočevja: »Lastninske odnose bi morali urejati v duhu dobrih sosedskih odnosov in po mednarodnih merilih. Za morebitno odvzeto lastnino naj bi Hrvaška izplačala pošteno odškodnino. Če bi se odločila za nacionalizacijo slovenske lastnine na hrvaških tleh, bi jim morali vrniti v enaki meri. Mislim pa, da Hrvatje tega ne bodo storili, saj bi potem lahko kar pozabili na kakršenkoli tuji kapital.«

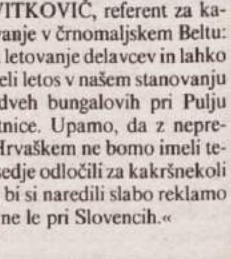
ALES ABRAHAMSBURG, odvetnik iz Ribnice: »Stari imajo v Červarju stanovanje in ni nam vseeno, kaj bo z njim. Vemo, da za prodajo niso ugodni časi, zato lahko le čakamo in upamo, da bosta Slovenija in Hrvaška uredili lastninske zadeve. Razumljivo je, da se v revščini ljudje bojijo, da bo njihovo narodno bogastvo razprodano. Tako je tudi pri nas. Če se ima Hrvaška za demokratično državo, pa bo morala urediti te odnose s Slovenijo.«

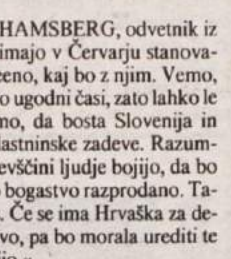
ROMAN SANDA, direktor podjetja Logis Senovo: »Gre za zapleteno zadevo. O lastnini se bosta morali obe državi dogovoriti na vladni ravni, zadeva pa bi morala priti tudi na dnevni red slovenskega parlamenta. Tako je glede zasebne lastnine, kar zadeva sindikalne domove in podobno, pa je verjetno že vse zamujeno. V preteklosti se je nekaj tega dalo rešiti s primerno organizacijo poslovanja.«

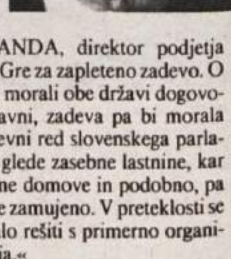
KARL RECER, direktor podjetja VINO Bizelsko Brežice: »Mislim, da bi morali prevažati slovenske lastnine na Hrvaškem reševati tako, kot to delajo nasploh v Evropi. Lastnina mora biti nedotakljiva, o čemer se morata dogovoriti vladni obeh držav. V odnosih med državama naj prevlada vzajemnost, pobuda pa naj bo na naši strani, ker imamo čez mejo občutno več nepremičnin.«

KARL RECER, direktor podjetja VINO Bizelsko Brežice: »Mislim, da bi morali prevažati slovenske lastnine na Hrvaškem reševati tako, kot to delajo nasploh v Evropi. Lastnina mora biti nedotakljiva, o čemer se morata dogovoriti vladni obeh držav. V odnosih med državama naj prevlada vzajemnost, pobuda pa naj bo na naši strani, ker imamo čez mejo občutno več nepremičnin.«

KARL RECER, direktor podjetja VINO Bizelsko Brežice: »Mislim, da bi morali prevažati slovenske lastnine na Hrvaškem reševati tako, kot to delajo nasploh v Evropi. Lastnina mora biti nedotakljiva, o čemer se morata dogovoriti vladni obeh držav. V odnosih med državama naj prevlada vzajemnost, pobuda pa naj bo na naši strani, ker imamo čez mejo občutno več nepremičnin.«

KARL RECER, direktor podjetja VINO Bizelsko Brežice: »Mislim, da bi morali prevažati slovenske lastnine na Hrvaškem reševati tako, kot to delajo nasploh v Evropi. Lastnina mora biti nedotakljiva, o čemer se morata dogovoriti vladni obeh držav. V odnosih med državama naj prevlada vzajemnost, pobuda pa naj bo na naši strani, ker imamo čez mejo občutno več nepremičnin.«

ODPRLI SODOBEN KMETIJSKI LABORATORIJ

LJUBLJANA — V Kmetijskem inštitutu Slovenije, naši osrednji kmetijski znanstveni ustanovi, so 25. septembra odprli sodobno opremljen centralni laboratorij, vreden nad 2,5 milijona nemških mark. Kot je poudaril direktor inž. Slavko Gliha, ki ima največ zaslug za novo pridobitev, bo mogoče z novimi napravami, med katerimi so najmodernejši kromatografi in spektrofotometri, predvsem poglobiti raziskave, ki so povezane z varstvom narave. V sklopu osrednjega laboratorija je tudi za vinogradništvo Dolenjske še posebej zanimivo enološki laboratorij s sodobno opremljeno degustacijsko sobo, ki je dobra osnova za nadaljnji napredek vinogradništva in vinarstva pri nas.

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

Ta ponedeljek je bil na tržnici spet normalen utrip z nekaj več prodajalci in obiskovalci. S prihajajočim hladom rastejo tudi cene. Paradižnik je poskočil na 120, grozdje drži ceno 100, čebula 60, zelje 70, paprika je 120, malinice 150, hruške 70, jabolka od 12 do 15, maline 200, grozdje izabela 130, radič 200, fižol 300, sirček 200, smetana 350, koren 100 in banane 90 tolarjev. Pri Deladinju smo izpisali naslednje cene: paprika 90, banane 95, grozdje 120, paradižnik 120, česen 300, breskve 150, zelje 60, hruške 70, jabolka 60, fižol 160 in čebula 45 tolarjev.

Sejmišča

BREŽICE — Na sobotnem sejmu je bilo naprodaj 135 do 3 mesece starih in 87 starejših prašičev. Za prve so prodajalci dobili 300, za druge pa 200 do 230 tolarjev za kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Rešitev: kisanje krompirja

Krompir je letos kljub suši dobro obrodil in bo s svojo dostopnostjo in ceno omogočil prehrano premnogih socialno ogroženih ljudi, dopolnil pa bo tudi hudo prizadeto krmno bilanco domačih živali. Če računamo, da je petina pridelka primerna za živinsko krmo, to pomeni, da bo na voljo več kot 100.000 ton drobnega in poškodovanega krompirja, ki ni primeren za človeško prehrano.

Ker je bila večina letošnjega pridelka izkopana iz prevroče zemlje in ker okužba z virusno prstanasto nekrozo še zdaleč ni premagana, lahko pričakujemo, da bo letos krompir v skladišču bolj gnil kot običajno, zlasti še, ker so h gnitju nagnjene tudi nekatere tuje sorte, s katerimi so kmetje nadomeščali dolga leta odlično, zdaj pa že izrojeno Repanškovo domačo sorto igor. Krmni krompir je pred gnitjem mogoče obvarovati s siliranjem, ki so ga nekdanji mnogi bolj priporočali in ima še dandanes svojo vrednost.

• **KAKŠNI SILOSI** - Krompir običajno siliramo v manjše betonske silose in betonske jame. Silaža mora biti temeljito očiščena (oprana), potlačena in pokrita, tako da o nje zrak nima dostopa. Vrenje je končano v slabem mesecu dni. Njegov odvzem silaže mora biti dovolj velik, zajeti mora vsaj 5-centimetrsko plast, sicer se rado pojavi naknadno vrenje in skisan krompir se začne kvariti.

Po svoji hranilni sestavi je krompir kar primeren za siliranje, saj ima veliko ogljikovih hidratov in malo beljakovin, žal pa tudi mnogo vode. Preobilici vode se je moč ogniti s tem, da krompir kuhamo ali parimo. V tem primeru krompirjev škrob nabrekne in veže vodo. Stvar bi bila čisto enostavna in zanesljiva, če ne bi kuhanje ali parjenje krompirja sorazmerno mnogo stalo. Pri krmljenju prašičev se ponavadi še izplača, pri krmljenju goveda pa ne. V tem primeru stroka priporoča siliranje surovega krompirja, ki pa je strokovno zahtevnejše in ne vedno povsem zanesljivo.

Surov krompir je težje silirati prav zaradi obilice vode, iz katere v silosu nastaja silosni sok, ki odteka, z njim pa tudi hranilne snovi. Izgube je mogoče preprečiti z dodajanjem suhe krme, kot so pesni rezanci, seno, žitni zdrob, oljne tropine in podobno. Te snovi zadržijo sok, hkrati pa povečajo hranilno vrednost silaže, ki pa je, to je treba posebej poudariti, primerna za govedo, precej manj pa za prašiče, ki niso prežvekovalci in imajo mnogo krajši prebavni trakt.

Med večine čebelarjev neoporečen

Hudo gniloba čebelje zalege v trebanjski občini odkrili le v štirih čebelnjakih oz. 10 panjih — Prepovedana le prodaja tega medu, da bi zajezili bolezen

TREBNJE — »Novinarji so nam naredili medvedjo uslugo, ko so po radiu in v nekaterih časopisih objavili, da so nam z odredbo trebanjskega izvršnega sveta zaradi ugotovljene hude gnilobe čebelje zalege prepovedali ne le kakršenkoli promet s čebelami ali čebelarškim priborom po občini ali zunaj nje ter prevoz čebel na pašo, ampak tudi promet z vsemi čebeljnimi pridelki. Pri tem pa je treba poudariti, da sta po omenjeni odredbi prepovedana le promet medu zdravljenih čebel za prehrano ljudi in uporaba medu za hrano čebelarjem, kar nekajkrat jezo pove predsednik Čebelarškega društva Trebnje 56-letni Jože Korbar, ki povezuje vse čebelarke družine v občini z okrog 140 člani in 1700 panji.

Korbar pravi, da se čebelarji hudujejo, ker ljudje sicer vedo, da huda gniloba čebelje zalege spada med nevarne živalske kužne bolezni, toda zaradi zapore štirih čebelnjakov, in sicer dveh na čatežu ter po enega v Razborah in Goljeku, kjer so le v 10 panjih veteri-

»Gniloba imajo več ali manj v vseh občinah, le odkrijejo je ne. V naši občini smo jo odkrili pred kakšnimi 10 leti v Šenturpetu. In ravno zato nas še toliko bolj boli, ker smo ravno zaradi naše skrbi za boljšo zdravstveno zaščito čebel na našem občnem zboru čebelar-

skupnosti določili, da bodo kljub vsemu nadaljevali s pregledi, pri okuženih čebelnjakih pa je novomeška veterinarska inšpekcija že odredila uničenje okuženih panjev, satja in čebel oz. zdravljenje čebel z antibiotiki in razkuževanje čebelnjakov oz. stojišč. Aprila 1993 bodo znova pregledali vse panje.

P. PERC

Bo konec trganja »na pamet«?

O pomenu strokovnega spremljanja dozorevanja grozdja in meritvah v laboratoriju Stojana Goloba

TRŠKA GORA — Stojan Golob, ki ima v domači hiši na Mestnih njivah v Novem mestu svoj laboratorij za vino, je ta čas od vinogradnikov najbolj iskana oseba. Marsikateri vinogradnik se je že odločil, da ne bo več trgal »na pamet«, temveč bo strokovno spremljal dozorevanje grozdja v svojem vinogradu. Vsak res ne premore dragih naprav za te analize, zato pa jim ni težko mošt prinesiti v Stojanov laboratorij. Za vinogradnike je ta čas najpomembnejše določiti datum trgatve. To pokaže analiza vzorcev

z izmerjeno sladkorno stopnjo, padanjem titracijske kisline in spremljanjem kislosti mošta.

S Stojanom Golobom smo se minuli petek in ponedeljek odpravili med vinograde na Trški gori in strokovno obdelali dva vinograde. Prvi ima srednje obremenitev trsov. Meritve z refraktometrom so pokazale sladkorno stopnjo, ki že ustreza polni zrelosti. Povprečna sladkorna stopnja in kisline pa so bile izmerjene v laboratoriju:

SORTA	POVP. SLADKOR	POVP. KISLINE	KISLOST — PH
ŠIPON	60°Oe = 121 g/l	11,6 g/l	3,06
LAŠKI RIZLING	74°Oe = 158 g/l	8,1 g/l	3,12
SOVINJON	78°Oe = 167 g/l	8,6 g/l	3,22
KERNER	70°Oe = 147 g/l	6,0 g/l	3,60
RUMENI PLAVEC	66°Oe = 136 g/l	11,3 g/l	3,11

Tudi drugi vinograd je imel južno lego, vendar veliko večjo obremenitev trsov. Terenske meritve so pokazale, da sladkorna stopnja še ne ustreza polni

zrelosti. Za laboratorijsko meritve smo vzeli sok, iztisnjen iz treh povprečno zrelih grozdov:

SORTA	POVP. SLADKOR	POVP. KISLINE	KISLOST — PH
KRALJEVINA	56°Oe = 110 g/l	9,3 g/l	3,07
FRANKINJA	66°Oe = 136 g/l	8,3	3,22
ŽAMETNA ČRNINA	60°Oe = 121 g/l	6,5 g/l	3,27
LAŠKI RIZLING	74°Oe = 158 g/l	6,8 g/l	3,28
ŠTAJERSKA BELINA	70°Oe = 147 g/l	8,6 g/l	3,30

»Meritve kažejo, da so v tistih vinogradih, ki imajo srednjo ali majhno obremenitev trsov, zgodnje sorte že

med letom bo zahtevala nekaj več žveplanja, če ne želimo, da ne bo prišlo do biološkega razkisa,« je misli o letošnji trgatvi v svoje poročilo zapisal ing. Kemije Stojan Golob.

J. PAVLIN

O pridelku odloča že sejalnica

Nekaj najpomembnejših napotil pred jesensko setvijo — Vredno se je potruditi pri nastavitvi sejnalnice — Kakšno seme ima na voljo KZ Krka Novo mesto

Jesen je tu in čas setve ozimnih žit. Kmetovalec si mora nabaviti kvalitetno seme, pravočasno pripraviti zemljo za setev in pravilno nastaviti sejalnico. Zemljo pripravimo, preorjemo, pobranamo in kultiviramo 10 do 14 dni pred setvijo, da se tla primerno sklenejo. Osnovno gnojenje opravimo z mineralnimi NPK gnojili 30—40 kg N, 100—120 kg P in 120—160 kg K na ha. (pr. 400 kg NPK 8 26 26), če so tla normalno založena s hranili. Žita ne gnojimo z hlevskim gnojem.

Pravočasno se moramo oskrbeti z kvalitetnim, potrjenim in razkuženim semenom, ki ima podatke o čistosti, kaljivosti, energiji kaljivosti in absolutni teži (AT).

Poleg navedenih agrotehničnih ukrepov je za doseganje visokih pridelkov

žit izredno pomembno doseči optimalen sklop (število rastlin na m²), to bomo dosegli z pravilno uporabo in nastavitvijo sejnalnice.

Za pravilno nastavitve sejnalnice si moramo izračunati setveno normo po enačbi:

$$\text{KOLIČINA SEMENA Kg/ha} + \frac{\text{ABSOLUTNA TEŽA(AT)} \cdot \text{ŠTEVILO ZRN/m}^2}{\% \text{ KALJIVOSTI}}$$

KZ Krka Novo mesto je nabavila žitno seme naslednjih sort z naslednjimi za pridelovalce pomembnimi podatki:

Sorta	Št. kaljivih zrn/m ²	AT	% kaljivosti	Potrebna količina semena kg/ha
ANA	700	37 gr	93%	278 kg/ha
MARIJA	650—700	41 gr	95%	280—302 kg/ha
ZAGI	700—750	38 gr	96%	277—296 kg/ha
ROBUR	450—480	36 gr	93%	174—185 kg/ha
PLAISANT	450	42 gr	94%	201 kg/ha

Ti podatki so izredno pomembni, ker ima ista sorta pa druga partija semena lahko drugačne podatke o kaljivosti, predvsem pa vedno različno absolutno težo.

PRIMER: če bi bila pri manjši At 35 gr, bi porabili samo 255 kg in 330 kg semena, če je At 45 gr, zato vse pridelovalce na to tudi opozarjamo, da je izredno pomembna težo semena tako pomemben iz denarne in strokovne plati.

Ko smo izračunali setveno normo, si moramo nastaviti sejalnico, da nam bo izmetovala izračunano količino semena.

Na terenu je največ žitnih sejalic tip gama 14,18. Namenjena je za setev žit in ostalih drobnozrnatih kultur, kot so detelje, repica ipd. Sejamo lahko od 10 do 480 kg semena/ha. Sejalni mehanizem predstavlja spirala, ki dobi pogon

od koles sejalnice preko klinastega jermena, ta med vrtenjem v nasipnici enakomerno zajema zrnce in ga razporeja po obodu do posamezne sejalne cevi. Na spirali je nameščena pomična zaklopka, ki jo odpiramo ali zapiramo s pomočjo posebnega vzvoda, na katerem sta tudi skralva in pritrdilni vijak. S to zaklopko uravnava količino izmetanega semena.

PREIZKUS:

V nasipnici sejalnice nasujemo najmanj 10 kg semena, sejalnico dvignemo toliko, da pod sejalne diske nastavimo PVC folijo, na katero bomo prestregli izmetano seme. Pogonska kolesa sejalnice zavrtimo v smeri vožnje tolikokrat, da nam izpade količina za 100 m² (ar). To dosežemo z naslednjimi obrati pogonskih koles:

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: mag. Julij Nemanič

Letina 1992

Vinogradniki in vinarji imamo prednost pred kolegi iz drugih vej kmetijstva, da nam je vsako leto dano ustvarjati novo, drugačno vino. V tem je tudi čar in privlačnost tega dela in v naši radovednosti smo pripravljeno marsikaj narediti, da bi doživeli vsako leto novo presenečenje. Kletarski mojster (takega uradnega naziva pri nas še ni), še bolj pa enolog veda, kako kletarstvo ni samo tehnika, je tudi umetnost.

Letnik nastaja vsaj dve leti. Odvisno je, kakšen vinograd smo zapustili po trgatvi, izčrpan ali v dobri kondiciji. Odvisno je tudi od zime; če je huda, pomori mrčes, kar je zaželjeno. Sledi vpliv vremena v naslednjem letu. Ob trgatvi vidimo, kako kaže za tekoči letnik. Letos so se že pokazali glavni parametri, ki nam dajejo napotke, kaj lahko razvijamo iz grozdja. Osebnost sem presenečen, da se je mnogo vinogradnikov v Beli krajini in na Dolenjskem odločilo za kasnejšo trgatve. To so predvsem tisti srečnejši, ki imajo vinograd nepoškodovan od suše. »Grozdje je zdravo,« bi rekli, »kot še nikoli.« Grozdje je zrelo in še napreduje. Takšno razmišljanje je rezultat splošnega napredka v znanju. Taki vinogradniki so se otrsli starokopitnega vpliva

pomnil. Zakaj ne bi imeli iz sort, ki lahko dajo vrhunska vina, vint, ki bodo lahko proslavila vinorodni okoliš ali posameznega vinogradnika ali zadružno klet? Zakaj ne bi imeli letos cvička brez dodatka sladkorja z alkoholom 10 vol odst.? Za to je potrebno grozdje s 75° Oechsleja ali 17 odst. sladkorja in take stopnje bodo dosežene. Toda cviček ne sme biti »črna«. Zakaj ne bi imeli vrhunske metliške črmine ali modre frankinje iz Posavja, močne 12,5 vol odst. alkohola brez dodatka sladkorja? Na dobrih legah je modra frankinja dosegla že 23. septembra 90 do 95° Oechsleja ali 21 do 22 odst. sladkorja. Toda da bi iz jagodnih kožic dobili v mošt in vino čimveč barvila in čimveč kvalitetnih snovi (polifenolne snovi), mora maceracija drozge trajati vsaj 5 do 7 dni, skoraj do popolnega povretja sladkorja in z redkim mešanjem klobuka tropin, največ dvakrat dnevno.

Vesel sem bil vinogradnika v Semiču, ki je rekel, da letos ne bo nič dosladkal, da bo videl, kakšno je vino iz čistega jagodnega soka. V njegovi zidnici sem videl čistočo, zred, na steni pa termometer, sam si meri tudi sladkor. Letos bi bilo nevarno sladkati iz navade, ker je naravnega sladkorja dovolj, kljub temu navajam, kdaj sladkati in koliko, da ne bi delali napak.

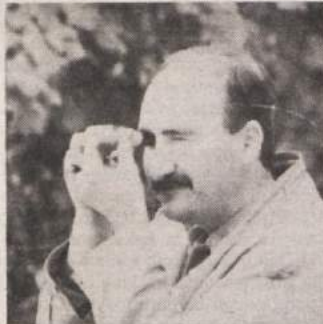
sladkorna stopnja v grozdju ° Oechsleja	alkoholna stopnja v vinu vol %
70	9,2
75	10,0
80	10,8

paničnih in neučakanih trgčev in to je dober znak. Vse to kaže, da bomo v bodoče uživali boljše vina.

Kljub vsej smoli zaradi suše je letos letnik, ki daje posameznim vinogradnikom enkratno priložnost, da razvijajo vina, ki jih bomo

Grozdje, ki bo imelo samo 70° Oechsleja oz. 15,6 odst. sladkorja, svetujem popraviti s sladkorjem, z 1,4 kg sladkorja na hektoliter mošta, seveda če bo popravljanje mošta s sladkorjem tudi uradno dovoljeno od strani občin.

mag. JULIJ NEMANIČ

Stojan Golob

primerne za trgatve, pozne sorte pa bodo ob lepem vremenu koncem tega tedna dosegle polno zrelost. V vinogradih, kjer je obremenitev trsov velika, je pričakovati, da bodo grozdi dozoreli šele po 4. oktobru. Suša je prinesla tudi nizko stopnjo kislin, kar pomeni, da bo potrebno mošt skrbno žveplati (tudi, če je zdravo grozdje), saj bo mošt bolj dovzeten za okužbe. Tudi potem, ko se bo mlado vino očistilo, bo potrebno pohiteti s prvim pretokom. Nega vina

ZADOVOLJNI S KAKOVOSTJO GROZDJA

METLIKA — Do konca preteklega tedna so v metliški vinski kleti odkupili 120 ton kraljevine in mešanega belega grozdja, ki je imelo v povprečju 69 stopinj Oe. Zadnje tri dni so odkupovali laški rizling in sauvignon, danes pa so pričeli z odkupom modre frankinje, ki bo trajal še do vključno prihodnjega ponedeljka, ko bodo odkupovali tudi modro frankinjo za vrhunske kakovosti. Prihognji četrtek naj bi predvidoma pričeli odkupovati žametno črmino. V vinski kleti sedaj že lahko zadržijo, da je mošt iz zgodnjih sort grozdja nadpovprečne kakovosti. V kleti pa pripravljajo tudi mlado vino, ki bo prišlo na trg 1. novembra, njegova kakovost pa bo, kot kaže sedaj, dobra.

ČRNI POSEKI DREVJA

HINJE, ROŽIČ VRH — Minule dni je neznan strolec v gozdu pri vasi Pleč blizu Hinj posekal 14 kostonjevih dreves in tako strahsko GG oškodoval za 25.000 tolarjev. Nekaj poprej pa je nekdo v gozdu Sred gora pri Rožič Vrhu Adolfo E. iz Dobrave posekal smreko, vredno 8 tisočakov.

FAKULTETA SPET ZBIRA OREHE

MARIBOR — Biotehniška fakulteta Ljubljana, izpostava Maribor, Vinarska 14, spet vabi lastnike kakovostnih orehov k zbiranju najboljših plodov. V preteklih letih so na tak način zbrali že 56 različnih vzorcev, med katerimi je bilo precej odličnih tudi iz Dolenjske. Zbiranje avtohtonih sort, med katerimi nekatere po pomoloških lastnostih prekašajo najboljše tuje, ima namen ohraniti osnovo za selekcijo in izboljšanje sortimenta. Kdor ima kako dobro sorto, naj sodeluje ter v ta namen pošlje na gornji naslov 20 na zraku posušenih plodov, k temu pa priloži nekatere osnovne podatke o drevesu in rastišču.

Novomeška Novotehna na Hrvaškem

V Zagrebu odprli firmo

NOVO MESTO — Te dni je novomeška Novotehna v Zagrebu odprla svojo firmo, ki je v popolni lasti Novotehne. Firma — gre za veleprodajo — ima svoj sedež v najožjem središču hrvaškega glavnega mesta, v stavbi, imenovani Zagrebčanka. Za odprtje te firme v lasti Novotehne je dala soglasje hrvaška vlada. Kot svoj vložek je Novotehna prispevala opremo, nekaj denarja za začetek delovanja firme in svoje počitniške kapacitete na Hrvaškem.

Kot pravi direktor Novotehne Niko Galeša, so se za ta korak odločili v prvi vrsti zato, ker sedaj plačevanje s Hrvaško poteka prek nerezidenčnih računov, osnova je nemška marka, kurz se na Hrvaškem hitro spreminja in tako Novotehna izgublja denar. Firma v Zagrebu ima svoj žiro račun. Sveda bodo prek te firme blago iz Hrvaške plasirali na slovensko tržišče in obratno. Program poslovanja te firme pa je tak, kot ga ima Novotehna. Pred-

• **TEŽAVE OB MEJI** — Na srečanju novomeških direktorjev s podpredsednikom slovenske vlade mag. Hermanom Rigelnikom prejšnji teden je direktor Novotehne Niko Galeša opozoril na težave, ki jih ima ta firma zaradi meje s Hrvaško oz. zato, ker državi še nista uredili vprašanja malo-obmejnega prometa. Zaradi tega se je promet v Novotehni trgovinah v Metliki in Krškem močno zmanjšal. Kupci z druge strani meje s hrvaškimi dinarji ne morejo kupovati pri nas, pa tudi ne smejo jih prinašati sem, tolarjev nimajo, imajo pa nemške marke. Zato so skušali v Novotehni doseči, da bi v njihovih trgovinah v Krškem in Metliki odprli menjalnico, vendar banka in SDK za to nista zainteresirani. Pa tudi to ne bi bila dokončna rešitev, saj morajo sedaj hrvaški kupci za naše blago plačevati carino, s tem pa trgovina ni več konkurenčna oz. bi morala za toliko znižati cene. »Trajna rešitev je le meddržavna ureditev maobmejnega prometa,« pravi direktor Galeša.

sednik upravnega odbora zagrebške firme je direktor Novotehne Niko Galeša. »Vsekakor smo v Novotehni s to potezo zadovoljni, saj je to za nas v bistvu majhen strošek, a velik dobiček. Zadovoljni pa so tudi naši hrvaški partnerji, saj bo posledično medsebojno poslovanje precej lažje.« A. B.

Dela dovolj tudi za kooperante

Pionirjeva delniška družba MKO dobro polovico zmogljivosti zaposluje na tujem — Razvili vrsto lastnih izdelkov — Opaženi ALU opaži

NOVO MESTO — Novomeški GIP Pionir je v slovenskem gradbeništvu edini poslovni sistem, ki se ni razpadel, vendar je že v začetku tega leta doživel precej organizacijskih sprememb. Tako so vse specializirane programe organizirali v devetih samostojnih delniških družbah, ki pa so vse — četudi k hiši niso prišle prazne — v polni lasti krovnega podjetja. Ena od Pionirjevih delniških družb je tudi Mehansko-kovinski obrat, ki se dokaj uspešno ukvarja s štirimi proizvodnimi programi.

»Trenutno je najboljše program kovinskih konstrukcij in izdelkov. Drugi je program vzdrževanja gradbene mehanizacije in vozil, v okviru katerega ima MKO pooblaščen servis za vozila TAM, Iveco ipd. Zelo pomemben, saj prinaša največje devizne prilive, je program strojegradnje, v okviru katerega sodijo tudi programi hidravličnih merilnih instrumentov, filtrirnih naprav in opažev. Konec lanskega leta pa je v okviru MKO začela delati trgovina, ki prodaja vozila TAM, Iveco, Zastava in rezervne dele zanje ter razno tehnično blago, po katerem je na trgu največje povpraševanje. Več kot polovica proizvodnje delniške družbe dela za tuje trge. Ker je treba proizvodnjo financirati, to lahko zdrži le finančno trdno podjetje. To zaenkrat kolikor toliko smo še,« pravi direktor delniške družbe MKO Milan Kapetan.

Na tuje, predvsem konvertibilne trge so se še bolj usmerili, ko se je domači močno zmanjšal. Trenutno imajo pomembno dolgoročno pogodbo za proizvodnjo opreme za nemško tržišče ter za francoskega Renaulta. Na ruskem in drugih vzhodnoevropskih tržiščih pa prek Smelta in Metalke sodelujejo pri gradnji investicijskih objektov. Na domačem trgu delajo za gradbeno operativno Pionirja in drugih podjetij. Čeprav je slovenska kovinskoobdelovalna industrija v krizi, imajo v MKO proizvodne zmogljivosti zasedene več kot stotodstno, tako da v delo vključujejo kooperante z Dolenjske in od drugod.

V okviru 170-članskega kolektiva MKO deluje tudi močan razvojno konstrukcijski oddelek, ki je razvil že veliko izdelkov, ki po kvaliteti ne zastajajo za tistimi iz razvitega sveta, le z blagovnimi znamkami se ne ponašajo. V MKO so posebej ponosni na sanitarni kompaktor, ki ga uporabljajo na sanitarnih deponijah, imajo pa še nekaj izdelkov, ki jih s ponosom pokažejo in uspešno prodajajo tudi na tujem. Tudi opažni sistem Pionir ALU, ki služi za opaženje sten in stropov, so že prodali na tuje, zaenkrat na ruski trg. ALU opažni sistem, ki je povsem računalniško podprt, so v celoti razvili, sprojevali in naredili v Pionirju. Z njim so na nedavnem sejmju Slovenski proizvod

SO ZA OPAŽ — Milan Kapetan, direktor Pionirjeve delniške družbe MKO, je ponosen na potrdilo o pravici uporabe znaka SQ — Made in Slovenia, ki v poslovnem svetu ni brez vrednosti.

Popis prizadetih kmetij

430 ton brezplačne koruze za novomeške kmetije, ki jih je suša najbolj prizadela — Natančen popis

NOVO MESTO — Kot je v drugi polovici avgusta ocenila posebna komisija, ki je pregledala vso občino, je letošnja suša naredila v novomeški občini za slabih 381 milijonov tolarjev škode. Podatke ni dokončen, saj se stanje po opravljenih terenskih ogledih še slabšalo. Do natančnejših računajo priti, ko bo opravljeno evidentiranje stanja po posameznih kmetijah.

Po doslej zbranih podatkih so poljščine na različnih območjih zaradi različnih tal in zaradi razlik v uporabljeni agrotehniko različno prizadete. Največjo škodo so utrpeli posevki na Šentjernejskem polju, kjer na 200 hektarjih pridelka koruze skoraj ne bo. V povprečju je škoda na posevkih koruze v novomeški občini ocenjena na 30 odst. Živinske krme s travnikov je v povprečju za četrtino manj, krompirja za petino, četrtninska je po oceni tudi škoda v vinogradih in sadovnjakih. Skupna škoda v kmetijstvu novomeške občine znaša po oceni 30 odst. To je toliko, da se je novomeška občina znašla v družbi tistih, ki jim je republiška vlada kot najbolj prizadetim namenila pomoč v obliki 10.000 ton koruze v zrnu. Od tega bodo novomeški kmetovalci iz silosov v Kočevju, kjer je koruza shranjena, dobili brezplačno 430 ton zrnja. 20 ton je dobila lastna kmetijska proizvodnja KZ Krka, po 5 ton Srednja kmetijska sola Grm in HS Orehovica, 400 ton pa bodo razdelili med 403 kmete. Kot pomoč prizadetim kmetovalcem je bilo iz občinskega proračuna razdeljenih 5,5 milijona tolarjev. S tem denarjem je bil regresiran nakup koruze v zrnu in sojinih tropin ter semen prezimnih krmnih dosevov. Svetovalci so razdelili regresirane količine, upoštevaje proizvodnjo, stalež živine in zmanjšano pridelavo koruze.

Sekretariat za kmetijstvo in gozdarstvo pa je začel v skladu s sklepi repu-

ODPRTA DEPONIJA

NOVO MESTO — Na javnem odlagališču odpadkov v Leskovcu pri Brusnicah je moč tudi zunaj delovnega časa, se pravi ob sobotah popoldne, ob nedeljah in praznikih, pripeljati in odložiti odpadke. Pred vzhodom v deponijo je Komunalna postavila več kontejnerjev za ločeno odlaganje odpadkov: za komunalne odpadke, kovino, steklo in papir. Uredili so tudi dovod do teh kontejnerjev, tako da je moč odpadke zmetati vanje naravnost s priklopa ali iz avta. Za ljudi, ki jih zanima, kako je urejena in kako deluje komunalna deponija, pa med delavniki organizirajo strokovno vodstvo.

slovenska kakovost v Kranju konkurirali za blagovno znamko SQ — Made in Slovenia in znak tudi prejeli. »V razvoju pa imamo še nekaj izdelkov, za katere upamo, da bodo uspešni. Kadrovskih potencialov in znanja, da se lotimo zahtevnejših proizvodnih projektov, imamo dovolj. Edina ovira za njihovo realizacijo je denar. A za artikla, za katere tržna analiza pokaže, da bodo šli v prodajo, se mora najti. Vemo, da moramo iti naprej, če hočemo obstati,« pravi Milan Kapetan.

Z. L.-D.

DUHOVNA UNIVERZA VABI

NOVO MESTO - V okviru Delovne skupine za duhovna gibanja je pred štiri leti nastala Duhovna univerza, ki sedaj deluje pod okriljem Centra za duhovno kulturo. Gre za štiriletni program, ki naj bi odraslim posredoval znanje iz različnih zakladov duhovne modrosti človeštva. Studentje se celovito seznanijo s temelji vzhodne modrosti, z zakladnico zahodne duhovne tradicije, z duhovno sestavo človeka - mikrokozmosa in z zakonitostmi makrokozmosa. Teorijo med študijem dopolnjuje praksa meditacije, ki študentom pomaga najti pot k lastnemu izvoru. Center za duhovno kulturo bo Duhovno univerzo podrobneje predstavil v Novem mestu na informativno-vpisnih dnevih 8. in 15. oktobra, obakrat ob 18. uri v hotelu Metropol.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 3. oktobra, bodo odprte v Novem mestu do 19. ure, drugod do 17. ure naslednje prodajalne živili:

- Novo mesto: Samopostrežba, Šmihel
- trgovina Cekar v BTC, Javna skladišča v Bučni vasi od 8. do 20. ure: Perko, market v Šentpetru
- Šentjernej: Mercator-Standard, Samopostrežba
- Dolenjske Toplice: Mercator-KZ Krka, Prodajalna Vrelec
- Žužemberk: Dolenjka, Market
- Straža: Mercator-KZ Krka, Samopostrežba
- Novo mesto: v nedeljo od 8. do 11 ure: Dolenjka, Samopostrežba, Glavni trg od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Javna skladišča v Bučni vasi Perko, market v Šentpetru

MARELA - 5. marca je bilo sklepno dejanje nagradne akcije našega časnika in Vina Bizelsko Brežice, v kateri so bralci napovedovali najboljšo slovensko uvrstitev na februarjskih zimskih olimpijskih igrah v Albertvillu. Na posebni prireditvi so bile podeljene nagrade 18 izžrebancem, ki so se z napovedjo najbolj približali sedmemu mestu smučarke Nataše Bokal. No, vseh takrat niso izročili. Branko Grmšek še kar skoraj vsak dan klircari na Studio D Jožeta Stegneta, "glavnega tajnika" akcije, kaj je z njegovo nagrado, dežnikom marlboro. Morda se bo sedaj, ko se napoveduje jesen in z njo tudi kakšen deževen dan, v kakšnem kotu dežnik le našel. Potem tudi njegova pot do lastnika menda ne bo nepremagljiva.

KONCERT - Nedavno je bil v Novem mestu protivojni koncert. Izkupiček naj bi šel v dobrodelne namene, za begunce iz BiH in podobno, zato so vse sodelujoče skupine nastopale zastonj. Predstavile so se okrog 600 obiskovalcem, vstopnina pa je bila 200 tolarjev, izkupiček je bil okrog 120.000 tolarjev. Nič posebnega torej, posebno, ker je bilo treba plačati dvoran in ozvočenje, govori pa se, da niti tega denarja SDK in "protivojni nameni" niso videli. Glasbeniki se sprašujejo, če nima nenaden odhod "glavnega" v MKC Novo mesto, ki je koncert tudi organiziral, na študije v Anglijo kakšne zveze z vsem tem. Pred časom je namreč že tekla beseda o koncertu v ta namen. Kakorkoli že, z denarjem si nihče ne bo prav dosti pomagal, glasbeniki pa se pridružajo, da bodo v bodoče "dobrodelno" manj mehkosrčni.

ČRVI - Nedavno je Dolenjski list s fotografijo in nekaj stavki priobčil protest Novomeščana, ki je otrokom skupaj s kruhom, kupljenim v Blagovnici v Žabji vasi, nadrobil v mleko tudi črvičke. Prodajalci so po sliki vedeli, kje so spekli kruh, in so ga takoj nehali prodajati, medtem ko se z dejstvi, kako so v pekarni v kruh zašli tudi črvičke, ukvarja za to pristojna služba. Ne glede na to, da inkriminiranega kruha v Žabji vasi ne prodajajo več, ljudje kruha skoraj ne kupujejo več. Da bi se takšna mesna štruca pravzaprav lahko pojavila kjerkoli, jim pri tem očitno ne pade na pamet.

MLEKO - Novomeščani pa imajo še druge prehranske težave. Ze nekaj dni v Novem mestu ni dobili mleka v polivinilasti embalaži, ampak le v tetrapaku. Slednji pa je pri litru tudi v občini, iz katere vsako leto odpeljejo v obdelavo in predelavo v Ljubljano preko 15 milijonov litrov pridelanega mleka, sedem tolarjev dražji. Novomeščan, ki se je prišel pritožiti, iz protesta ne bo kupil mleka, dokler "nekdo očitno hoče spet zaslužiti na njegov račun" in na morebitne razlage, da embalaže pač ni, ne misli pasti.

Ena gospa je rekla, da jo prekopano Novo mesto kljub koristi, ki jo bo prekopnost prinesla, vse bolj spravlja v obup. Skozenj se niti s poljšo hitrostjo skoraj ne da priti, ne da bi "padla" vsaj v eno luknjo.

KONVENCIJA

NOVO MESTO - Občinski odbori Slovenskih krščanskih demokratov Novo mesto, Trebnje, Črnomelj, Metlika, Kočevje, Ribnica, Sevnica, Krško in Brežice pripravljajo za nedeljo, 4. oktobra, ob 16. uri na vrtu novomeškega hotela predsedniško konvencijo. Na njej bodo izbirali predsedniškega kandidata SKD.

MENJALNICA SE JE PRESELILA

NOVO MESTO — Menjalnica Tradetour, d.o.o., ki je do sedaj poslovnovala na Cesti herojev 30, se je preselila in od danes naprej dela v prostorih blagovnice Standard konfekcija na cesti Komandanta Staneta 18. Njen delovni čas je ostal nespremenjen.

V TERMOTEHNIKO

MAČKOVEC — Minuli četrtek so v prostorih Termotehniko obiskovalcem in svojim poslovnim partnerjem predstavili tovarne Titan iz Kamnika pokazali delovanje enoenerge sistema centralnega ogrevanja. Ta četrtek ob 13. uri bodo skupaj s strokovnjaki MKM iz Ljubljane predstavili plinske peči in boilerje, ki so zelo primerni tudi za ogrevanje stanovanjskih prostorov in sanitarne tople vode.

OD CORSE DO OMEGE — Obrtnika Franca Krevsa (na sliki v sredini) iz Črnošnjic lastniki predvsem Oplovih vozil že 13 let poznajo kot avtomehanika, od minulega četrta pa je postal tudi vodja salona Oplovih vozil v pritličnih prostorih svoje hiše. Na Dolenjskem do sedaj novih Oplovih vozil ni bilo mogoče kupiti, kupcev iz teh krajev pa je bilo kar precej. »Zakaj bi denar odtelal v sosednje občine?« se je na slavnosti javno vprašal podpredsednik izvršnega sveta novomeške občine Andrej Kirm, Tomaž Stojkovič, predstavnik uvoznika Avtothene — Vis iz Ljubljane, pa je zagotovil, da bo imela ta dvanaesta poslovalnica Oplov po Sloveniji kar precej prometa. (Foto: J. Pavlin)

50 LET IZDAJE BECELETOVE JAME — To jamo v Zagradu pri Šentpetru je sredi septembra 1942. leta s pomočjo domačih izdajalcev odkril italijanski okupator in v njej zalotil pristaje Osvobodilne fronte na čelu s kasnejšim narodnim herojem Vinkom Paderšičem-Batrejo. Vinko si je po dvodnevni boju s sovražniki z zadnjim nabojem vzel življenje, ostalih osem njegovih tovarišev pa je bilo 24. septembra ustreljenih na njivah blizu Otočca. »Prav je, da se danes spominjamo tistih, ki so dali življenje za naš boljši jutri,« je nejakrat v svojem govoru poudaril govornik Miran Špicar, dvajset zbranih na proslavi pa se boji, da bo tudi Beceletova jama, ki je bila še pred leti prizorišče romanja šolarjev in izletnikov, ostala pozabljena. (Foto: J. Pavlin)

POSILANSKA - V Beli krajini je večkrat slišati pripombe, češ kaj sploh počno njihovi poslanci v republiški skupščini, saj njihovih govorov ni slišati na TV niti niso izjave objavljene v časopisu. Pretekli teden pa so le lahko slišali, da je metliški delegat zahteval v belokranjski regiji pri volitvah enakopraven položaj s Črnomaljski. Tokrat so bili Belokranjci gotovo zadovoljni, četudi je vesoljna Slovenija zvedela, da so kljub enotni belokranjski regiji še vedno kof kozji rogovi v torbi.

PLAKATI - Črnomaljski delegati so ob nedavni razpravi o spremembah odloka o komunalni ureditvi in zunanjem videzu naselij največ časa namenili razmišljanju o izobešanju plakatov. Sejanje je imelo le eno lepoto napako: niti en delegat se ni spomnil, da bi vprašal, kam bodo plakate sploh obesili. Zlasti pred skorajšnjimi volitvami se obeta prava poplava različnih obvestil v obliki plakatov in kaj lahko se zgodi, da jih bodo lepili enega in čez drugega.

PRORAUČUN - V črnomaljski občini se zadnje čase ljudje poročajo nad vsemi pričakovanji, imajo številne otroke, skoraj prav nikakršnega strahu pa ni, da bi se kdo podal v tujino ali vsaj nakazal mednarodno sodelovanje. To je moč zaključiti iz letošnje polletne bilance prihodkov in odhodkov občinskega proračuna. Stroški porok v občini so bili namreč v prvi polovici leta za 116 odst. večji, kot so jih načrtovali za celo leto, materialni stroški v otroškem varstvu za 1.118 odst. večji od načrtovanih v letu 1992, medtem ko so za mednarodno sodelovanje odšteli le 15 odst. od celoletne vsote.

Sprehod po Metliki

METLIŠKE BIZNISARJE boste prepoznali po dveh lastnostih: ob jutranji kavici v bifejih neizprosno tolčejo po davkarji, ki jih bo odrla in zatrla, po cestah pa vozijo največje in najdražje avtomobile. Pa to še ni vse: prav tekmujejo, kdo od njih bo imel prvih na avtomobil največ anten, ki navzven pričajo o tem, kdo ima v železnem konjičku telefon, radijsko postajo ali še kaj imenitnejšega. Najprodornejši vozijo tako, da obračajo volan samo z eno roko, v drugi imajo obvezno telefonsko slušalko, cigareto, cigaro ali pa z njo objemajo lepotičko, ki lastnika komaj opazi, odlično pa se spozna na tolarje, marke ali morda še na kaj trdnjše.

SVETLOBO JE ZAGLEDALA lista za dodelitev socialnih stanovanj v sta za dodelitev socialnih stanovanj v najem, in še predno je ugasnila lučka najem, in še predno je ugasnila lučka fotokopirnega stroja, že so se pojavili nezadovoljniji, ki listo razglašajo za navadno skrupulo. Besneži trdijo, da bodo dobili socialno stanovanje celo ljudje, ki so si kupili pred kratkim drage avtomobile. Še bolj poučeni kažejo na prevarante, ki so se od sorodnikov preselili v garaže in na podstrešja, samo da bi bili videti bednejši in potrebnejši pomoči. Narodnostno osveščene pa moti dejstvo, da bodo šli ključ socialnih stanovanj v roke Neslovencev, ki so si sicer pridobili slovensko državljanstvo, a pod vplivom alkoholnih hlapov vpijejo za šanki, da so Slovenci egoisti, nesramneži in da ni daleč čas, ko bodo "dobili svoje".

Trebanjske iveri

ŠTATENBERK - Štatenberški gasilci, ki so kraljevali na Smodejevih memorialih v Sevnici in Velikem Gabru, se kar malce boje, kako se bodo odrezali na tem gasilskem tekmovanju, ki se vsako leto seli iz občine v občino v dolenski, posavski in zasavski regiji, če bodo Smodejev memorial spet organizirali Zasavci. Štatenberčanom, ki jemljejo ta tekmovanje in srečanja gasilcev hudo zares, ne gre očitati, da ne znajo športno prenesti poraza. Bolji pa jih, če se jim godi krivica, tako kot pač vsakega človeka. In ob neprijetnih spominih na lanski Smodejev memorial v Radečah, kjer so dobili občutek, da ne smejo zmagati, ker so bile v ozadju pač neke "kuhinje" v slogu nekdanjih "mučkalic" v proslulem YU nogometu, se Štatenberčani lahko le veselijo dveh osvojenih plaket in upajo, da se balkanske navade ne niso preveč zasidrale pri nas.

SPREOBRTNITEV - Mladenci iz Šentruperta, ki je bil na vseslovenskem srečanju verske mladine v Stični, je navdušeno pripovedoval o najbolje obiskanem tovrstnem shodu doslej. Posebej se mu je vtisnila v spomin izpoved naše najboljšje smučarke Mateje Svet. Jokala je med izpovedjo, kako je pred dvema letoma postala verna. Zakaj ne že poprej, ni najbolje pojasnila, verjetno pa je šlo za ne-nehno tekmo s časom. Še za kozo Micko, ki so ji jo podarili slovenski kozjerejci v Sevnici, Mateja ni imela časa.

IZ NAŠIH OBČIN IZ NAŠIH OBČIN

Ob tednu otroka

Vrsta prireditev

METLIKA, ČRNOMELJ — V Metliki se bo teden otroka pričel že v petek, 2. oktobra, z 11. slikarskim eks-temporom mladih likovnikov Bele krajine na temo »Bela je krajina skrivnostna zibka«. Razstava likovnih del pa bo 9. oktobra v Ganglovem razstavišču. V Ljudski knjižnici bodo video predstave ter vsak dan knjižna uganika, ki jo bodo zaključili z žrebanjem in nagrado. V osnovnih šolah bodo namenili največ pozornosti prometni varnosti. Otroci bodo obiskali tudi predstavniki skupščine občine ter pripravili otroški parlament o otroku prijazni šoli. Občinska zveza prijateljev mladine, ki bo nosilec vseh teh prireditev, bo skupaj s klubom staršev pri metliški osnovni šoli pripravila tudi okroglo mizo o vplivu staršev na šolo. Otroški vrtec bo za otroke, ki ne obiskujejo vrta, pripravil odprt dan, za vrčkarje in njihove starše pa kosterjanje piknik. Sicer pa bodo ti otroci na pločnik risali o prometni varnosti. Najmlajši si bodo lahko v nedeljo, 11. oktobra, ob 16. uri v metliškem kulturnem domu ogledali lutkovno igrico Rdeča kapica.

Črnomaljski Zavod za izobraževanje in kulturo pa bo skupaj z občinsko zvezo prijateljev mladine in otroškim vrtcem pripravil za vse otroke v občini teden muce Copatarice. Skoraj vse prireditve bodo ob 15.30, in sicer bodo v ponedeljek, 5. oktobra, otroci v kulturnem domu (KD) spoznavali z muco Copatarico prometne znake, v knjižnici pa se bodo z muco igrali. V torek bodo v KD izdelali mucin dom, v knjižnici pa šivali copatke za zimo. V sredo bodo v KD slikali z muco, v knjižnici se bodo z njo igrali, pred vrtcem v Loki in na Čardaku pa bodo starši na boljšem sejm prodajali rabljena otroška oblačila. V četrtek, 8. oktobra, bodo ob 15.30 v KD slikali z muco, dve uri pozneje pa bo v kinodvorani lutkovna predstava »Grad, gradič«. Zadnji dan, v petek, bodo ob 15.30 v vrtech v Loki in na Čardaku igrali, peli in pesali, ob 17.30 pa bo v KD ura pravljic z muco Copatarico. Šolarji bodo po šolah pripravili otroški parlament pod geslom »Za lepšo in prijaznejšo šolo«.

M.B.-J.

GD ŠTATENBERK ZMAGOVALEC

VELIKI GABER - Potem ko so se lani štatenberški gasilci na 2. Smodejevem memorialu v Radečah že nekoliko pomirili, ker so menili, da jim sodniki niso dovolili že drugič zapovrstjo zmagati na tem tekmovanju gasilskih ekip dolenske, posavske in zasavske regije, jim je po zadnjem zmagoslavju na 3. Smodejevem memorialu v Velikem Gabru le »škrat« odvezel slast zmagovalca. Se opravičujemo!

KRVODAJALSKA AKCIJA

TREBNJE - Občinska organizacija Rdečega križa Trebnje priredi krvodajalsko akcijo v četrtek, 1. oktobra, v zdravstvenem domu v Trebnjem in v petek, 2. oktobra, v osnovni šoli na Mirni. Obkraj bo akcija potekala od 7. do 13. ure. Za krvodajalce iz krajevnih skupnosti Mokronog in Trebelno so pripravili prevoz na Mirno ob 9. uri z avtobusnega postajališča v Mokronogu.

Bo Trimo dobil milijone dolarjev?

Kako izterjati plačila iz osemdesetih let od poslovanja z Irakom in Alžirijo? — Naložbe v znanje in razvoj se že vračajo — Terjatve do dežel v razvoju

TREBNJE — »Sodelovanje z zahodnoevropskimi partnerji je v podjetje prineslo nov zagnanski veter na področju razvoja izdelkov, storitev ter zahtevalo od nas boljše delovno disciplino, hkrati pa je terjalo nova znanja. Zaradi te potrebe smo ustanovili svoj izobraževalni center in sklenili, da je posledje potrebno obvezno izobraževanje vseh zaposlenih. Tako usmeritev nam v zadnjih letih že prinaša ustrezne rezultate,« pravi direktorica Trima Tatjana Fink.

V 643-članskem kolektivu Trima, ki je lani ustvaril prek milijardo tolarjev prihodkov, to je dobro petino prihodkov občine Trebnje, Trimov izvoz pa presega po vrednosti polovico vsega občinskega izvoza, so v zadnjem času veliko postorili za razvoj tržno zanimivih izdelkov za evropske kupce. Trimo-va lahka gradbena plošča s polnilom iz mineralne volne je patentirana v vseh pomembnejših evropskih državah. Med najpomembnejše razvojne rezultate štejejo tudi lahko gradbeno ploščo z oblogo iz iverice, narejene na kontinuirani liniji, nadalje pisarne, banke, predelave mesa, kuhinje in prodajne salone, zložene iz Trimovih kontejnerjev za najrazličnejše namene. Oprema iz nerjaveče pločevine za shranjevanje vina, še posebej hladilna posoda za vino, opre-

Belokranjci vse bolj prestrašeni

Na seji občinske skupščine je bilo slišati, da so razmere v črnomaljskem gospodarstvu kritične, kriminalne in katastrofalne — Vedo, kaj hočejo?

ČRNOMELJ — Črnomaljsce precej muči, kako to, da so po zadnjih razpoložljivih podatkih iz leta 1990 po deležu družbenega proizvoda med slovenskimi občinami na zadnjem mestu. Ta delež se je v primerjavi z letom 1986 leta 1990 zmanjšal kar za polovico. Toda kot je na septembrskem zasedanju pojasnil predsednik črnomaljske skupščine, dela 1.880 delavcev, torej kar polovica vseh zaposlenih v občini, v obratih, ki nimajo sedeža v občini. Če je bilo še leta 1986 kar 36 gospodarskih podjetij, ki so imela sedež v občini, jih je bilo lani le še 19. Tako je več kot polovica družbenega proizvoda, ustvarjenega v črnomaljski občini, prikazanega drugod.

Sicer v Črnomlju ne zanikajo, da so razmere v črnomaljskem gospodarstvu kritične. Toda prav obrati, ki nimajo statusa pravne osebe, so največji problem, še posebej, če so tudi matična podjetja v težavah.

Zaradi vsega tega bi bilo normalno, da bi ob točki dnevnega reda o rezultatih gospodarjenja v prvi polovici letošnjega leta med črnomaljskimi delegati vrelo. A razprava je bila precej mlačna, bolj kot iz gospodarstva pa je prihajal glas iz družbenih dejavnosti, od strank in kmetov. Slišati je bilo, da so se močno povečale dajatve na katastrski dohodek in obremenitve obrtnikov. Ti že grozijo z vračanjem obrtnih dovoljenj, medtem ko kmetje opozarjajo, da se odgovorni premalo zavedajo, da večina

presežkov delovne sile iz tovarn ostaja na kmetijah. Številne kritike na račun politike banke je želela ublažiti delegatka iz banke, ki pa je priznala, da banka deluje po tržnih zakonih, ima pa precej visoke obresti. V to so ugriznili delegati, ki so ji očitali, da prav obresti uničujejo gospodarstvo.

Enega od delegatov je zanimalo, ali je potrebno, da imamo v Beli krajini vse tiste gospodarske veje, ki so sedaj v Sloveniji v največjih težavah. Odgovoril si je sam, da pač Bela krajina v desetletjih po vojni ni iskala svojih posebnosti, ker je bila najenostavnejša politična rešitev.

Še vedno pa se ne morejo odločiti, kaj naj Bela krajina sploh pomeni v Sloveniji. Je to res industrija, ko pa se lahko sedaj z razvitimi industrijskimi deželami primerjajo le po ekološki obremenitvi okolja? Zaradi vsega, kar se dogaja v Beli krajini, so ljudje vse bolj prestrašeni, je bilo slišati na seji.

M. BEZEK-JAKŠE

Vse bolj presušeni vodovod

Letošnja suša je dovolj velik opomin, da bo potrebno metliško vodooskrbo reševati dolgoročno

METLIKA — Na seji občinskega izvršnega sveta pretekli teden niso mogli mimo letošnje dolgotrajne suše. Izvirni, ki napajajo zajetje pitne vode v Rajakovičih, so presahnilo že 10. septembra. Iz zajetja v Jamnikih pa je pred tednom dni prišlo le še 80 prost. metrov vode na dan in to za ves severni višinski del metliške občine. Razumljivo torej, da ta voda ni zadostovala, zato so gasilci in Komunala po 16 ur na dan dovajali vodo s cisternami v rezervoarje ali vodnjake kranjčanov. Na mesec so naredili tudi po 600 voženj, od 1. avgusta do 23. septembra pa so pripeljali s cisternami kar 4.690 prost. metrov vode.

Velik problem je nastal, ker tudi v izviru Obrha v Metliki ni dovolj vode. Vso vodo prečrpavajo v rezervoarje na Veselici, tako da v strugo potoka že nekaj časa ni pritekla niti kaplja vode. Toda kljub temu je bilo pred tednom dni do sesalnih košev le še 20 centimetrov vode. Kot je opozoril direktor Komunale Jože Mihelič, bi okrog 10. oktobra tudi iz tega zajetja zmanjkalo vode, če do takrat ne bi bilo dežja. Na srečo si za krajevni skupnosti Gradac in Pod-

zemelj ter del Metlike pomagajo z 800 prost. metri vode na dan, ki jo dobivajo iz črnomaljskega vodovoda.

Sicer pa bodo v metliški občini tudi letos, tako kot že nekaj zadnjih let, namenili za vodooskrbo okrog milijon DEM. Od tega bo 37,3 milijone tolarjev prispevala občina, 9 milijonov tolarjev republika ter 7 milijonov SIT Komunala. Največja naložba, vredna 20,3 milijona tolarjev, bo filter na Veselici, ki bo začel poskusno delovati proti koncu oktobra. Druge komunalne naložbe v letošnjem letu pa so še klorirna postaja Bojanji hrzib, črpalnice na Gornjem Suhorju, rezervoar na Radovici in kolektor D ter s tem zaščita Obrha.

M.B.-J.

»ZLATA JANA« V BETI IN JUTRANJKO

LJUBLJANA - Prvič v zgodovini ljubljanskih sejmov mode so letos pripravili tudi jesenskega, kot to delajo po svetu. Na 38. sejmu mode, ki je bil od 22. do 24. septembra na Ljubljanskem razstavišču, je sto razstavljalcev, večinoma slovenskih, predstavilo svoje izdelke iz kolekcije pomlad - poletje '93. Revija Jana pa je že osmič podelila najprestižnejše sejemске nagrade, Zlate Jane, najboljšim kreatorjem. Z Zlato Jano je posebna žirija letos nagradila Almirino kreatorko Vesno Gaberšček-Ilgo, ter dve kreatorki modnih oblačil za otroke in mladino: Anamarijo Vernik iz metliške Bete in Mojico Beseničar-Dekleva iz sevniske Jutrjanke.

Begunce celo zaposlujejo na črno

Pri družinah v metliški občini je še 18 beguncev iz Hrvaške ter nekaj deset iz BiH — Poskusi ilegalnega prehoda zelene meje — Izgon

METLIKA — Po zadnjih podatkih je v metliški občini še 18 pribežnikov iz Hrvaške, ki pa nimajo statusa beguncev. So pri sorodnikih in z njimi Slovenija nima statusa. Sicer pa se štiri družine sploh ne nameravajo vrniti na Hrvaško, ker so bodisi njihovi domovi popolnoma uničeni, so slovenski državljanji ali pa čakajo na pridobitev našega državljanstva. Ti pribežniki tudi ne iščejo ne finančne ne materialne pomoči.

V Metliki, Gradcu, Klostru, Podzemlju, na Suhorju, Krasincu in na Svrvkahih pa je 40 državljanov iz BiH, ki imajo status beguncev, med njimi tudi 20 mladoletnikov, 12 pa jih je brez tega statusa. Živijo pri sorodnikih ali znancih, ki imajo nizke plače, a so kljub temu zagotovili, da jih bodo preživljali. Bosanski begunci so odklonili nastanitve v zbirnih centrih, češ da so pri gostiteljih na varnem in da jim je tam dobro. Večina se tudi nima kam vrniti. Sicer pa občinska organizacija RK novih prišle-

kov ne evidentira več. Sedem izmed bosanskih otrok obiskuje osnovno šolo, vendar ne bodo mogli dobiti spričeval, saj se naš učni program razlikuje od bosansko-hercegovega. Sicer pa naše šole s temi učenci nimajo stroškov.

V Metliki se zavedajo, da bodo begunci pozimi potrebovali toplejša oblačila, ki jih ima Rdeči križ za odrasle na zalogi dovolj, za otroke pa bi bila še dobrodošla. Begunci dobijo v skladišču RK tudi najnujnejše življenjske in prehranske artikle, skupaj s Centrom za socialno delo pa je RK pripravljen pomagati tudi pri nabavi kurjave. V zdravstvenem domu zatrjujejo, da pri nudenju zdravniške pomoči ni nikakršnih težav.

Po informacijah mejne policije Metlika na železniškem in cestnem mejnem prehodu zavrnejo na dan do 10 ljudi iz BiH, ki nimajo dokumentov za prehod meje oz. jim ne morejo priznati statusa begunca. Nekaj je bilo tudi poskusov ilegalnega prehoda na zeleni meji, vendar nihče ne more na Zahod, če nima vstopne vize za katero od zahodnih držav. Tudi vračanje teh ljudi v BiH je zelo otežkočeno, saj se na Hrvaškem boje, da bodo begunci ostali pri njih. Sicer pa so s Centra za socialno delo v teh dneh ponovno pregledali metliško občino. Evidencialno so vse tiste, ki nimajo statu-

Lekarna se zdaj zdi trikrat večja

Pridobitev Mokronoga

MOKRONOG — Po dolgih letih čakanja so prejšnji teden Mokronožani le prišli do lično obnovljene lekarnе. Ko so pred kakšnimi 15 leti preselili lekarno s trga pod streho nove zdravstvene postaje v Paradiž, so obljubili, da bodo tudi preseljeno in nefunkcionalno staro opremo zamenjali v treh mesecih. Ta obljubljena kratka čakalna doba

pa se je raztegnila kar na okrog 15 let.

Diplomirana farmacevtka Marjeta Camloh je šele od letošnjega aprila vodja lekarniške postaje v Mokronogu, ki spada pod Lekarno Trebnje oz. Dolenjske lekarnе Novo mesto. Povedala je, da je ljubljanska veleprodajna Salus bila investitorica obnove, Salus pa je očitno imel srečno roko tudi pri izbiri izvajalcev notranje opreme. Arhitekt Marjan Prijatelj ni le zelo okusno opremil lokal, temveč je nova oprema tako funkcionalna, da ima Camlova občutek, da je prostora trikrat več kot doslej. Na novo so uredili tudi sanitarije, ki jih poprej v lekarni ni bilo.

P. P.

PEUGEOT

Servisno prodajni center vam nudi:

- pooblaščen servis
- prodaja vozil
- prodaja rezervnih delov

Omogočamo tudi nakup na kredit. Ugodna akcijska prodaja modelov 106 in 405. SPC Terzin, Obrtna cona Trebnje tel./fax: (068) 44-533

Napaka ali preuranjena kritika?

Turistično društvo Poljanska dolina nasprotuje načinu gradnje ceste v Bilpi — Pristojni na kočevski občini obtožbe zavračajo — Čas bo pokazal

POLJANSKA DOLINA, KOČEVJE — Zaradi neokrnjene narave ob Kolpi, znanih jam, stare kovčije in stene odmevov, kot je že Valvasor poimenoval steno, katere del sta tudi bilpski melišči, Turistično društvo Poljanska dolina na Bilpo računa kot na pomembno turistično točko. Neprimeren način gradnje ceste Dol — Žaga bi njihove načrte lahko ogrozil. Predsednik društva Martin Lindič meni, da je bil v Bilpi grob in nedopusten poseg v naravo že storjen. Pristojni na kočevski občini njegove obtožbe zavračajo.

»Z uporabo peska iz melišč, so pri gradnji ceste v Bilpi grobo posegli v naravo. Izruti kačipot je dokazoval, da nameravamo odvzeti tudi del hriba tam, kjer se začnejo položnejša pot, ki vodi do bilpskih jam,« pravi Lindič, ki je pri pristojnih na kočevski občini zoper takšen način gradnje ceste ostro protestiral. Nekatere republiške može in javnost je pozval, naj preprečijo nadaljnje odva-

meljš. Ta je povedal, da so odpeljali že na tisoče kubikov peska in da ga nihče ni vprašal, ali ga lahko odvažajo. Zakaj se temu ni zoperstavil, pojasnjuje Lindič: »Ljudje se bojijo karkoli reči, saj jim takoj zagrozijo, da lahko gradnjo

Martin Lindič

ceste ustavijo. Tega pa si nihče ne želi.« Zoper njegove obtožbe občinski referent za ceste Igor Novak odgovarja:

CARINIK NA KOLPI

V Petrinu ob Kolpi je med prvimi prispel carinik iz Kranja, ki prihaja sem občasno na delo še zdaj. To samo po sebi sicer ni nič posebnega, zanimivo pa je, da je bil prav on med tistimi v Kranju, ki so otrokom in drugim pred nekaj leti pobirali pripombe z napisom »Ko bom velik, bom carinik na Kolpi«. Tisti otroci niso tako hitro zrasti, da bi bili lahko že cariniki, zato pa je moral na carino na Kolpi nekdo, ki je s carino in carino na Kolpi že imel opravka.

P-C

»Ne rečem, da nismo posegli v naravo, saj je vsaka cesta poseg v naravo. Vendar pa je Lindič videl stanje sredi gradbenih del. Sedaj, ko končujemo z gradnjo, bomo tudi sanirali posege v naravo.« Da bo že po prvi zimi vse tako, kot je bilo, in da je zato Lindičeva obtožba preuranjena ocena nestrokov-

• Lindič zatrjuje, da cesto gradijo v nasprotju z navodili ljubljanskega regionalnega zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine in da njegovo mnenje podpirajo tudi nekateri v Cestnem podjetju Novo mesto, ki je bilo nekaj časa izvajalec del. V zvezi z odgovorom predsednika kočevskega izvršnega sveta Alojza Petka na njegov predlog, da naj bi potreben pesek za gradnjo ceste dovažali od drugod, Lindič pravi: »Četudi bi bilo res, kar pravi predsednik Petek, da bi bilo v Predgradu peska dovolj, če ga ne bi porabili za gradnjo nekaterih cest zunaj kočevske občine in ga ne bi domačini odvažali, jih to ne opravičuje, da melišče v Bilpi spreminjajo v kamnolom.« Ali je njegova kritika upravičena ali ne, bo verjetno pokazal šele čas.

njaka, Novak podkrepljuje s trditvami, da so iz melišč odvažali le odpadni material, ki naj bi ga le delno vgradili v cesto. »To smo storili zaradi čiščenja trase in da se pesek ne bi usipal na cesto. Zato za odvoz peska tudi nikogar nismo poslali za dovoljenje. Prav zato, da ne bi preveč posegali v naravo, smo izkoristili naravne danosti in naredili obvezno izogibalnice oziroma prostor, kjer bo možno obračanje vozil, pri enem izmed melišč v Bilpi,« pojasnjuje Novak in dodaja, da cesto grade po navodilih republiške uprave za ceste ter da so odškodnino zanjo domačinom izplačali že leta 1988.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Klic na pomoč

Rikovi delavci prosijo izvršni svet, naj jim pomaga

RIBNICA — Vodstvo sindikata Riko Ribnica je v začetku septembra na ribniški izvršni svet naslovilo pismo, s katerim ga seznanja z izredno težkim položajem zaposlenih v Riku in stanjem, ki zaradi tega vlada v podjetju. V njem v imenu Rikovih delavcev občinsko vodstvo pozivajo, naj jim pomaga.

V pismu je zapisano, da so Rikove težave posledica že skoraj dveletne krize v strojegradnji, nestabilne politične situacije in svetovne gospodarske recesije in da jih prav v letošnjem letu zaposleni najbolj občutijo. Neredno izplačevanje plač, pomanjkanje dela, prisilna čakanja na delo in negotova prihodnost ustvarjajo med zaposlenimi vsesplošno nezadovoljstvo. Mnogim delavcem je normalno življenje že ogroženo. Vodstvo sindikata je zato izrazilo bojazen, da bi ob nepravčasnem izplačilu oziroma preveliki zakasnitvi izplačila avgustovskih plač lahko prišlo do nenadzorovanih nemirov, ki bi lahko ogrozili obstoj podjetja.

Ker je Riko v vseh preteklih letih nesebično pomagal in finančno podpiral vse razvojne in življenjske programe v občini in je, kot je tudi zapisano v pismu, »eden izmed osnovnih pogojev za nadaljnji razvoj in življenje v ribniški občini«.

180 MAJIC ZA PRVOSOLCE

SEVNICA - Sevnška osnovna šola Sava Kladnika je prijetno presenetila svoje prvosolce z majicami, ki jih je prispevala sevnška Jutranka. Emblem osnovne šole Sava Kladnika, ki je tudi natisnjen na majici, je zasnovala učenka Darinka Kuzem ob pomoči sevnškega akademskega slikarja Alojza Konca.

MESEC POŽARNE VARNOSTI 92

SEVNICA - Z reševanjem požarnih nesrečev v namišljeni prometni nesreči na Orchovem se je za sevnške gasilce že dva tedna prej začel oktober, mesec požarne varnosti (MPV). Gasilci so te dni obiskali sevnški vrtec, v izlozbe trgovin so namestili gasilskih trojk z Orehovega, Pečija, Pečja in iz Lončarjevega Dola, sredi oktobra pa pregledali hidrantno omrežje v Sevnici in si v okviru MPV 92 ogledali, kako je s požarno varnostjo v podjetjih.

M. L.-S.

Hude težave kočevskega zdravstva

Jim bo novi direktor, kočevski župan dr. Mihael Petrovič, kos?

KOČEVJE — Zdravstveni domovi imajo v ceni svojih storitev delno priznane tudi stroške za vzdrževanje objektov. V Kočevju so bili dolga leta prenikno težkim položajem zaposlenih v Riku in stanjem, ki zaradi tega vlada v podjetju. V njem v imenu Rikovih delavcev občinsko vodstvo pozivajo, naj jim pomaga.

»Tudi drugi so dolžni nam,« pojasnjuje novi direktor kočevskega zdravstvenega doma, kočevski župan dr. Mihael Petrovič. »Ministrstvo za zdravstvo nam dolguje 500.000 tolarjev za zdravstveno zavarovanje beguncev, imamo pa tudi terjatev do občinskega proračuna v višini dveh milijonov tolarjev.« Pravi Petrovič in dodaja, da se bodo morali na ravni občine prav o slednjem že v kratkem resno pogovoriti.

Nad kočevskim zdravstvenim domom tudi še vedno visi grožnja sanitarne inšpekcije, da bodo zdravstveni dom zaprli. Šlo naj bi za vrsto tehničnih pomanjklivosti, ki niso bile ustrezno rešene že v času izgradnje zdravstvenega doma leta 1966. Če bi jih hoteli odpraviti, bi potrebovali ogromno denarja, ki ga pa ni. Zdravstveni dom je letos poleti na svoje stroške prebarval zunanost oken in opravil nekatera manjša popravila, ki so potrebna zaradi obrabljenosti, vendar Petrovič opozarja, da bi morala za objekt skrbeti predvsem občina, ki je lastnica objekta.

Zaradi težav z avtomobili se niso zmanjševali ničesar, tudi števila zaposlenih ne;

dr. Mihael Petrovič

116 zaposlenih je le nekaj več, kot bi jih moralo biti, vendar še vedno v okviru meril, ki jih zavod za zdravstveno zavarovanje priznava. Poseben problem pa je racionalna organizacija dela. »Z vidika zdravstvenega doma o njej sploh ni mogoče govoriti. Imamo namreč zdravstvene postaje v Strugah, Fari, Osilnici, Predgradu, Kočevski Reki in Dragi in s tem prostore, ki so le 10- do 15-odst. izkoriščeni, da o stroških prevoza naših ljudi v te postaje, ogrevanja in o podobnem sploh ne govorim,« pravi Petrovič, ki je ministrstvo za zdravstvo že opozoril na neizvrševanje določila petega člena zakona o zdravstveni dejavnosti, v katerem je zapisano, da republika sodeluje pri zagotavljanju mreže javne zdravstvene službe na primarni ravni na demografsko ogroženih območjih.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Vaš četrtkov prijatelj

• SPET SHOD ZA CESTO — Po obisku ministra za ceste Marjana Krajncja v kočevski občini se spet pripravljajo protestni shodi zaradi prenehanja del na cesti Kočevje — Črnomelj, saj minister ni odobril denarja za dokončanje del na dvokilometrskem odseku Pekel — Knežja Lipa. Prebivalci Poljanske doline zahtevajo asfaltiranje do Knežje Lipe še v tem letu, odsek od Knežje Lipe do Brezovice (4 km) pa v prihodnjem letu do turistične sezone, saj bo leto 1993 leto turizma v Sloveniji. Shod bo v nedeljo, 4. oktobra, ob 13. uri pred Zadrudnim domom v Predgradu. Vljudno vabljeni vsi Poljanci in obiskovalci Poljanske doline ob Kolpi. (M. L.)

žanje peska iz melišč. V njegovem pričanju, da bi z izkoriščanjem melišč nadaljevali, ga je namreč podprl tudi tamkajšnji domačin in lastnik zemljišča, na katerem se nahaja eno izmed obeh

Požiga je osumljena osemnajstletnica

V petek zagorelo gospodarsko poslopje pri Sevnici

SEVNICA — 25. septembra ob 18.40 je prišlo do požara na 8 krat 5 metrov velikem gospodarskem poslopiju Milana Goriska v Čanju pri Sevnici. Leseni del objekta je v celoti pogorel, z njim pa tudi osem ton sena, tona koruze in vprežni voz. Več sreče so imeli domačini in sosedji v spodnjem, zidanem delu, iz katerega jim je uspelo rešiti vsaj živino.

Prižarišču požara so si temeljito ogledali tudi uslužbenci urada kriminalistične službe na UNZ Krško in nekaj sumljivih spoznanj jih je kmalu pripeljalo na pravo sled. Tudi sestavljeni kazenski ovadbo zoper 18-letno Lidžo T., ki je osumljena požiga. Zakaj je to storila, še ni znano, ostaja le dejstvo, da je na objektu škoda vsaj za 500 tisoč tolarjev.

Vlaganja v pitno vodo

Letošnje pridobitve kočevske in ribniške občine

KOČEVJE — Kljub veliki investicijski suši je kočevsko javno podjetje Hidrovod, ki skrbi za preskrbo z vodo v kočevski in ribniški občini, v letošnjem letu v posodobitev in izgradnjo novih vodovodov vložilo 26 milijonov tolarjev. Del tega denarja je bil iz razširjene reprodukcije, del iz obeh občinskih proračunov, nekaj pa je bilo tudi republiškega denarja, namenjenega za spodbujanje razvoja na demografsko ogroženih področjih.

Hydrovod je letos vložil kar 9,5 milijona tolarjev v usposoditev petih vrtin pri Sodražici, iz katerih bo zdravo pitno vodo dobila Ribnica. Vrtine so že lani med seboj povezali in ena od njih že

obratuje. Cevovod in energetski kablji so že položeni, sedaj pa bodo položili napravo za krmljenje tega sistema. Računajo, da bo vodovod končan še letos, s čimer bodo razbremenili tudi vodovod na Obrhu.

Že v prvi polovici oktobra bo voda pritekla iz pip v Suhi krajini. Leta 1989 narejeno globinsko vrtino v Polomu, kjer so našli vodo pri 270 metrih, so letos usposobili za črpanje, sedaj pa polagajo cevi. Zaradi kraškega terena je gradnja tega vodovoda izredno zahtevna, vendar pa tudi izredno pomembna tako za govedorejsko in ovčerejsko farmo kot tudi za 20 gospodinjstev, kolikor jih je še na tem demografsko ogroženem področju, na katerega so morali v času poletne suše vodo dovažati.

Med deli na drugih demografsko ogroženih področjih v kočevski občini nadaljujejo z gradnjo vodovoda v Mačkovicu, dokončali pa so že vodovod na hribu pri Fari, pri Brezovici pa v globino 270 m montirali črpalko za vasi v okolici. Črpalko so montirali tudi v Slovenski vasi, tako da tudi ob močnejši suši Kočevje ne bi čutilo pomanjkanja vode.

M. L.-S.

Finančna disciplina že opešala

Sevnška vlada pripravila pogovor z gospodarstveniki — V Lisci do konca leta okrog 150 preveč režijskih delavcev — Nov program stolov v Kopitarni

SEVNICA — Splošna kriza razumljivo se kako vpliva tudi na razmere v sevnškem gospodarstvu. Slabša se plačilna sposobnost, tudi zavoljo zelo opešale finančne discipline in predrage države. Osebnih dohodki so vse preveč obremenjeni in v takšnih razmerah poslovanja v bližnji prihodnosti v večini sevnških podjetij se ne bodo sposobni delavcem zagotoviti plač po kolektivni pogodbi.

Na pogovoru z direktorji sevnških podjetij, ki ga je pripravila sevnška vlada v luči slabših letošnjih poslovnih rezultatov sevnškega gospodarstva in vse večjih socialnih stisk ljudi pred negotovo prihodnostjo, so nakazali tudi možne scenarije takega razvoja dogodkov v posameznih podjetjih. Vsekar je vzbudila največjo pozornost izjava direktorja Lisce Vilija Glasa, da se v tem kolektivno zaradi oženja tržišča oz. izgube proizvodnje v Srbiji in Bosni in Hercegovini kaže presežek okrog 150 režijskih delavcev. Marija Jazbec, direktorica Inpleta pa je na retorično vprašanje, kako tej sevnški samonikli industriji dati pravo lastništvo, odvrnila, naj bi vsak delavec dobil delnice, ki jih je zaslužil.

V Stilleu jim je uspelo preusmeriti večji del proizvodnje v izvoz, v Jugotatino pa kar celotno. Dela imajo oboji dosti, čeprav jih skrbi podcenjen tečaj marke. V Kopitarni skušajo po besedah novega direktorja Valentina Dvojmoča omiliti sezonske cikluse dveh poglavitnih programov z novo proizvodnjo stolov, ki bo zaposlovala 43 delavcev in bo izključno končala pri tujih kupcih. Ob tem, ko v Kopitarni širijo izvozni program in tržišča, pa iščejo tudi možnosti, kako bi pocenili proizvodnjo, predvsem pa varčevali pri lesu. Razmišljajo, kaj vse bi lahko naredili iz kupov odpadnega lesa, ki zdaj konča v kurilnici, ko pa bo Kopitarna priključena na plinovod, bi bilo tako početje še bolj nepotrebno in nesmotno. »Finančni inženir je,

žal, postal pomembnejši od razvojnega,« je dejal Dvojmoč, ko se opozoril na sila vprašljivo pravno varnost v plačilnem prometu. P. PERC

ZA POLOVICO MANJ SADJA

SEVNICA - Na 120 ha sadovnjakov sevnškega Mercatorja - od tega je 104 ha rodnih - bo zaradi suše pridelek za 30 do 40 odst. manjši. Po besedah dipl. inž. Martine Koritnik je škoda nastala zaradi ozigov plodov, ki se od junija sploh niso debelili in ne bo prave kakovosti, pa tudi zavoljo predčasnega odpadanja plodov. Na plitvih tleh se bodo drevesa sušila. Brstni nastavki iz junija in julija utegnejo zakrneti, če ni vode niti za plodove. Okrog 15 odst. bo posledne škode, vsa pa znaša v Merkatorevih nasadih okrog 93 milijonov tolarjev.

POLHANJE - Konec minulega tedna se je pričela polharska sezona, zato je bilo že v petek zvečer v nekaterih predelih kočevskih gozdov moč opaziti večje ali manjše skupinice ljudi. Prvi polharji, ki so si že v dnevih pred pričetkom sezone dobobra ogledali terene, kjer bi lahko polhi bili, pravijo, da jih je letos veliko. To so dokazali tudi s svojim ulovom. Če že prvo noč s 64 pastmi z dvema pobiranjem uloviš 66 polhov, je to verjetno res »kar dober ulov«.

BAZEN - Bazen v Kočevju že leta ne služi svojemu namenu. Veliki stroški obratovanja in majhen obisk so botrovali njegovemu zaprtju. Ker niso redki, ki si želijo, da bi bazen ponovno usposobili, o tem razmišljajo tudi vodilni v občini. Trenutno proučujejo možnosti cenejšega ogrevanja bazena, in sicer s plinom. Da ne bi velik prostor, v katerem je bil bazen, ostal neizkoriščen, pa so že pred časom naredili tudi delni projekt za preureditev bazena v telovadnico. Ker bi vse tej preudčitvi morali odstraniti vse gradbene elemente in napeljava, ki so bile narejene namensko za bazen, pa tudi betonsko školjko, v kateri je bazen, ter hodnike in ploščadi na začetku in koncu bazena, bi bili stroški preureditve nedvomno zelo veliki.

Ribniški zobotrebci

SANACIJSKI PROGRAM - V teh dneh se izteka dvomesečni rok, ki si ga je zastavil direktor ribniškega Rika Mirko Jančigaj za pripravo sanacijskega programa. Prekratek čas je bil, da bi lahko pričakovali, da bo sedaj znan odgovor na vsa vprašanja o nadaljnji usodi Rika, vendar pa bo neko splošno oceno in usmeritve program moral prinesiti. Na podlagi dobrih programov, ki jih Riko ima, in tistih, ki bi jih z vidika trženja še lahko imel, bo direktor slej ko prej moral odgovoriti na vprašanje, koliko ljudi naj bi te programe v bodoče izvajalo.

Za preko tisoč zaposlenih na Riku bo to usoden trenutek. Ker že dolgo vedo, da se mu ne bodo mogli izogniti, jih je negotovost glede lastne prihodnosti ob nerednem prejetju plač, ki mnogim komajda še zadostujejo za golo preživetje, privedla do tiste skrajne meje psihične vzdržljivosti, ko razmišljajo, kaj je bolje: da jim povejo, da so »višek«, danes ali pa jutri.

BREZ KNJIG - Šolske knjige so bile letos zelo drage in mnogi strah jih niso mogli kupiti. Kot kaže, pa so se znašli kot so vedeli in znali. Le redki otroci ribniške osnovne šole dr. Franceta Prešerna ob pričetku pouka namreč niso imeli knjig. Tako tem kot tistim, ki niso imeli drugih šolskih potrebščin, je z zbiralno akcijo po šoli v veliki meri pomagala prava šola, na pomoč pa so jim priskočili tudi nekateri drugi, med njimi ribniški center za socialno delo.

Sevniški paberki

KOMISIJA - V komisijo za sklepe o polletnem gospodarjenju so na zadnji seji občinske skupščine predlagali poslanca Karla Vehovarja in Slavka Vilčnika ter predsednika vlade Marjana Kurnika. Novinarska loža je takoj ugotovila, da se taka kombinacija ne bo izšla, razen če bi Kurnika porabili za sekundanta kot v kakšnem filmskem dvojuju. Vehovar je seveda brž povedal, da noče sodelovati z Vilčnikom, ki mu očita nemško vojsko. Vilčnik je Vehovarju dvignil pulz, ko je namesto sebe predlagal poslanca Draga Perca. Končno je v komisiji ostal Kurnik, ob njem pa poslanca Albin Ješelnik in Stefan Teraž.

KOMPOSTIRANJE - Poslanec Alojz Zalašček je izza govorniškega pulta vzel v precep samo predsednico občinske skupščine Bredo Mijović v zvezi z njenim odzivom na anonimno Boštanjčanov, ki je sprožila v tej rubriki že omenjeno dopisovanje županje in poslanca Borisa Pernovska po sevnškem radiu. Zalašček je očital županji, da ni reagirala na odvažanje gramoz in da so Boštanjčanom tako rekoč vsilili minikompostarno. Županja pa je odvrnila, da obžaluje, da je do tega prišlo, in da je bil njen namen dober. Vsevoljnemu občestvu ni bilo povsem jasno, kaj je gospa predsednica mislila, ko je dejala, da reagirajo tudi na anonimke, če so objektivne. (Ne-)objektivnost je hudo relativna zadeva.

POTNI LIST - Slovenci postajamo očitno pomembni člani evropske družine narodov. Med strokovno ekscurzijo pri švicarskih gasilcih in naših rojakih je namreč eden sevnških gasilcev pozabil v prenočišču svoj potni list ravno tedaj, ko naj bi s skupino skočil čez švicarsko-nemško mejo na ogled otoka cvetja Mainau na Bodenskem jezeru. Prišel je brez slehernega dokumenta, za nekaj uric je lahko prekoračil mejo in se celo vrnil.

VELIKI LJUBITELJ KABLA - V Velikem Mraševem je bil včasih velik kup kolutov telefonskega kabla. Veliko Mraševce je do danes ostalo Veliko, kup kablov pa se je močno zmanjšal, in to po zaslugi neznanih ljubiteljev kabla. Ti ga zelo cenijo in najbrž tudi potrebujejo, saj se med ljudmi govori o petih "kolačih", ki naj bi jih bil nekdo ukradel v Mraševem in odšel z njimi bolj ali manj neznan kam. Zadnji kolut naj bi se bil odkotalil pred približno dvema mesecema sredi deževne noči. Očitno so tudi tokrat pomagali ljudje, ki pa se jim je ob tej priložnosti moralo zelo muditi, saj se pred akcijo niso utegnili niti obuti, ampak so kolut valili bosi.

MINISTER NA OBISKU - Ob otvoritvi krškega vodovoda v Rorah je bil navzoč tudi Miha Jazbinšek, minister za varstvo okolja in urejanje prostora. Minister je imel sicer v času otvoritve opravke tudi na Dunaju, vendar se je odločil priti v Krško. Mogoče je pričakoval tukaj bolj topel sprejem in obilnejše pogostitev kot pri Avstrijcih. No, to se mu je uresničilo, ampak šele pri Treh lučkah. Ob otvoritvi vodovoda pa so na Jazbinška menda kar pozabili, saj ob novem rezervoarju ni bilo nikogar, ki bi ministru zaželel dobrodošlico. Velmože, deklice s cvetjem in fanfare so okoli predanega gospoda iz Ljubljane čakali nekje v dolini.

NADOMESTILO - V Krškem imajo poleg novejšega kulturnega doma tudi podobno dvorano starejšega datuma. Prostora v kulturnih domovih je tako očitno več kot dovolj za krajevne potrebe, saj so starejši kulturni dom dali v najem za skladišče piva. Mogoče ta sprememba namembnosti kaže, da je tudi za mnoge Krščane ena od bolj priljubljenih kulturnih dobrin pivo.

DEPONIIJA BO DRAGA

KRŠKA VAS - Na obrobju vasi naj bi kmalu začeli graditi začasno deponijo komunalnih odpadkov, ki bo, kot zatrjujejo v občini, ekološko neoporečna. To bo svedra bistveno zvečalo stroške in s tem smetarino. Po nekaterih izračunih bo tako kubik odpeljanih smeti stal 50 mark. Že na samem začetku gradnje deponije Brežičani nujno potrebujejo milijon mark. Ker jih njihov proračun ne premore, nameravajo ustanoviti mešano družbo.

Novo v Brežicah

PLUS TOČKE - Poslanec v brežiški skupščini Ivan Tomšič je nastopil za govorniškim odrom takoj za poročilom komandirja policijske postaje Ivanom Plohlom. Predlagal je, da se zaradi zaslug v minuli vojni brežiškim policistom in teritorialcem podeli oktobrska nagrada ob občinskem prazniku. Nihče ni imel nič proti, samo predsednik skupščine je predlagatelja opozoril, da skupščina, ki sicer podeljuje te nagrade, ne more dati takega predloga. Poslanec ga lahko sam napiše in v skladu s pravili odda. Dober učinek v skupščini je pa dosegel in menda tudi pri policiji.

SIZIFOVO DELO - Prispodob za uboga in trpečega Sifiza po brežiškem okolišu ni težko najti. Današnja se nanaša na ceste, dobro staro temo, ki se je nikoli ne da povsem obdelati. Končno so tudi v tej občini ugotovili, da že leta in leta navažajo gramoz na iste odseke. Takoj po prvem močnejšem dežju pristane ves navožen material v bližnjih jarkih, na travnikih ali celo njivah, na ceste pa hitijo navažat novega. Ker ob izgradnji cest niso poskrbeli za občestne jarke, po katerih bi otekala odvečna voda, ta ubere pač svojo pot in se ne menja kaj dosti za občinski proračun.

TOLAŽBA - Delavci so lahko potolaženi. Zdaj je celo minister Ščok javno ugotovil, da noben obrtnik ni plačal toliko davka kot delavka v proizvodnji. Država menda ne zna pobirati davkov, zato pač pobere tam, kjer je najlažje. Kdaj bo drugače, ne ve povedati nihče, vendar je delavcem lahko vseeno. V nobenem primeru ne bodo zmanjšali davka njim, temveč bodo več vzeli še ostalim.

NI ŽENSK - Na pogovoru brežiških podjetnikov z ministrom ni bilo nobene ženske. Minister je to opazil, ko je nekaj časa zaman čakal na prvo vprašanje. "Naše ženske so emancipirane," je razložil Ciril Kolešnik.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 18. do 25. septembra so v brežiški porodnišnici rodile: Anđjelka Lokar iz Brežic - Natalija, Marija Ogorevc iz Sevnice - Alenko, Marija Drakulič iz Brežic - Igorja, Natalija Jordan iz Krškega - Uroša, Erika Avguštin iz Osredka - Blaža, Marija Račič iz Cerklj - Aljo, Anica Lupsnik iz Mihalovca - Martino, Jasna Sok iz Kozjega - Marijo-Manico, Ankica Javornik iz Brežic - Barbaro, Metka Šetinc iz Brezine - Saro, Nataša Bokalič iz Gor. Lenarta - Jožeta in Romana Rožman iz Bizeljske vasi - dečka. Čestitam!

IZ NAŠIH OBČIN

Krčani že pijejo vodo iz globin

Zaključili prvi dve etapi izgradnje vodovodnega sistema Rore - Kar 2,5 mio USD prispevala Mednarodna banka za razvoj za sanacijo poplav

KRŠKO - Čeprav občina Krško dobesedno leži na vodi ter premore okrog 160 različnih izvirov in kar 66 vodovodnih sistemov, so občani pomanjkljivo oskrbovani z zdravim pitno vodo. Niti desetina dnevno porabljene vode ni neoporečna. Letos so zaradi suše v cisternah zvozili že čez 2 tisoč kubikov vode, vendar poleg suše površinsko pitno vodo ogrožajo še nitrati, bližnja prašičja farma, poplave, deponija odpadkov in potencialno tudi jedrska elektrarna.

Ravno zato je za Krčane tako pomembno, da so preteklo sredo priključili globinsko črpalnico v Rorah na vodovodni sistem Krško. Nov sistem sta namenu predala domačin inž. Janez Kalan in slovenski minister za varstvo okolja Miha Jazbinšek, ki se je osebno

zavzel za naložbi. Krška občina namreč ne bi sama zmogla 4 milijonov USD,

V DEVETEM KROGU DOBRA DESETINA

KRŠKO - Na podlagi doslej opravljenih osmih obveznih multilateralnih pobotov v krški SDK ugotavljajo, da se jih je povprečno udeležilo 107 pravnih oseb iz Posavja. Medsebojne kompenzacije, ki so jih opravili udeleženci pobotov, znašajo 1.486.614 tisoč tolarjev, kar pomeni slabih 14 odstotkov vrednosti celotnega prijavljenega zneska v teh pobotih. V Krški podružnici Službe družbenega knjigovodstva so 26. septembra opravili deveti krog večstranskega pobota. Udeležilo se ga je 122 pravnih oseb, ki so medsebojno poravnale 140.185 za tisoč tolarjev obveznosti, to je dobro desetino celotnega zneska, prijavljenega za večstranski pobot. V krški SDK pripominjajo, da bi bilo smotno razširiti krog udeležencev večstranskih poravn. Predlagajo, naj bi po možnosti v pobote vključili tudi proračune in zasebne obrtnike, ker bi to pripomoglo k zmanjšanju likvidnostnih težav teh pravnih oseb.

MESTNO JEDRO KLIČE PO OBNOVI

BREŽICE - Staro mestno jedro v Brežicah je že nekaj časa predmet razprav, saj čaka na prenovo. Čeprav je načrt zdaj šel v javni obravnavi, pa se v mestu že marsikaj prenavlja. Je pač tako, da nekatere zadeve ne morejo čakati. Takega mnenja so tudi v svetu KS Brežice, kjer so letos zamenjali čakali uredništvu naročenih in že plačanih načrtov za komunalna in cestna dela. Pričakovali so, da bo to leto obnovljen cestni odsek od Rokove cerkve do gradu, vendar so od predsednika IS Cirila Kolešnika izvedeli, da s tem za zdaj ne bo nič. Zaradi tega so ogorčeni in zahtevajo, da se takoj prične delo na nekaterih ulicah in križiščih. Pri tem naj se uredi tudi ustrezno število parkirnišč, še posebej zaradi nevdržnih razmer v prometu okrog tržnice ob tržnih dnevih. Zaradi varne hoje pešcev je treba tudi popraviti pločnike ob glavni ulici skozi stari del mesta.

V Brežicah odprli prodajni salon Avto hiše

Prodajali in popravljali bodo Renaultova vozila

ŠENTLENART PRI BREŽICAH - Minuli petek so tu svečano odprli prenovljene prostore nekdanjega Agroservis, sedaj Avto hiše, in v njih nov Renaultov prodajni salon. Kot je ob slovesnosti s kulturnim programom, v katerem sta sodelovala tamburaški orkester iz Artič in deklški oktet iz Boštana, dejal direktor Miroslav Suša, je Agroservis zaradi izgube tržnice in večine poslova zašel v velike težave. Nekdaj so namreč kar 80 odst. storitev opravljali za hrvaški trg in povrh še deset za Srbijo in BiH.

Polovico delavcev je tako pristalo na čakanje, zato so se že lansko jesen dogovorili z Revozom o podpisu koncesijske pogodbe za prodajo vozil in servis. Pogoj je bil posodobitev prostorov, kar so v Agroservis opravili že do konca maja, t.j. v dobrih dveh mesecih. Konec junija so ustanovili družbeno podjetje Avto hiša, ki trenutno nudi delo 66 delavcem.

Komercialni direktor Revoza iz Novega mesta Claude Tellier je pred samim slovesnim podpisom pogodbe med obema podjetjema izrazil veliko zadovoljstvo, da je prodajno mesto njihovega podjetja zaživeło ravno tu, tako blizu hrvaške meje. »Renault si želi prodreti tudi na hrvaško tržišče, kar pa je v tem trenutku izredno težko. Vaš salon nam bo omogočil, da se hrvaškim kupcem vsaj nekoliko približamo,« je dejal Tellier. Poudaril je tudi, da je presenečen nad izredno dinamičnostjo in dobro opremljenostjo v podjetjih njihove prodajne mreže po Sloveniji. B.D.-G.

NA ZDRAVJE Z VODO, POTEM SE Z VINOM - »Želim vam zdravo pitno vodo! Čeprav je danes še ne znamo ceniti, pa se bojim, da jo bomo morali prav kmalu,« je ob otvoritvi dejal minister Jazbinšek (na sliki desno, levo ob njem pa inž. Janez Kalan). (Foto: B.D.-G.)

kolikor bo z končni etapi stala naložba. Uspelo ji je ob znatni pomoči Mednarodne banke za razvoj, ki je prispevala 65 odst. vsote iz sredstev za pokrivanje škode po poplavih.

V prvih dveh etapah so zgradili tri črpalnišča z zmogljivostjo 57 l/sek, okrog 2,5 km cevovodov, vodarno z opremo za kloriranje in komandnim prostorom, trafo postajo, kablovod, vodohram Trška gora in v vse objekte vgradili opremo za avtomatsko daljnjsko vodenje. Stroški so dosegli 2,8 milijonov USD, zdaj pa že nadaljujejo z dokončno izgraditvijo sistema, za kar bodo morali zgraditi še eno črpalnišče, drugo celico vodohrama Narpelj, cevo-

Kanali vse bliže odplakam

Na Senovem letos zgradili del kanalizacije, preostala pride na vrsto prihodnje leto

SENOVO - Potem ko je dolga leta senovski potok služil za odprto kanalizacijo ali bolje rečeno za nepokrito greznico, kaže, da bodo to senovsko nerodnost kmalu popravili. Zgradili bodo kanalizacijo in doslej so na glavno kanalizacijsko omrežje že priključili del mesta. Tako so letos kanalizacijsko že nekoliko uredili mestni predel od Doma 14. divizije do križišča za Veliki Kamen. Preostala dela na kanalizaciji v tem delu mesta naj bi opravili do konca leta.

S tem problem ne bo rešen, kajti pre-

PREMALO DENARJA ZA KRAJEVNE CESTE

BREŽICE - Brežiška občina ima veliko krajevni cest, ki so bile zgrajene s samoprispelki, s prostovoljnimi delom in mnogokrat zato tudi nestrokovno. V občini se zdaj sprašujejo, kako vse te kilometre primerno vzdrževati. Za vse namreč ni dovolj denarja, zato se bodo morali odločiti, ali bodo vložili v vsako cesto nekaj malega ali pa bodo oblikovali podkategorije in nekaterim pomembnejšim krajevnim cestam dali prednost. Kakorkoli že, najprej bodo morali poskrbeti za tiste odseke cest, ki so že nevarni za vožnjo.

NOVA PRISTOJBINA ZA TOVORNJAKE

BREŽICE - V občini Brežice so sklenili uvesti komunalno pristojbino, ki jo bodo morali v višini 300 SIT plačati šoferji tovornih vozil ob vsakem prestopu državne meje v njihovi občini. Trenutno prestopi mejo v tej občini dnevno okrog 500 tovornjakov, računajo pa, da bo to število iz dneva v dan večje. Sredstva, ki jih bodo zbrali s pristojbino, se bodo uporabljala izključno za izgradnjo komunalne infrastrukture za obmejno gospodarsko ploščad.

RENTA ZA GRAMOZ

BREŽICE - Gramoz, ki ga je doslej črpalo podjetje KOP iz Brežic, bo odselej precej dražje. Po sklepu občinskega izvršnega sveta bo namreč v ceni vsakega kubika vračunana tudi 25 odstotna renta. Do zdaj je bila višina rente odvisna od količine izkopanega gramoz. 5 odst. od rente bo namenjeno za urejanje zelenih površin in za investicijsko vzdrževanje športnih površin v občini.

vod Rore-Čretež-Gora-Cesta-Dunaj in avtomatizacijo celotnega sistema.

Krčani so se torej po temeljitih raziskavah odločili, da v globlinah poiščejo bolj zanesljive vire neoporečne pitne vode. Zaenkrat jo bodo še mešali s podtalnico s Krškega polja, v bodočnosti pa naj bi slednjo uporabljali zgolj za industrijo. Vrtina v Rorah seže 243 metrov v globino, kar je 33 m pod morskot gladino, kjer je temperatura vode 12,6 stopinje.

Sistem je tehnično prevzet in bo zato takoj začel obratovati. Z njim bo trenutno povezanih le 20 tisoč občanov, ki dobivajo vodo iz petih enotno upravljenih sistemov. Po novem bodo boljše oskrbe s pitno vodo deležni tudi prebivalci Gore, Goleka, Gmajne in dela KS Veliki Trn. Ostala tretjina prebivalcev bo morala počakati vse dotlej, dokler ne bodo njihovi zastareli lokalni vodovodi povezani v celovit sistem. To naj bi bila v bodoče prednostna naloga na področju vodooskrbe v krški občini.

B. DUŠIČ-GORNIK

TEDEN UPOKOJENCEV

BRESTANICA - Društvo upokojencev iz Brestanice si prizadeva, da bi njegovi člani osmislili svojo starost in se po svojih močeh vključili v življenje, ki hrumi mimo njih v novi čas. To jim uspeva z organizacijo izletov, na katerih spoznavajo lepote in zanimivosti svoje domovine, ki so jih v aktivni dobi zamudili. Od 5. do 11. septembra letos so pripravili tudi teden upokojencev. V tem času so odprli bogato razstavo ročnih del, predvsem pletenin, kvačkanih prtov, gobelinov, makramejev in domiselnih izdelkov moških rok iz lesa in kovine. Pripravili so tudi tekmovanje ribičev, kegljačev in pohod na Sremič. Pri teh aktivnostih so se jim pridružili upokojenci s sosednjega Senovega. Najboljši kegljač je bil Senovčan Andrej Strnad, najboljši ribič pa Ivan Šušnič, prav tako s Senovega. Teden upokojencev so zaključili z družabnim srečanjem v Armeškem.

B.D.-G.

Nova zadruga se bo potegovala za lastnino Vina

Zdaj okrog 200 članov

BIZELJSKO - V zadrudnem domu na Bizeljskem so pretekli teden ustanovili Vinogradniško-vinarško zadrugo »Bizeljsko-Brežice«. Pobudo za ustanovitev je dalo podjetje VINO, vse potrebno pa je pripravil iniciativni odbor. Doslej je pristopni delež v višini 500 mark vplačalo okrog 200 vinogradnikov izmed 280 prejšnjih kooperantov. Rok za pristop se je iztekel danes, o bodočem razširjanju zadruge z novimi člani pa se bodo pogovarjali po letošnji trgatvi. Ocenjujejo, da je to ena najmočnejših podobnih zadrug v državi.

Na ustanovnem zboru so sprejeli pravila zadruge in izvolili upravni odbor s predsednikom Stankom Cerjakom iz Dečnih sel pri Artičah. Namen zadruge je v prvi vrsti povezovalno interesov vinogradnikov. Zadruga bo od vseh članov odkupila grozdje in vino za potrebe podjetja VINO. Tudi dolgoročne bo svojim članom zagotavljala prodajo grozdja in vina, cenejšo oskrbo z reprodukcijskimi in v prihodnje ponekod tudi odkup drugih pridelkov.

Novoustanovljena vinogradniška in vinarška zadruga računa na 45 odst. delež v predelovalni kleti v Šentlenartu ter na prevzem celotne ostale lastnine podjetja VINO iz Brežic in vina, cenejšo oskrbo z reprodukcijskimi in v prihodnje ponekod tudi odkup drugih pridelkov. Novoustanovljena vinogradniška in vinarška zadruga računa na 45 odst. delež v predelovalni kleti v Šentlenartu ter na prevzem celotne ostale lastnine podjetja VINO iz Brežic in vina, cenejšo oskrbo z reprodukcijskimi in v prihodnje ponekod tudi odkup drugih pridelkov. Novoustanovljena vinogradniška in vinarška zadruga računa na 45 odst. delež v predelovalni kleti v Šentlenartu ter na prevzem celotne ostale lastnine podjetja VINO iz Brežic in vina, cenejšo oskrbo z reprodukcijskimi in v prihodnje ponekod tudi odkup drugih pridelkov.

Predvolilna kritika občinski vlad

Srečanje v Brestanici

BRESTANICA - Po delegatskem predlogu, naj krška občinska skupščina glasuje o nezaupnici občinskemu izvršnemu svetu, krški parlament nikakor ne more zbrati zadosti volje in moči za zasedanje in vse kaže, da bo parlamentarna kriza v Krškem trajala do volitev. Delegatski predlog, ki ga zaradi nesklepnosti skupščina dejansko ni ne potrdila ne zavrgla, komentirajo v krškem političnem življenju različno. Krška občinska podružnica slovenske SDP je na petkovem predvolilnem srečanju pri ribnikih v Mačkovičih pri Brestanici ocenila predlog kot umesten.

Kot je udeležencem srečanja dejal Vili Jurečič, razlogov za nezaupnico krškemu občinskemu izvršnemu svetu »že dalj časa ne manjka«. Podjetja so v težavah, narašča brezposelnost, skratka občinski voz drsi navzdol. Vsega, kar je krško občino pahnilo v tak nezavidljiv položaj, sicer ni mogoče naprtili občinski vlad. »Vendar je res, da se izvršni svet v sedanjih razmerah ni znašel, kot to pravimo,« je dejal Jurečič.

Shoda, ki sta ga popestrila brestaniški ženski oktet pod vodstvom Stanke Macur in ansambel Meh, sta se udeležila tudi ministrica Anka Osterman in Janez Kocijančič.

• Obrt raste in se razvija kljub neumnostim, ki jih mi delamo. (Bučar)

PRIZNANJE - Na priložnostni slovesnosti v prostorih krške občine so 25. septembra izrekli Silvo Gorencu in Slavku Kuneju priznanje in zahvalo ob desetletnici podpisa »Listine o prijateljstvu in sodelovanju« med občinama Krško in Obrigheim. Ob tej priložnosti je Kunej kot upokojeni sekretar krške občine prejel srebrno plaketo občine Krško, Gorencu kot nekdanjemu predsedniku skupščine občine Krško so izročili spominsko jubilejno darilo. Na petkovi slovesnosti je v zahvali za priznanje Silvo Gorenc dejal, da krška občina ravna prav, ko se trudi za ohranjanje in krepitev prijateljstva z Obrigheimom. Na postetku (z leve): Slavko Kunej in Silvo Gorenc. (Foto: L. M.)

Kdo bo pojedel komunalni golaž?

IS želi čimprej ločiti dobičkonosni sektor od javnega v podjetju KOP

BREŽICE - Komunalno podjetje deluje v Brežicah že 26 let in je v tem času opravljalo raznovrstne dejavnosti, tiste pač, ki jih je naložila trenutna oblast. Tako so vzdrževali stanovanja, združevali obrtnike, upravljali sklad stavbnih zemljišč in cestni sklad, zbirali odpadke ipd. Vedno so se poleg javnih del ukvarjali tudi z dejavnostmi tržnega značaja, da so pokrili izgube zaradi obveznih nizkih cen, s katerimi si je država kupovala socialni mir.

Danes so spet vse bliže časi, ko bo javno podjetje opravljalo samo javna dela, vse dobičkonosne dejavnosti pa bodo ločene. Brežiški izvršni svet je skupščini že predlagal spremembo odloka v tem smislu. Kot meni izvršni Ciril Kolešnik, s čakanjem na zakonodajo ne bi pridobil ničesar. V javnem podjetju sta namreč zdaj dva povsem različna sektorja, ki s svojim delom dejansko ovirata drug drugega.

Podjetje KOP je po svoji strokovni usposobljenosti primeren investitor velikih javnih del, ki se obetajo v občini. Tu pa že nastane težava. Če namreč javno podjetje prevzame investitorstvo, potem njegov lastni gradbeni sektor ne more kandidirati za izvajalca. To pa pomeni, da bi pridelal izgubo, ki bi jo moral pokriti občinski proračun. In kakšna je druga možnost? Veliko odgovornost za naložbe v vrednosti 60 in več milijonov bi morali naprtili amaterjem po posameznih KS.

V brežiški vladni torej razmišljajo, da bi bilo najpametneje iz profinogega sektorja KOP ustanoviti posebno gradbeno podjetje, ki bi lahko samostojno na-

stopalo na tržišču. Prepričani so, da bo dela v občini in regiji še veliko, posebej se za podjetje iz ustreznimi osnovnimi materialnimi sredstvi in kadri. Vendar pa je upravni odbor podjetja KOP, v katerem so tudi predstavniki skupščine, zahteval, naj se odločanje o tej zadevi preloži do sprejema zakonodaje, da ne bi podjetja dvakrat preoblikovali.

Tudi direktorica KOP Vladka Kežman je predlagala, naj se z ustanovitvijo podjetja za nizke gradnje počaka tako dolgo, da bo znan vsaj osnutek zakona,

da bi se v podjetju nanj lahko pripravili in ustrezno razdelili lastnino. Poudarila je tudi, da je bila obrazložitev IS na zadnji seji skupščine drugačna kot pred meseci, zato je prav, da jo v pisni obliki dobio tudi v podjetje.

Dvakratno preoblikovanje podjetja je nedvomno strošek, a strošek za občino je tudi morebitna izguba v javnem podjetju. Poslanci skupščine zaenkrat še niso sprejeli spremembe odloka in v Brežicah za zdaj ostaja vse po starem. Ali se za enim in drugim stališčem skrivajo še kakšni posebni interesi? Če ne, potem je stvar enostavna. Pretehtati je treba samo to, kaj bo prineslo občinskemu proračunu večjo izgubo: dvakratna reorganizacija ali izguba v podjetju KOP. B. DUŠIČ-GORNIK

turistična agencija

PARTIZANSKA 7, NOVO MESTO, telefon: 068-28-136

celotna turistična ponudba na enem mestu

plesni tečaji

kultura in izobraževanje

Jubilej krškega kulturnega doma

Ob 15-letnici

KRŠKO — Kulturni dom Krško praznuje letos 15-letnico delovanja in za to priložnost je pripravil v oktobru jubilejni program. Tako bo 10. oktobra ob 20. uri nastopilo SLG Celje pred krškimi Kulturnim domom z »Razbojniki«. Dan pozneje bo na istem mestu družabno srečanje. V okviru jubilejnega programa bo 17. oktobra ob 20. uri v Krškem koncert APZ Tone Tomšič ter harfistov in flavtistov, 20. oktobra ob isti uri pa bo nastopila folklorna skupina iz Bratislave.

Kulturni dom tudi letos vabi k vpisu abonmaja. Abonmajski program vsebuje 5 gledaliških predstav, 2 glasbeni in plesni prireditve, torej skupno osem prireditev, izmed katerih si jih imetniki abonmaja poljubno izberejo 6. V omenjenem »paketu«, ki ga ponuja kulturni dom, so Alda Nicolaja Prva klasa v izvedbi SNG Drame iz Ljubljane in Netopir Johanna Straussa, s katerim bo gostovala ljubljanska Opera. MGL bo nastopilo v Krškem z delom Luigijs Pirandella Kaj je resnica, PDG Nova Gorica go gostovalo z Glorijo Ranka Marinkovića. Naslednja bo na vrsti plesna prireditev. V abonmajski program je krški Kulturni dom uvrstil poleg omenjenih še predstave Kdo se boji Virginie Woolf Edwarda Albeja v izvedbi Prešernovega gledališča Kranj, Molierovega Namišljena bolnika, s katerim se bo predstavilo SLG Celje, ter Emmricha Kalmana Kneginjo čaršava v izvedbi ansambla mariborske Opere. Cena abonmajske vstopnice — poravna se lahko v dveh obrokih — znaša 2.000 SIT.

Razkorak med željo in možnostjo

Največji problem v sedmih črnomaljskih osnovnih šolah je pomanjkanje denarja — Premajhno zanimanje staršev — Kljub temu uspehi učencev

ČRNOMELJ — Očitek, da grede črnomaljski delegati, ko so na vrsti problemi najraje čim hitreje mimo točke dnevnega reda, se je potrdil tudi na zadnjem zasedanju skupščine. Eden od šolnikov je ta očitek podkrepil s trditvijo, da je izobrazbena struktura zaposlenih v črnomaljski občini dovolj zgovoren znak, koliko jim je v občini do izobraževanja.

Vsi problemi črnomaljskega osnovnega šolstva seveda izhajajo iz pomanjkanja denarja. Tako so že ob polletju porabili denar, ki je bil namenjen za celoletno izobraževanje učiteljev. Šolam zagotavljajo le polovično amortizacijo nepremičnin, s čimer ni moč kupiti manjkajoče opreme ali nadomestiti dotrajane. Povsem razumljivo je torej, da v težkih materialnih razmerah šole lahko le životarjajo. Oprema postaja vse bolj iztrošena, nakupi nove so redkost, razkorak med potrebami sodobne šole in dejanskimi razmerami pa vse večji.

Tudi denar za letošnje vzdrževanje šolskih poslopij so v občini že porabili, medtem ko so v proračunu namenili za

• 110 oddelkov sedmih črnomaljskih osnovnih šol je letošnje šolsko leto več kot 2.300 učencev. Več kot polovica se jih v šole vozi. Sicer pa je v vinskih šolih tudi 60 otrok iz Hrvaške, ki letos obiskujejo pouk tako kot pretekla leta, ne vedo pa, če sploh in pod kakšnimi pogoji bo to mogoče v prihodnje.

Razstava Kelti na Celjskem

Še en spomin na skrivnostno, bojevito in ustvarjalno ljudstvo, ki je stoletja gospodovalo pri nas

NOVO MESTO — V sredo, 7. oktobra, ob 12. uri bo v Dolenjski galeriji v Novem mestu odprta arheološka razstava Kelti na Celjskem, ki jo je posredoval Pokrajinski muzej v Celju. Osrednje mesto na razstavi zavzemajo najdbe iz keltskega grobišča v Slatini pri Celju, od njih pa so predstavljene še najdbe iz drugih krajev v širši celjski okolici.

Ob razstavi je izšel lepo oblikovan in bogato ilustriran katalog, ki pojasnjuje razstavljene predmete in daje osnovne podatke o Keltih na Slovenskem. Ob tem velja poudariti, da je bila v Celju v 1. stoletju pred našim štetjem kovnica keltskega denarja, kjer so kovali male noriške srebrnike s podobo konja na zadnji strani. Avtorica razstave in kataloga je gospa Darja Pirkmajer, arheologinja v celjskem muzeju. Dosej je bila ta razstava predstavljena že v Celju in na Ptuju.

Celjska razstava o Keltih je ena redkih slovenskih, arheoloških razstav, ki ima celostno in enovito izdelano podobo: od vabila preko plakata do kataloga in originalnih vitrin, posebej izdelanih za to razstavo. Razstava nudi priložnost, da se spomnimo Kelto, tega

Krško iskanje kulture

Demokratska okrogla miza — Država naj se vmešava, toda kako! — Kakšna kultura za Krčane?

KRŠKO — Politika naj spodbuja ljudi, da bodo ustvarjali v kulturi, ne sme pa jih pri tem pokroviteljsko usmerjati, je bil odločen Tone Peršak v petek v Krškem na okrogli mizi. Pod naslovom Kultura v Krški občini, kje si? jo je pripravil občinski odbor Demokratske stranke.

Slovenska politika oziroma država je razumela dopuščanje svobode, ki ga je omenjal Peršak, po svoje. Kot večnega nergača zoper oblast je kulturo pustila, naj se kot ve in zna znajde za denar. Dolejšje se država ni potrudila niti toliko, da bi preskrbela zakon, s katerim bi kulturniki lažje prišli do denarja za dejavnost. Zato je na okrogli mizi več razpravljalcev menilo, da je zadnji čas za sprejem ustreznega zakona in s tem slovenske nacionalne politike.

Tako kot omenjeno obnašanje države

KRŠKO POLETJE

KRŠKO — V starem delu Krškega bodo mogoče že prihodnje leto pripravili nekakšen splet različnih kulturnih prireditev. Šlo naj bi za dogajanje, kakršno predstavljajo poletne prireditve v Stari Ljubljani. Tudi če kulturnih prireditev v Krškem naslednje poletje še ne bo, drži, da o omenjeni poperitvi razmišljajo v krogih krških kulturnikov.

GABERŠČIKOVA TIHOŽITJA

NOVO MESTO - Jutri, 2. oktobra, bodo ob 19. uri v Fotogaleriji Visti 21 odprli fotografsko razstavo uveljavljene slovenskega fotografskega ustvarjalca Borisa Gaberščika, samostojnega umetnika iz Ljubljane. Gaberščik, ki je doslej razstavljal tako doma kot na tujem, se bo predstavil s tihožitji v klasičnem slogu in s perfekcionizmom, kot ga je gojil denimo slavni češki fotograf Sudek. Razstava bo odprta tri tedne, otvoritve pa se bo udeležil tudi avtor.

»MOJA NOTRANJOST SEM«

LJUBLJANA — V kulturnoinformacijskem centru Križanke so ob stoletnici rojstva skladatelja Marija Kogojca (1892—1956) odprli razstavo z naslovom Moja notranjost sem. Odprlo jo je predsednik predsedstva Slovenije Milan Kučan.

ve Slovenije so skritizirali nekateri (drugi) razpravljalci sedanja odnos krške vlade do kulture v občini. Vlada je glede na te kritike preveč radodarna do kulturnega doma. Kritiki vladine politike so izračunali, da kulturni dom dobi veliko denarja in da ga prejme samo zato, ker pač obstaja. Po njihovo pa bi bilo prav, če bi kulturi namenjeni proračunski denar dajali posameznim ustvarjalcem, ki imajo kaj pokazati. Tako bi občina spodbujala domačo ustvar-

• Kazalo je, da se bo okrogla miza iztekla v polemiko o tem, kakšne kulturne stvaritve so sposobni sprejemati in dojemati v Krškem. To se ni zgodilo. Res pa je, da je Boris Pšenčnik razložil stvari v tem smislu, da zahtevnejših stvaritev krško občinsko ni sposobno intelektualno dojeti in da se mu zdi zanje škoda časa.

jalnost, česar zdaj ne počne v zadostni meri, kot so ocenili na okrogli mizi.

Nekaj razpravljalcev je opozorilo, da je v občini vse manj amaterske kulturne dejavnosti. Mrtvilo je posledica pomanjkanja denarja za amaterizem, družbenih premikov na Slovenskem in še česa.

M. LUZAR

RAZSTAVA SLIK STANE PUDOBESKE

BREŽICE — V galeriji Posavskega muzeja v Brežicah bo v oktobru gostovala razstava slik Stanislave S. Pudobeske. Akademsko slikarka je na študijskih potovanjih po Angliji, Italiji, Indiji, Nepalu, Franciji, Španiji, Bolgariji in Zahodni Nemčiji iskala neposredni stik z ljudmi in deželami, ki jih je vsrkavala z očmi umetnice in jih podživiljala ob svojem slikanju. Do danes se je predstavila že na 29 samostojnih in 37 skupinskih razstavah. Otvoritev razstave njenih slik v Brežicah bo drevi ob 19. uri, popostrila pa jo bosta Martin Lumbard z indijsko glasbo na sitarju in tablah ter Marija Lebar z recitalom pesmi Neže Maurer.

V KRŠKEM GAVRILOVA

KRŠKO — Jutri ob 18. uri bodo v Galeriji Krško odprli likovno razstavo slikarke Cirijske Gavrilove. Ob tej priložnosti bo slikarko predstavil umetnostni zgodovinar Jožef Matijević. Likovna dela bodo na ogled do 16. oktobra.

adaptacijo podružnične šole v Adlešičih 8 milijonov tolarjev ter prav toliko za pričetek dograditve semiške šole. Predračun za prvo šolo znaša 43 milijonov, za drugo pa kar 134 milijonov tolarjev.

V črnomaljski občini se zavedajo, da njihovi učenci nimajo enakih možnosti kot marsikje druge. Polovica šol v občini sploh še nima računalniške učilnice, oprema za tehnični pouk je pomanjkljiva, knjig v šolskih knjižnicah je premalo. Premalo razvito je kulturno in športno življenje, pogrešajo strokovnjake za različne oblike dela. Kljub temu so se črnomaljski osnovnošolci izkazali na številnih tekmovanjih v državi. Ker pa bodo kljub skromnim materialnim možnostim tudi zahteve v črnomaljskih šolah vse večje, bodo učenci potrebovali več pomoči doma. Žal pa so doslej po šolah opažali, da je veliko staršev še precej nezainteresiranih za napredek svojih otrok. Ali je to posledica padanja življenjske ravni ali načina življenja, niti ni najpomembnejše.

M.B.-J.

SLIKARSKA KOLONIJA V SEMIČU

SEMIČ — Od 27. septembra do konca tega tedna poteka v Semiču 6. slikarska kolonija, ki se jo udeležujejo znani slovenski slikarji pa tudi umetniki iz Italije, Nizozemske ter znana Kitajka Wang Huiqin. Ustvarjajo po vsej Beli krajini, njihove umetnine pa bodo na ogled na zaključni razstavi v semiškem hotelu Smuk, katere otvoritev bo v petek, 2. oktobra, popoldne. Dela bo moč tudi kupiti.

OSNOVNA ŠOLA ŠENTJERNEJ VABI NA OTVORITEV OBNOVLJENE ŠOLE V OREHOVICI, KI BO V SOBOTO, 3. 10. 1992, OB 14. URI. POSEBNO DOBRODOŠLI BODO NEKDANJI DELAVCI TE ŠOLE.

TELEVIZIJSKI SPORED

ČETRTEK, 1. X.

SLOVENIJA 1
10.05 - 13.05 in 14.30 - 0.30 TELETEKST
10.20 VIDEO STRANI
10.30 PROGRAM ZA OTROKE: KOVAŠKA PRAVLJICA NORČIJE V ŽIVALSKEM VRTU
11.00 ŠOLSKA TV: TOLSTOJ UČNE TEŽAVE NAŠEGA ŠOLARJA
12.00 POROČILA
12.05 TV DNEVNIK BIH, ponovitev
12.55 VIDEO STRANI
14.45 VIDEO STRANI
14.55 NAPOVEDNIK
15.00 ŠPORTNA SREDA, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PROGRAM ZA OTROKE PRICA, norveška nadalj. (4/4)
ŽIV ŽAV
18.30 ŽE VESTE..., svetovalno-izobraževalna oddaja
19.10 RISANKA
19.20 NAPOVEDNIK
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.35 KOŠNIKOVA GOSTILNA
21.40 TEDNIK
22.30 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.55 POSLOVNA BORZA
23.10 SOVA
23.10 DRAGI JOHN, amer. naniz, 24. epizoda
23.35 GABRIELOV OGENJ, 16. epizoda amer. naniz.
0.20 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2
16.35 Video strani - 16.45 Sova (ponovitev) - 18.00 Regionalni programi - Koper: Slovenska kronika - 19.00 Video lestvica - 19.30 Dnevnik BiH - 20.00 Gozdarska hiša Falkenau (nemška naniz, 15/23) - 20.30 O raku (angl. poljudnoznan. serija, 3/4) - 21.25 Umetniški večer: A. Hieng, portret in Izgubljeni sin (posnetek gledal. predstave)

SLOVENIJA 2
16.35 Video strani - 16.45 Sova (ponovitev) - 18.00 Regionalni programi - Koper: Slovenska kronika - 19.00 Video lestvica - 19.30 Dnevnik BiH - 20.00 Gozdarska hiša Falkenau (nemška naniz, 15/23) - 20.30 O raku (angl. poljudnoznan. serija, 3/4) - 21.25 Umetniški večer: A. Hieng, portret in Izgubljeni sin (posnetek gledal. predstave)

SLOVENIJA 2
16.35 Video strani - 16.45 Sova (ponovitev) - 18.00 Regionalni programi - Koper: Slovenska kronika - 19.00 Video lestvica - 19.30 Dnevnik BiH - 20.00 Gozdarska hiša Falkenau (nemška naniz, 15/23) - 20.30 O raku (angl. poljudnoznan. serija, 3/4) - 21.25 Umetniški večer: A. Hieng, portret in Izgubljeni sin (posnetek gledal. predstave)

SLOVENIJA 2
16.35 Video strani - 16.45 Sova (ponovitev) - 18.00 Regionalni programi - Koper: Slovenska kronika - 19.00 Video lestvica - 19.30 Dnevnik BiH - 20.00 Gozdarska hiša Falkenau (nemška naniz, 15/23) - 20.30 O raku (angl. poljudnoznan. serija, 3/4) - 21.25 Umetniški večer: A. Hieng, portret in Izgubljeni sin (posnetek gledal. predstave)

SLOVENIJA 2
16.35 Video strani - 16.45 Sova (ponovitev) - 18.00 Regionalni programi - Koper: Slovenska kronika - 19.00 Video lestvica - 19.30 Dnevnik BiH - 20.00 Gozdarska hiša Falkenau (nemška naniz, 15/23) - 20.30 O raku (angl. poljudnoznan. serija, 3/4) - 21.25 Umetniški večer: A. Hieng, portret in Izgubljeni sin (posnetek gledal. predstave)

SLOVENIJA 2
16.35 Video strani - 16.45 Sova (ponovitev) - 18.00 Regionalni programi - Koper: Slovenska kronika - 19.00 Video lestvica - 19.30 Dnevnik BiH - 20.00 Gozdarska hiša Falkenau (nemška naniz, 15/23) - 20.30 O raku (angl. poljudnoznan. serija, 3/4) - 21.25 Umetniški večer: A. Hieng, portret in Izgubljeni sin (posnetek gledal. predstave)

SLOVENIJA 2
16.35 Video strani - 16.45 Sova (ponovitev) - 18.00 Regionalni programi - Koper: Slovenska kronika - 19.00 Video lestvica - 19.30 Dnevnik BiH - 20.00 Gozdarska hiša Falkenau (nemška naniz, 15/23) - 20.30 O raku (angl. poljudnoznan. serija, 3/4) - 21.25 Umetniški večer: A. Hieng, portret in Izgubljeni sin (posnetek gledal. predstave)

SLOVENIJA 2
16.35 Video strani - 16.45 Sova (ponovitev) - 18.00 Regionalni programi - Koper: Slovenska kronika - 19.00 Video lestvica - 19.30 Dnevnik BiH - 20.00 Gozdarska hiša Falkenau (nemška naniz, 15/23) - 20.30 O raku (angl. poljudnoznan. serija, 3/4) - 21.25 Umetniški večer: A. Hieng, portret in Izgubljeni sin (posnetek gledal. predstave)

SLOVENIJA 2
16.35 Video strani - 16.45 Sova (ponovitev) - 18.00 Regionalni programi - Koper: Slovenska kronika - 19.00 Video lestvica - 19.30 Dnevnik BiH - 20.00 Gozdarska hiša Falkenau (nemška naniz, 15/23) - 20.30 O raku (angl. poljudnoznan. serija, 3/4) - 21.25 Umetniški večer: A. Hieng, portret in Izgubljeni sin (posnetek gledal. predstave)

SLOVENIJA 2
16.35 Video strani - 16.45 Sova (ponovitev) - 18.00 Regionalni programi - Koper: Slovenska kronika - 19.00 Video lestvica - 19.30 Dnevnik BiH - 20.00 Gozdarska hiša Falkenau (nemška naniz, 15/23) - 20.30 O raku (angl. poljudnoznan. serija, 3/4) - 21.25 Umetniški večer: A. Hieng, portret in Izgubljeni sin (posnetek gledal. predstave)

SLOVENIJA 2
16.35 Video strani - 16.45 Sova (ponovitev) - 18.00 Regionalni programi - Koper: Slovenska kronika - 19.00 Video lestvica - 19.30 Dnevnik BiH - 20.00 Gozdarska hiša Falkenau (nemška naniz, 15/23) - 20.30 O raku (angl. poljudnoznan. serija, 3/4) - 21.25 Umetniški večer: A. Hieng, portret in Izgubljeni sin (posnetek gledal. predstave)

SLOVENIJA 2
16.35 Video strani - 16.45 Sova (ponovitev) - 18.00 Regionalni programi - Koper: Slovenska kronika - 19.00 Video lestvica - 19.30 Dnevnik BiH - 20.00 Gozdarska hiša Falkenau (nemška naniz, 15/23) - 20.30 O raku (angl. poljudnoznan. serija, 3/4) - 21.25 Umetniški večer: A. Hieng, portret in Izgubljeni sin (posnetek gledal. predstave)

SLOVENIJA 2
16.35 Video strani - 16.45 Sova (ponovitev) - 18.00 Regionalni programi - Koper: Slovenska kronika - 19.00 Video lestvica - 19.30 Dnevnik BiH - 20.00 Gozdarska hiša Falkenau (nemška naniz, 15/23) - 20.30 O raku (angl. poljudnoznan. serija, 3/4) - 21.25 Umetniški večer: A. Hieng, portret in Izgubljeni sin (posnetek gledal. predstave)

SLOVENIJA 2
16.35 Video strani - 16.45 Sova (ponovitev) - 18.00 Regionalni programi - Koper: Slovenska kronika - 19.00 Video lestvica - 19.30 Dnevnik BiH - 20.00 Gozdarska hiša Falkenau (nemška naniz, 15/23) - 20.30 O raku (angl. poljudnoznan. serija, 3/4) - 21.25 Umetniški večer: A. Hieng, portret in Izgubljeni sin (posnetek gledal. predstave)

SLOVENIJA 2
16.35 Video strani - 16.45 Sova (ponovitev) - 18.00 Regionalni programi - Koper: Slovenska kronika - 19.00 Video lestvica - 19.30 Dnevnik BiH - 20.00 Gozdarska hiša Falkenau (nemška naniz, 15/23) - 20.30 O raku (angl. poljudnoznan. serija, 3/4) - 21.25 Umetniški večer: A. Hieng, portret in Izgubljeni sin (posnetek gledal. predstave)

SLOVENIJA 2
16.35 Video strani - 16.45 Sova (ponovitev) - 18.00 Regionalni programi - Koper: Slovenska kronika - 19.00 Video lestvica - 19.30 Dnevnik BiH - 20.00 Gozdarska hiša Falkenau (nemška naniz, 15/23) - 20.30 O raku (angl. poljudnoznan. serija, 3/4) - 21.25 Umetniški večer: A. Hieng, portret in Izgubljeni sin (posnetek gledal. predstave)

SLOVENIJA 2
16.35 Video strani - 16.45 Sova (ponovitev) - 18.00 Regionalni programi - Koper: Slovenska kronika - 19.00 Video lestvica - 19.30 Dnevnik BiH - 20.00 Gozdarska hiša Falkenau (nemška naniz, 15/23) - 20.30 O raku (angl. poljudnoznan. serija, 3/4) - 21.25 Umetniški večer: A. Hieng, portret in Izgubljeni sin (posnetek gledal. predstave)

SLOVENIJA 2
16.35 Video strani - 16.45 Sova (ponovitev) - 18.00 Regionalni programi - Koper: Slovenska kronika - 19.00 Video lestvica - 19.30 Dnevnik BiH - 20.00 Gozdarska hiša Falkenau (nemška naniz, 15/23) - 20.30 O raku (angl. poljudnoznan. serija, 3/4) - 21.25 Umetniški večer: A. Hieng, portret in Izgubljeni sin (posnetek gledal. predstave)

SLOVENIJA 2
16.35 Video strani - 16.45 Sova (ponovitev) - 18.00 Regionalni programi - Koper: Slovenska kronika - 19.00 Video lestvica - 19.30 Dnevnik BiH - 20.00 Gozdarska hiša Falkenau (nemška naniz, 15/23) - 20.30 O raku (angl. poljudnoznan. serija, 3/4) - 21.25 Umetniški večer: A. Hieng, portret in Izgubljeni sin (posnetek gledal. predstave)

SLOVENIJA 2
16.35 Video strani - 16.45 Sova (ponovitev) - 18.00 Regionalni programi - Koper: Slovenska kronika - 19.00 Video lestvica - 19.30 Dnevnik BiH - 20.00 Gozdarska hiša Falkenau (nemška naniz, 15/23) - 20.30 O raku (angl. poljudnoznan. serija, 3/4) - 21.25 Umetniški večer: A. Hieng, portret in Izgubljeni sin (posnetek gledal. predstave)

SLOVENIJA 2
16.35 Video strani - 16.45 Sova (ponovitev) - 18.00 Regionalni programi - Koper: Slovenska kronika - 19.00 Video lestvica - 19.30 Dnevnik BiH - 20.00 Gozdarska hiša Falkenau (nemška naniz, 15/23) - 20.30 O raku (angl. poljudnoznan. serija, 3/4) - 21.25 Umetniški večer: A. Hieng, portret in Izgubljeni sin (posnetek gledal. predstave)

SLOVENIJA 2
16.35 Video strani - 16.45 Sova (ponovitev) - 18.00 Regionalni programi - Koper: Slovenska kronika - 19.00 Video lestvica - 19.30 Dnevnik BiH - 20.00 Gozdarska hiša Falkenau (nemška naniz, 15/23) - 20.30 O raku (angl. poljudnoznan. serija, 3/4) - 21.25 Umetniški večer: A. Hieng, portret in Izgubljeni sin (posnetek gledal. predstave)

SLOVENIJA 2
16.35 Video strani - 16.45 Sova (ponovitev) - 18.00 Regionalni programi - Koper: Slovenska kronika - 19.00 Video lestvica - 19.30 Dnevnik BiH - 20.00 Gozdarska hiša Falkenau (nemška naniz, 15/23) - 20.30 O raku (angl. poljudnoznan. serija, 3/4) - 21.25 Umetniški večer: A. Hieng, portret in Izgubljeni sin (posnetek gledal. predstave)

SLOVENIJA 2
16.35 Video strani - 16.45 Sova (ponovitev) - 18.00 Regionalni programi - Koper: Slovenska kronika - 19.00 Video lestvica - 19.30 Dnevnik BiH - 20.00 Gozdarska hiša Falkenau (nemška naniz, 15/23) - 20.30 O raku (angl. poljudnoznan. serija, 3/4) - 21.25 Umetniški večer: A. Hieng, portret in Izgubljeni sin (posnetek gledal. predstave)

SLOVENIJA 2
16.35 Video strani - 16.45 Sova (ponovitev) - 18.00 Regionalni programi - Koper: Slovenska kronika - 19.00 Video lestvica - 19.30 Dnevnik BiH - 20.00 Gozdarska hiša Falkenau (nemška naniz, 15/23) - 20.30 O raku (angl. poljudnoznan. serija, 3/4) - 21.25 Umetniški večer: A. Hieng, portret in Izgubljeni sin (posnetek gledal. predstave)

SLOVENIJA 2
16.35 Video strani - 16.45 Sova (ponovitev) - 18.00 Regionalni programi - Koper: Slovenska kronika - 19.00 Video lestvica - 19.30 Dnevnik BiH - 20.00 Gozdarska hiša Falkenau (nemška naniz, 15/23) - 20.30 O raku (angl. poljudnoznan. serija, 3/4) - 21.25 Umetniški večer: A. Hieng, portret in Izgubljeni sin (posnetek gledal. predstave)

SLOVENIJA 2
16.35 Video strani - 16.45 Sova (ponovitev) - 18.00 Regionalni programi - Koper: Slovenska kronika - 19.00 Video lestvica - 19.30 Dnevnik BiH - 20.00 Gozdarska hiša Falkenau (nemška naniz, 15/23) - 20.30 O raku (angl. poljudnoznan. serija, 3/4) - 21.25 Umetniški večer: A. Hieng, portret in Izgubljeni sin (posnetek gledal. predstave)

SLOVENIJA 2
16.35 Video strani - 16.45 Sova (ponovitev) - 18.00 Regionalni programi - Koper: Slovenska kronika - 19.00 Video lestvica - 19.30 Dnevnik BiH - 20.00 Gozdarska hiša Falkenau (nemška naniz, 15/23) - 20.30 O raku (angl. poljudnoznan. serija, 3/4) - 21.25 Umetniški večer: A. Hieng, portret in Izgubljeni sin (posnetek gledal. predstave)

SLOVENIJA 2
16.35 Video strani - 16.45 Sova (ponovitev) - 18.00 Regionalni programi - Koper: Slovenska kronika - 19.00 Video lestvica - 19.30 Dnevnik BiH - 20.00 Gozdarska hiša Falkenau (nemška naniz, 15/23) - 20.30 O raku (angl. poljudnoznan. serija, 3/4) - 21.25 Umetniški večer: A. Hieng, portret in Izgubljeni sin (posnetek gledal. predstave)

SLOVENIJA 2
16.35 Video strani - 16.45 Sova (ponovitev) - 18.00 Regionalni programi - Koper: Slovenska kronika - 19.00 Video lestvica - 19.30 Dnevnik BiH - 20.00 Gozdarska hiša Falkenau (nemška naniz, 15/23) - 20.30 O raku (angl. poljudnoznan. serija, 3/4) - 21.25 Umetniški večer: A. Hieng, portret in Izgubljeni sin (posnetek gledal. predstave)

SLOVENIJA 2
16.35 Video strani - 16.45 Sova (ponovitev) - 18.00 Regionalni programi - Koper: Slovenska kronika - 19.00 Video lestvica - 19.30 Dnevnik BiH - 20.00 Gozdarska hiša Falkenau (nemška naniz, 15/23) - 20.30 O raku (angl. poljudnoznan. serija, 3/4) - 21.25 Umetniški večer: A. Hieng, portret in Izgubljeni sin (posnetek gledal. predstave)

VSE ZA LJUBEZEN, amer. film
1.40 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2
14.25 Video strani - 14.35 Tok, tok (ponovitev) - 16.30 Sova (ponovitev) - 17.45 Poglej in zadeni - 18.30 Videomeh - 19.00 Saljivec (slovaška humor. serija, 6/6) - 19.30 Dnevnik BiH - 20.00 Klasika - 20.25 Varuh časa (avstralski film) - 21.50 Tračarije v živo - 22.50 Video strani

NEDELJA, 4. X.

SLOVENIJA 1
9.05 - 13.20 in 14.15 - 0.05 TELETEKST
9.20 VIDEO STRANI
9.35 PROGRAM ZA OTROKE: ŽIV ŽAV, ponovitev PRICA, norveška nadalj. (4/4)
10.45 BALETNA ŠOLA IZ LJUBLJANE
11.05 KRONIKA, ponovitev kanadske poljudnoznan. serije (24/26)
11.30 OBZORJA DUHA
12.00 POROČILA
12.05 DNEVNIK BIH
12.55 BEGUNCI, TU Z NAMI
14.40 NAPOVEDNIK
14.45 SALJIVEC, ponovitev slovaške humor. serije (6/6)
15.15 VIDEOMEH, ponovitev
15.45 Maksim Gor'k: ŽIVLJENJE KLIMA SAMGINA, ruska nadalj. (1/14)
16.50 EP VIDEO STRANI
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 SVETNIK MED JUNAKI ZGODB, angl. film
18.50 TV MERNIK
19.05 RISANKA
19.15 NAPOVEDNIK
19.20 SLOVENSKI LOTO
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT, ZRCALO TEDNA
20.30 ZDRAVO
21.35 ČUDOVITI SVET MINERALOV, poljudnoznan. serija (2/3)
22.05 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.30 NAPOVEDNIK
22.35 SOVA:
AMERIŠKE VIDEO SMEŠNICE, 25. epizoda
POŠTENJAKA IN LUMPA, amer. naniz. (3/13)
0.05 VIDEO STR

Zakaj je roka raje segla po vrvi kot po telefonu?

Krško, prvi jesenski dan. V enem od stanovanj se je mlada ženska, mati petletnega otroka, odločila, da ne bo več prenašala udarcev življenja. Otroka je položila k popoldanskemu počitku, vzela otroško kolenico in šla k radiatorju...Čez nekaj časa je na vrata potrkala sosedka. Otrok v zaklenjenem stanovanju ji je povedal, da mamica spi in je ne more prebuditi.

V pritličnem blokovskem stanovanju v Krškem si je v četrtek popoldne mlajša ženska vzela življenje. To pravzaprav ni novica, o kateri bi sicer pisal naš časopis, saj samomorov načeloma ne obravnavamo, a je dogodek nekatere naše bralce tako pretresel, da so nas nanj še posebej opozorili. Zlasti, ker ni osamljen, ampak bi ga lahko primerjali z nekaterimi podobnimi dogodki, ki so v zadnjih mesecih prav tako vzbudili javnost in bili, vsaj nekateri, deležni velike medijske pozornosti: uboj treh oseb s strelnim orožjem in nato samomor z ročno bombo, uboj lastne žene in nato samomor, samomor matere treh mladoletnih otrok in še bi lahko naštevali. Seveda se ob tem poraja nešteto vprašanj in ponuja tudi veliko razlag, vendar je vsem skupno nekaj znanih imenovalcev: socialna stiska, vzdušje depresije in pomanjkanje poti do človeka v stiski.

Tej oceni se zelo približuje tudi Olga Gorenc, direktorica Zavoda za socialno delo v Krškem, kjer smo se oglasili, da bi zvedeli več o širših in tudi bolj konkretnih vzrokih dogodka. "Slovenci smo znani po tem, da je odstotek samomorov pri nas zelo visok. Naraščajoča brezposelnost in socialna negotovost gotovo botrujeta vse več poskusom samomora, ki pa jih moramo razumeti kot klic na pomoč, ne pa kot dejansko namero končati si življenje," pravi Olga Gorenc.

Samomor otroku na očeh

To seveda drži, a je vendarle razlika med samomorom, ki je konec koncev - naj ima z moralnih in etičnih vidikov še tako negativen predznak - le človekova intimna zadeva, in samomorom, ki ljudi okoli storilca posebej močno pretrese. Ali drugače rečeno: eno je tako rekoč slovensko obredno dejanje, ko si nekdo, naveličan življenja, zadrigne zanko za vrat, drugo pa dejanje obupanca, ki se na cesti z visoko hitrostjo namenoma zaleti v drug avtomobil in s tem povzroči še neizmerno veliko bolečin in gorja popolnoma nedolžnim osebam. Nekaj podobnega je samomor mater nedoletnih otrok, zlasti če se zgodi tako, kot se je zgodil v Krškem: petletnemu otroku na očeh. To je tisto, kar ljudi vznemirja, da se glasno sprašujejo: "Ali ni bilo dejanja moč preprečiti?"

S podobnim vprašanjem v mislih smo se napotili na Center za socialno delo v Krškem. Mati, ki je prejšnji teden naredila samomor, je socialnim delavkam poznana, saj je imela probleme že pred dvema letoma, ko je z družino še živela v Brežicah. Zaradi neurejenosti in nesoglasij v družini ji je bil otrok celo za eno leto odvzet in oddan v rejo, a so se po preselitvi v Krško in po ločitvi od prvega moža razmere toliko izboljšale, da je otrok spet lahko zaživel s svojo naravno materjo. No, resnici na ljubo, razmere niso bile nikoli dobre, saj mati ni imela stalne zaposlitve.

"Z družino smo se bolj intenzivno ukvarjali, dokler so jo pretresale ločitvene krize, potem pa smo se osredotočili le na otroka. Ocenili smo, da so se razmere izboljšale, ko je mati zaživela z moškim, ki je imel stalno zaposlitev. Večje pozornosti ji potem nismo posvečali, saj se ni več obračala k nam po pomoč," pravi socialna delavka Marjana Sečen, ki se še posebej ukvarja z družinsko problematiko. Kolikor ji je znano, se je njena kolegica, ki se z materjo dobro pozna, srečala

z njo celo tisto jutro na dan dogodka. Resda slučajno, a če bi jo mučile kake posebne težave, bi se z delavko o tem lahko tudi pogovorila. "Vsak teden ob ponedeljkih popoldne imamo dežurni telefon klic v sili, kamor se lahko obračajo ljudje z najrazličnejšimi problemi. Telefonska številka je dostopna na vseh javnih krajih. Kolikor vem, se ta oseba nikoli ni oglasila in potožila o svojih težavah," je povedala Marjana Sečen in nadaljevala: "Ko smo zvedeli za to žalostno zadevo, smo se takoj odpravili na kraj dogodka, da bi poskrbeli za otroka, a so ga medtem že vzeli k sebi sosedje v bloku, ki so se z materjo dobro razumeli, potem pa je poskrbel zanj možki, s katerim je mati že dalj časa živela skupaj in mu otrok zaupa. Ko se bodo stvari nekoliko pomirile, bomo zadevo z otrokovim rejništvom tudi uradno uredili."

"Mamica spi, ne morem je zbuditi"

Po tem, kar smo zvedeli na Centru za socialno delo, uradno za družino ni bilo moč storiti več. Drugačnega mnenja pa so sosedje v bloku. Sosedja, ki živi v petem nadstropju, pravi: "Res je, otrok je dobil mesto v vrtcu, a pokojnica je živela v stalnem strahu, da ji bodo zaradi pomanjkanja denarja otroka spet vzeli. Bila je tudi sicer zelo živčna in si je enkrat že poskusila vzeti življenje. Po rokah je bila vsa porezana. Rekla je, da se je po nesreči naslonila na šipo, a smo slutili pravo resnico. Stalne zasluzka ni imela. Še tisto, kar je zaslužila s čiščenjem stopnic v bloku, je zgubila, ko so čiščenje prevzeli drugi. Nanjo, ki je denar krvavo potrebovala, se niso ozirali. Fant, s katerim je živela v izvenzakonski skupnosti, ima majhno plačo, ki nikakor ne zadošča za vso družino. Večkrat je bila zelo potrta in živčna. Večkrat mi je tudi rekla, da bo storila konec."

Kako to, da glas obupane osebe ni pridrtila, kjer bi ji lahko pomagali, ne bomo nikoli izvedeli. Prav tako tudi ne bomo nikoli zvedeli, kaj se je dogajalo tisto četrtno popoldne v pritličnem stanovanju v Krškem. Znano je le, da sta bila mati in petletni otrok sama doma. Otroka je položila k popoldanskemu počitku, sama pa je sedla k radiatorju in si

Tanja Štojs in Milena Kozole pred balkonom, skozi katerega je petletni otrok po tragičnem dogodku vrzel ključce.

z otroško kolenico vzela življenje. Milena Kozole je okoli pol pete ure pozvonila na vratih, a ni dobila nobenega odgovora. Ob petih se je vrnila in ponovno pozvonila. Takrat je bil otrok že buden. A vrat ni mogel odpreti. Povedal je, da mamica spi in je ne more prebuditi. Ze tedaj je Mileno obšla zla slutnja. Ko ji je otrok skozi balkon vrzel ključce, s katerimi je lahko vstopila v stanovanje, je videla, da je imela prav. Otrokova mati, stara komaj štiriindvajset let, je bila mrtva. Tragičen dogodek je vse pretresel. Ljudje so bili zgroženi zlasti nad tem, da se je samomor zgodil vpricho otroka. A ta je k sreči še premajhen, da bi dojel vso resnico.

"Ko smo zvedeli, kaj se je zgodilo, smo takoj vzeli otroka k sebi," pripoveduje vidno razburjena Tanja Štojs, sosedja iz petega nadstropja, ki je otroka in pokojnico dobro poznala. "Pri nas je bil do pol enih ponoči, potem pa ga je vzela k sebi fant, ki je z družino živel v izvenzakonski skupnosti. Otrok je nanj zelo navezan in mislim, da bi storili hudo

napako, če bi mu sedaj skušali vzeti še njega. Mislim pa, da se ne bi smela vrniti v isto stanovanje, kjer je otrok videl mrtvo mater, ampak bi morala dobiti priložnost stanovanje zamenjati. Socialna bi morala nuditi družinam v stiski več pomoči, ne pa venomer ponavljati, da bodo otroka vzeli, če ne bo vse v redu. Seveda ne more biti v redu, če dobijo tako malo podpore. Tudi če otroka vzamejo in ga dajo v rejo drugam, morajo za to dobro plačati. Zakaj ne bi dali tistega denarja kar pravim staršem, pa bi se marsikaj lahko bolje obrnilo."

Čeprav je mnogo okoliščin v raztrganem življenju pokojne matere neznanih in tudi ni naš namen brskati po njih, bi lahko potegnili zelo površen in enostaven zaključek. Mati je bila pomoči vsekakor potrebna, hkrati pa se je bala, da bi s tem, ko bi pomoč iskala, razkrila svojo nemoč in s tem morda izgubila tudi otroka. Zato se je njena roka, namesto da bi se stegnila k telefonu, v trenutku premočne živčne razravnosti obrnila proti sebi.

TONE JAKŠE

stoji učilna zidana

FOTO: M. MARKELJ

Za prijaznejšo šolo

Šola počasi postaja drugačna. Namen sprememb je, da bi bila prijaznejša do otrok, da bi izginila njena stroga uradnost, hkrati pa bi učencem pomagala do več in boljšega znanja. Vsi vemo, da je šola potrebno posodobiti, ker pa je na križišču raznih interesov, pri čemer so interesi otroka ponavadi pozabljeni, ni vseeno, kako jo bomo prenovili.

Oblikovanje šolskega sistema sodi med najobčutljivejše stvari spremenjavanja v družbi. Šolski sistem je izredno občutljiv in zapleten. Na primer v Angliji so že pred desetletjem začutili, da njihov šolski sistem ne ustreza času, pa vendar se sprememb niso lotili čez noč, ampak so o njih razmišljali in jih pretehtavali celih deset let. Tudi pri nas se je potrebno lotiti spreminjanja z vso mero previdnosti, natančnosti in odgovornosti. Kajti tudi stalno spreminjanje ni smotno, saj vnaša nemir in nezaupanje v sistem. Usmerjeno izobraževanje, ki je pred leti priletelo kot strela z jasnega, je bilo vpeljano na hitro in brez premislekov.

Šola mora biti avtonomna, k ustvarjalnosti mora spodbujati učitelja in učenca, dajati pa mora tudi možnost sooblikovanja šolskih programov. V naši nedavni preteklosti so šole intenzivno razvijale eno samo politično kulturo, nova družbena kultura pa v slovenskih šolah omogoča prepletanje različnih kulturnih stilov, smeri in idej in tako nudi učencem širše obzorje.

Gre torej za oblikovanje smeri razvoja slovenskega šolstva, še to jesen naj bi bil v parlamentu sprejet nacionalni program za razvoj šolstva. Prenova šole se je z nekaterimi projekti, kot so integrirani pouk v prvih razredih, učenje tujega jezika na razredni stopnji, tri ocenjevalna obdobja, projektno učno delo, vsaj poskusno že začela.

Novosti sprejema vse več šol

Med prvimi spremembami, ki so jih šole poskusno začele uvajati, je bil integrirani pouk. Sedaj poteka poskusno že tretje leto. Integrirani pouk je takšen način poučevanja v

prvih dveh, treh razredih osemletke, da se igra in učenje prepletata med sabo, prepletajo se tudi predmeti, kar pa otrok niti ne opazi. Otrok mora biti ves čas aktiven in prav ob igri - učenju si zelo veliko zapomni. Takšen način poučevanja zahteva od učitelja več, vendar je trud na koncu poplačan. Tudi način ocenjevanja je drugačen: učiteljica otrokovo znanje ocenjuje opisno. Letos se je na območju, ki ga pokriva novomeški Zavod za šolstvo, v projektu opisnega ocenjevanja v prvih razredih vključilo 29 oddelkov. To je zelo veliko, več kot polovica šol, vsi ki so se odločili, pa imajo tudi soglasje staršev.

Učitelj v vlogi celostnega poučevanja ni več predavatelj, ampak predvsem usmerjevalec otrok pri njihovi ustvarjalnosti. Na Dolenjskem so se v eksperimentalno celostno poučevanje v prvih razredih vključile tri osnovne šole: Dolenjske Toplice, Brežice in Mirna. Ob tem se je preizkušalo v celostnem poučevanju še 12 učiteljev izven eksperimentalnih oddelkov seveda na lastno željo.

Marjeta Bračko iz novomeškega Zavoda za šolstvo, ki dela z učitelji prvega in drugega razreda, pravi: "S celostnim načinom poučevanja otrok v prvih dveh razredih osemletke se je šola vrnila v življenje, vrnila se je toplina, otroci in starši so sopes srečni in zadovoljni, hkrati pa je ocena teh poskusnih obdobj pokazala, da otroci nimajo nič manj znanja, kvečjemu več." Žal šole pogosto nimajo materialnih možnosti za dobro izpeljavo takšnega načina poučevanja.

Prenova šole je segla tudi v četrti razred, kjer so lani začeli z didaktično prenovou pouka s poudarkom na spoznavanju družbe, ki se je tudi vsebinsko spremenila zaradi družbenih

sprememb. Med 19 učitelji v Sloveniji sta v poiskusni skupini sodelovali tudi dve učiteljici iz Dolenjske. Vladka Skof, ki je na novomeškem zavodu zaposlena kot svetovalka za razredni pouk, pravi, da so se kljub samo enemu letu drugačnega dela pokazali pozitivni rezultati. "Učenci so delali brez učbenika, hodili so na teren in tako spoznavali npr. kraški svet, medse so povabili tudi zunanje sodelavce. S projektnim učnim delom so učenci sami predlagali teme, ki pa so jo potem skupaj z učiteljem raziskali. Zopet je učitelj predvsem usmerjevalec in spodbujevalec zanimanja in dela pri učencih, učenec pa je aktiven, radoveden in delaven."

To niso edini projekti, ki jih uvajajo na novo na šolah. "Skoraj vse šole na tem območju se bodo letos vključile v projekt treh ocenjevalnih obdobj. Pričakujemo, da bo ta projekt prinesel tudi vsebinske spremembe, prispeval naj bi predvsem k večji kvaliteti učenja in k boljšim odnosom med učenci in učitelji in k večji povezavi šole s starši," še dodaja Skofova.

Klubi staršev

Šola kot ustanova, kjer preživijo otroci vsaj polovico dneva, je pri oblikovanju otrokove osebnosti zelo pomembna. Raziskave v tujini so celo pokazale, da razlik v vedenju učencev ni možno pojasniti le z razlikami v socialnih, kulturnih, etničnih značilnostih družin šolanih otrok. Očitno je postalo, da na razlike v vedenju otroka vplivajo različna šolska okolja. Pokazalo se je tudi, da je na učence, ki so doma živeli v težkih družinskih razmerah, pa hodili v šolo, kjer so doživljali pozitivne izkušnje, šola vplivala pozitivno, imeli so celo dober šolski uspeh. Nedvomno je, da sta šolski uspeh in šolska izkušnja odvisna tudi od otrokovih lastnosti, vendarle je pomemben tudi šolski prostor kot splet okoliščin, zaradi katerih je motivacija večja ali manjša, šolski uspeh večji ali manjši, odnosi med učitelji in otroki boljši ali slabši.

Tiste šole, ki imajo aktivne klube staršev, so na boljši poti do prijazne šole. Na rodiljskih sestankih so starši pogosto zasuti z množico vsemogočih statističnih podatkov, s šolskim koledarjem stroškov in drugimi problemi. Zelo malo ali nič pa ni rečenega o pomembnejših stvareh, npr. o tem, kaj oni menijo o učnih procesih, kaj opazajo na otrocih. Vse to se lahko pogovori v klubih staršev. Za boljšo in prijaznejšo šolo se torej morajo poleg posvetaarjev boriti tudi starši.

JOŽICA DORNIŽ

Vsakič, ko pridem, je lepše

Američanka s slovenskim naglasom, Slovenka z ameriškim naglasom in Dolenjka z gorenskim naglasom, to je Marija Balanč. Njena govorica je kljub vsem tem lahko razpoznavnim značilnostim polna notranje melodije in glas se ji zmehta v nežni žamet, ko pogovor nanese na Slovenijo in njene lepote, ki si jih je med letošnjim dopustom obilno naučila. Sediva na balkonu stanovanjske hiše na Obrhu pri Šmarjeških Toplicah, kjer domuje njena nečakinja, okoli pa se razprostira bogata in zlata jesen. Zrelo sadje se ponuja z dreveja, suha koruznica šelesti na njivi in cekinasto obarvane buče se svetijo v dopoldanskem soncu, tam v ozadju, za rahlo megleno tenčico, ki zagrnja Vinji vrh, pa je bolj slutiti kot videti, kako v vinogradih sladko grozdje lovi še zadnje tople žarke pred trgtvijo.

"Slovenija je čudovita," pravi Marija. "Vse se ti ponuja kot na dlani. Bila sem na Gorenskem, na Štajerskem, na Dolenjskem: nekaj kilometrov se premakneš in že se narava spremeni. Tako drugače od dežel, kjer potuješ ure in ure, pa je pokrajina vedno enaka. In kakšen zrak je v gorah! Čist in svež, da ga človek kar pije, ne diha." Navdušenja in ponosa nad svojo domovino ne skriva, še zlasti pa jo veseli naša samostojnost. A kanček zaskrbljenosti vendarle še tli v njenem srcu. "Pa boste zmogli živeti sami? Pri nas v Ameriki smo bili vsi zelo zaskrbljeni in v strahu, ko je divjala vojna, potem pa tudi v dvomih, če bo Slovenija zmožna samostojnega preživetja. Bali smo se, da sami ne boste zvožili. Zdaj, ko sem tukaj in vidim, da vse teče, kot je treba, sem bolj pomirjena."

Marija se je rodila Piškovicim v Ostrožniku pri Mokronogu. Ko ji je bilo dve leti, se je kot peti otrok v družini rodila njena najmlajša sestra Rezika. Mati je takrat na porodu

umrla. Oče se je kmalu ponovno poročil, otroci pa so raztepli po sorodstvu. Marija je prišla v Kranj k teti. Tam je končala osnovno in srednjo šolo in se vpisala na geologijo v Ljubljani. Končala je štiri letnike, za diplomu pa ji je pošlo moči, kajti zaradi denarnih zagat se je morala takoj po koncu predavanj zaposliti. Dve leti je delala na Jesenicah, potem pa nekaj časa v Salzburgu. Tam je spoznala ameriškega študenta, bivšega vojaka, ki je bil tudi naše gore list. Poročila sta se in se leta 1957 preselila v Ameriko, kjer je morala, kljub temu da je bila poročena z ameriškim državljanom, še tri leta čakati na državljanstvo. Leta 1963 se je zaposlila v arheološkem zavodu v Washingtonu. Njeno delo je raziskovanje fosilov. V laboratoriju se ji odpira okno v zgodovino našega planeta. Odkriva prve sledi življenja na njem, iz skalnatih usedlin lušči pred mnogimi milijoni let vtisnjene sledi. Obelodanja jih, opisuje, dokumentira, fotografira, računalniško obdeluje in ugotovitve objavlja v strokovnih publikacijah. Njeno delo je v strokovnih krogih že dobilo trajen spomenik, saj nekaj fosilov nosi tudi njeno ime.

Ameriška družba je s svojim še vedno delujočim talilnim loncem narodov tudi danes zanimiv pojav. Marija, ki se v delovnem okolju srečuje z izobraženimi ljudmi in tudi sicer biva v mirnem delu ameriške prestolnice, zaradi evropskega naglasa nima nobenih težav, celo nasprotno, to je svojevrsten mik, ki često pomaga prebiti led. Bilo pa je nekaj

časa precej težav z razlagami o Sloveniji. Američani, ki se za zunanji svet že tako malo zanimajo, je niso poznali. Z Jugoslavijo bolj enostavno, saj je bila v svetu uveljavljen pojem, a je Marijina vztrajnost že rodila sadove. Marsikateri njen sodelavec zdaj dobro ve, kje je tista pikica na obliču našega planeta, od koder prihaja Marija in kamor se zadnje čase redno, skoraj vsake tri leta, odpravlja na dopust. Sicer pa sta Amerika in tudi njeno glavno mesto polna nasprotij. Samo nekaj kilometrov od mirne četrti, v kateri biva Marija, so četrti, v katere se niti podnevi ne bi upala zapeljati. V njih bivajo v glavnem ameriški črnci in priseljenci iz latinoameriških držav.

Marija je že nekaj let vdova in živi sama, kajti skoraj pravilo je, da se otroci, čim odidejo na študij, odselijo od doma. Tako sta storila tudi njena sinova Matija in Andrej. Eden živi sedaj v Virginiji, drugi v Marylandu. Mariji le še malo manjka do upokojitve. Komaj čaka, kajti tedaj bo lahko spet začela študirati. Rada bi se vpisala na astronomijo, kar si je že zdavnaj želela. Svedba pa jo bodo zvezde čez nekaj let spet pripeljale v rodno deželó. Tu sta od njenih bližnjih sorodnikov živi le še sestri Lojzka in Rezika. Obe sta si ustvarili dom v bližini Šmarjeških Toplic. Sem zato Marija rada prihaja, da bi nadoknadila stike, za katere so bile sestre po nesrečni materini smrti prikrasane. "Vsakič, ko pridem nazaj, je lepše," pravi.

TONE JAKŠE

Sestre Lojzka, Marija in Rezi spet skupaj

Še udrihajo po tukači

Viljemka Mišica rada prinese iz omare del svoje bale, ki jo je pripeljala s seboj pred štirimi desetletji, ko se je iz Vinice prisočila v Čudno selo pri Črnomlju. Rjube, prt, otirači iz domačega belokranjskega platna so še vedno kot novi, čeprav so bili ničkolikokrat uporabljeni in oprani. A zdi se, da so bili narejeni za večno. In ob tem se ji utrinjajo spomini na leta pred drugo svetovno vojno, ko je kot deklica morala pomagati ženskam iz vasi pri vzgoji in predelavi lanu in konoplje, iz katere je bila narejena tudi njena bala. Izpod bližnjega kozolca pa je slišati enakomerno udrihanje tukače. Sin Jože, snaha Karolina in vnukinja tolčejo lan, ki so ga letos pridelali na svoji njivi. Tako se v družini Mišica prepletajo spomini s sodobnostjo, v katero zopet vdirajo navade iz nekdanjega življenja Belokranjcev.

Na črnomaljskem Zavodu za izobraževanje in kulturo so se namreč odločili, da bodo uresničili projekt, s pomočjo katerega bi prikazali izdelovanje belokranjskega domačega platna od sejanja lanu do uporabe platna. O tem smo sicer že pisali, manj pa o tem, kakšne težave so imeli že takoj na začetku, ko bi morali lan posejati. "Na razpis za sejanje lanu se ni prijavil nihče. Ker pa sem zaposlena na Zavodu za izobraževanje in kulturo, smo rešili zamisel tako, da smo lan posejali na naši njivi v Čudnem selu. A že na začetku sem opozorila, da bomo lan le posejali, vse ostalo pa naj opravi kdo drug," pripoveduje Karolina. Toda ko bi ga morali avgusta puliti, ni bilo nikogar. Poprijela je petčlanska Karolinina družina in v treh dneh po največji vročini opravila svoje delo.

"Ko smo začeli sejati lan, se nam niti sanjalo ni, kaj nas čaka. Še tega nismo vedeli, kako cveti. Pozneje pa smo ugotovili, da je cvetoč lan moč videti le do 11. ure dopoldne, potem se cvetovi zapro," pristavi Jože.

Toda počasi jih je začelo vse bolj zanimati, kako napreje. Ko so osmukali seme in se je lan tri tedne rosil na bližnjem travniku, se je začelo tolčenje. S tem bi lahko sicer še počakali, a mnogi ljudje, ki so že vedeli, s čim se ukvarjajo pri Mišici, so želeli tako kot generacije njihovih prednikov stati na tukači in udrihati po lanu. Tolčenje sedaj že končujejo, a Karolina in Jože že razmišljata o nadaljnjem delu. Jože, ki je kot voznik cisterne pri črnomaljski Komunalni letošnje sušno poletje pripeljal vodo v številne vasi zlasti v viniškem koncu, je povprašal tudi po orodju,

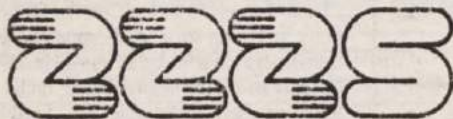
Karolina in Jože Mišica tolčejo lan na tukači

ki so ga nekdanj uporabljali pri predelavi lanu. Bil je prijetno presenečen, ko je ugotovil, da skoraj ni domačije, kjer ne bi imeli še spravljenega različnega orodja, naj gre za tukačo, trlico, greben, preslico, kolovrat, stavte.

"In koliko znanja je še pri ljudeh o vseh teh opravilih! Čas, da vse to obudimo in pokažemo ljudem," pravi Jože, ki je povsem po naključju začel sejati lan, sedaj pa je postal pravi ljubiteljski etnološki raziskovalec. Zatrjuje, da ne bo odnehal, četudi ga hočejo nekateri prestrašiti, da ne ve, kaj vse ga še čaka, preden po prvič potegne čolniček na statvah. Žena in otroci mu sledijo. Celo mama, ki se nekaterih postopkov pri predelovanju lanu ali konoplje spominja, pravi, da bi rada zopet sedla za stavte. Čeprav je preteklo več kot pol stoletja, se namreč zelo dobro spominja vseh opravil.

Toda Jože želi, da pri pridelavi in predelavi lanu ne bi ostal osamljen. Z veseljem bi dal laneno seme, ki ga je vsaj za pol hektarja veliko njivo, še komu. "Povsem drugače bi bilo, če bi sodelovalo vsaj nekaj družin. In če že toliko govorimo o izvorni belokranjski ponudbi, ali je moč najti še kaj bolj izvirnega? Le prostor v Črnomlju bi morali poiskati, kjer bi si ljudje lahko ogledali ves postopek in ne nazadnje tudi kupili blago," zanesenjaško razmišlja Jože. Že sama njihova družina bi imela obiskovalcem kaj ponuditi, saj Jože že dolgo plete lične peharčke, zadnje časa mu pomagata tudi sinova, hčerka pa se v osnovni šoli v Loki uči pisati pisanice. Ko bo s statev prišlo še blago za belokranjske prtčke, bo celostna ponudba tukaj, hkrati z dokazom, da je Belo krajino moč predstaviti tudi z dobro voljo in vztrajnostjo, ne le z dragimi raziskovalnimi nalogami in projekti, ki navadno obleže v predalih.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE
Miklošičeva 24, 61000 Ljubljana, tel. 061/122-221

vabi k sodelovanju ZDRAVNIKE

za delo v zdravniških komisijah I. in II. stopnje na območju cele Slovenije

Pogoj: zdravnik, specialist medicine dela, prometa in športa, splošne medicine, ortopedije ali interne medicine.

Pisne ponudbe z dokazili o izobrazbi pošljite v 8 dneh po objavi na direkcijski Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Miklošičeva 24, 61000 Ljubljana.

Delovno razmerje je mogoče skleniti za nedoločen čas na območjih enotah Zavoda: v Celju, Kopru, Kranju, Ljubljani, Mariboru, Murski Soboti, Novi Gorici, Novem mestu in Ravnah na Koroškem.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE IN UPRAVO
ZAPORI LJUBLJANA, ODDELEK NOVO MESTO
Jerebova 1, 68000 Novo mesto

objavlja za potrebe oddelka Zaporov v Novem mestu prosto delovno mesto

POOBLAŠČENE URADNE OSEBE — PAZNIKA

za nedoločen čas, s poskusno dobo 6 mesecev

Pogoji: srednja izobrazba V. stopnje (zaželjena gostinska smer), 2 leti delovnih izkušenj, starost do 27 let, moški spol

Za sklenitev delovnega razmerja mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje: da je splošno zdravstveno sposoben; da ni bil obsojen za kaznivo dejanje, zaradi katerega je neprimeren za opravljanje dela v KPD; da je državljan Republike Slovenije in aktivno obvlada slovenski jezik.

Pri opravljanju objavljenega delovnega mesta se zavarovalna doba šteje s povečanjem tako, da se za vsakih 12 mesecev dela šteje 16 mesecev pokojninske dobe.

Pisne prijave z dokazili o izobrazbi pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: MPU, Zaporji Ljubljana, Oddelek Novo mesto, Jerebova 1, 68000 Novo mesto.

PROMARKET, d.o.o.
Trg Ivana Ribarja 5A
68250 BREZICE

OBJAVLJA naslednja prosta dela in naloge

1. VARILEC CO ₂ POSTOPEK (z atestom ali brez)	2 izvajalca
2. VARILEC REO POSTOPEK (z atestom ali brez)	2 izvajalca
3. KLJUČAVNIČAR KV	2 izvajalca
4. KLJUČAVNIČAR VKV	2 izvajalca
5. TEHNOLOG KOOPERACIJE	1 izvajalec

Pogoji: Pod točko 5: V. ali VI. stopnja tehnične šole strojne smeri — varjenje, vozniško dovoljenje B. kat. in 5 let delovnih izkušenj.

Delo je za določen čas (3 mesece). Prijavi so kandidati dolžni priložiti dokumente o izpolnjevanju pogojev iz oglasa. Pisne ponudbe pošljite na zgoraj navedeni naslov. O rezultatih bodo kandidati obveščeni v 8 dneh po preteku roka za prijavo.

Republika Slovenija
Ministrstvo za finance
Republiška uprava za javne prihodke
Izpostava Črnomelj

razpisuje prosto delovno mesto

vodje referata za knjigovodstvo in izterjavo

Pogoji: višja upravna, pravna, ekonomska ali druga ustreznost usmeritev in 3 leta ustreznih delovnih izkušenj.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Poskusno delo bo trajalo 3 mesece. Poleg navedenih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje: biti morajo državljani Republike Slovenije in aktivno obvladati slovenski jezik, izpolnjevati pa morajo tudi druge pogoje, določene v 4. členu Zakona o delavcih v državnih organih (Ur. list RS št. 15/90 in 5/91).

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev ter kratkim življenjepisom naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi. Nepopolnih prijav ne bomo upoštevali.

REPUBLIKA SLOVENIJA
OBČINA TREBNJE
Sekretariat za občo upravo
in družbene dejavnosti

RAZPISUJE
NAGRADE V LETU 1992,

in sicer:
1. za raziskovalne dosežke in inovativno dejavnost,
2. za raziskovalno delo mladih (dijaki, študentje, pripravniki...)

Podjetja, zavodi ter druge pravne in fizične osebe iz občine Trebnje naj do 16. novembra 1992 pošljejo dokumentirane predloge na naslov: Občina Trebnje, sekretariat za občo upravo in družbene dejavnosti, Goliev trg 5, 68210 Trebnje.

KOMUNALA METLIKA
Cesta XV. brigade 2
68330 METLIKA

razpisuje prosta dela in naloge

direktorja podjetja

Kandidat za direktorja mora izpolnjevati poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, še naslednje pogoje:

- da ima višjo ali srednjo izobrazbo ustreznosti smeri,
- da ima 5 let izkušenj v stroki, od tega vsaj 3 leta na vodilnih delovnih mestih,
- da ima sposobnost za uspešno gospodarjenje in organizacijske sposobnosti, razvidne iz dosedanje zaposlitve.

Kandidati naj pošljejo prijave na razpis in dokazila o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi razpisa razpisni komisiji. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po končanem zbiranju vlog.

UPOKOJENCI — POZOR!

Mercator —
Splošno trgovsko podjetje Metlika

preseneča in za zvestobo nagrajuje. Pri gotovinskih nakupih v Mercatorjevih živilih trgovinah v Metliki, Črnomlju — SP Loka, Gradcu in Radovici bodo vsi upokojevci v dneh 1., 2. in 3. oktobra deležni 5% popusta ob dokazilu zadnjega pokojninskega odrezka in osebne izkaznice. Izbira je velika, cene so konkurenčne. Upokojevci, ne zamudite enkratne priložnosti!

NAGRADA V STRAŽO IN KRŠKO

Žreb je izmed reševalcev 37. nagradne križanke izbral NATAŠO FORŠČEK iz Straže in VILJA VERSTOVŠKA iz Krškega. Forščekovi je pripadla denarna nagrada 2.000 tolarjev, Verstovšek pa bo prejel knjižno nagrado. Nagrajencema čestitamo. Dobitnico denarne nagrade prosimo, naj nam čimprej sporoči svojo enotno matično številko (EMŠO) in številko ali tekočega računa ali žiro računa ali hranilne knjižice, da ji bomo nagrado lahko kar najhitreje nakazali.

Rešite današnjo križanko in rešitev pošljite najkasneje do 11. oktobra na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 39! Ovojnico brez poštne znamke lahko osebno oddate v naš poštni nabiralnik pri vходу v stavbo, kjer ima uredništvo svoje prostore.

REŠITEV 37. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 37. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: VOLILNI, KO, RADIOGRAM, IVEK, OTRE, GOA, EVIAN, PARLAMENT, ZEN, TICA, STALO, ION, SS, MAKI, OSNE, ATA, OBOK, STANDARD, DONATOR, CARAR, ERINJA, ARENA.

prgišče misli

Narod, etnična skupnost, narodne manjšine, nacionalna identiteta posameznika so eden najzanesljivejših korektivov brezdružne univerzalizacije tehnološkega razvoja in eno še najbolj obstojnih upanj.

C. ZLOBEC

V okviru teorije, ki postavlja v ospredje brezimno društvo, človeštvo, zgodovino ali razred, ne pa človeka kot osebo v vsej njeni nenaдомestljivi vrednoti, ni tako nedosledno, če se v navidezno interesu družbe ali zgodovine teptajo pravice človeka posameznika.

A. STRES

nagradna križanka

39

DL	SEŠTEVA-NEC	ŽAKELJ	NEKANJANJA SARAJEV-SKA GLASBENA SKUPINA	ŽUPANČIČ ANDREJ	AVTOR: JOZE UDIR	POSTNA JED	DOBA	MERSKA PRIPRAVA	PRESTOLNI-CA GRČIJE
DROBEN PESEK					DISPERZIJA TEKOCINE IN PLINA				
ŽARA					AMORET				
					TROPSKI ROD STROČNIC				
STRD					MOŠKO IME				
VULKANSKI MINERAL (VRELOVEC)					CELOTNI POSNETEK PRI FILMU				
								KEM. SIMB. ZA INDIJ	
								HRV. ME- STO V ME- DJIMURJU	
DL	VRSTA JEDI	KEM. ELEM. (HALOGENI)			IGRA NA SREČO				NOROST
		KOPE BLO- KOV NA LEDENIKU			OPAŽNA PLOŠČA				RADIOTEH- NIČNA NAPRAVA
DOMAČA ŽIVAL					PLESALKA MLAKAR				
					FILM: IGRA- LEC (RO- BERT DE)				MIT. LETALEC
									GR. PIŠEC BASNI
SICILSKO PRISTANI- ŠČE									
					LENOST				
					PAS ZA KIMONO				
ITALJANSKI PESNIK (PIETRO, 18. STOL.)									
					VRSTA USTANOVE				
					RUDDOLF MAISTER				
PLESEN NA VINU									GRŠKA CRKA
					KOST V PRŠNEM KOSU				
									VLADARSKI NASLOV
BEŠEVALNI COLN									
					GR. MIT. SEDEZ BOGOV				

KRIŽANKA

Dolgo krilo

Čeprav se mini oziroma moda vsaj "kolena ven" še nista povsem poslovila, je poglavna smernica letošnje jeseni dolžina do sredine meč in še niže. Dobro pa je vedeti, da se mora dolžina krila ujemati s telesno višino. Za manjše ženske ni krilo do gležnjev, ampak naj bodo pokrita le meča, večje ženske si lahko privoščijo tudi prav dolga krila. Dolgo krilo naj ima razporek, da se zapeljivo pokaže noga, pas mora biti poudarjen. K letošnjemu dolgemu krilu moda predpisuje kratek prijet pulover ali bluzo, zatakajeno za pas krila, pa jopiče, ki segajo le do bokov in so v pasu prijeti. Za kombinacijo dolgega ravnega jopiča in dolgega krila pravijo, da žensko postara, dolgo krilo z dolgim širokim puloverjem pa daje brezoblični videz. Ker po svetu ne hodijo same manekenke, pa bo dolgo, v pasu stisnjeno krilo, za marsikatero sprejemljivo le v kombinaciji z dolgo udobno tuniko.

Sadni madeži

Sadne madeže na oblačilih omočite s tekočino, ki se nabere na kislji smetani ali z mlačnim mlekom. Starejše madeže namočite čez noč v tekočini smetane, potem pa jih dobro operite s čisto vodo. Z volnena blaga je sadne madeže moč spraviti na več načinov, bodisi da jih zdrgnete z amoniakovo milnico in dobro splaknete s čisto vodo. Lahko jih posipate z natrijevim boratom, pustite kratko delovati in dobro splaknete. Lahko pa jih tudi zdrgnete s čistim alkoholom ali citronsko kislino in splaknete s čisto vodo. Sadnih madežev z usnjenih rokavic se znebite s pomočjo čistega alkohola, s katerim jih zdrgnete. Z rok pa tako, da jih zdrgnete s kruhovo skorjo, navlaženo s kisom, s kosom slanice ali pa jih namočite v pravi čaj in nato splaknete s toplo vodo.

Slivovi cmoki

Za štiri osebe potrebujemo 50 dag svežega kravjega sirčka, 10 dag masla, 2 rumenjaka, po 10 dag moke in pšeničnega zdroba, sok in naribano skorjo pomaranče. Za nadev 12 sliv, 12 žličke sladkorja ali 12 tabletk natretna, malo cimeta, 2 žličke slivovke; 10 dag masla, 15 dag zmletega maka, 10 dag sladkorja ali 7,5 ml tekočega natrena. Iz navedenih sestavin zamesimo testo, pustimo ga počivati 1/2 ure v hladilniku. Slivam odstranimo koščice, na njihovo mesto damo sladkor ali natreten, cimet in slivovko, zavijemo jih v testo. Cmoke kuhamo 30 minut v slani vodi. Na maslu segrejte mak in prelžite kuhane cmoke.

Podaljšano cvetenje

Mnoge rastline s cvetličnih gred cveto še dolgo, če jih pred prvim mrazom konec septembra presadimo v lonce. Rastline izgredemo z ročno lopatko in jih z ustrežno koreninsko grudo posadimo v lonce. Pomembno je, da so rastline vsaj nekaj ur pred presajanjem temeljito zalite. Naprej jih gojimo v loncih, ob napovedi zmrzali pa jih prenesemo v zaprte prostore. Posebej moramo paziti na kakteje, ki smo jih imeli čez poletje ne vrtu, kajti navarno je, da jih slana osmoli. Če se to zgodi, bodo čez zimo gotovo propadle, zato je že čas, da proti večeru pazljivo prisluhujemo vremenskim napovedim, opozarja naš svetovalec vrtnar Martin Zupančič iz Birčne vasi.

Volan na štiri kolesa

Štirikolesni pogon je tudi pri avtomobilskih modelih, ki so v prodaji pri nas, že dokaj običajna stvar, manj pa je na trgu modelov s krmiljenjem na vsa štiri kolesa, to pa predvsem zato, ker so tako krmiljena vozila znatno dražja. Krmilo na zadnji kolesi deluje na popolnoma enak način kot na prednji kolesi, le da je s prednjih na zadnja speljani mehanski prenos, ki omogoča sinhronizirano obračanje koles. Kar stvar otežuje in podraži je to, da je obračanje pri nizki hitrosti, na primer parkiranje, najbolj učinkovito, če se zadnji kolesi obračata v nasprotno smer kot prvi, pri visokih hitrostih pa je vožnja najbolj stabilna, če se zadnji kolesi obračata v isto smer kot prvi. Za rešitev tega problema pa je potrebno že kar precej znanja in tehnologije.

zdravnik razlaga 1

mr.sc.dr. Tatjana Gazvoda:

Droge in mladi

Droga ni le simbol za mlade! Tudi pri odraslih je predstava o njej povezana z vsebinami, ob katerih odpovemo. Zaradi naše negotovosti lahko v stiku z mladimi doživimo, da v drogi vidimo simbol zavračanja starih vrednot, ob katerih smo bili sami vzgojeni. Tudi popolna pasivnost, s katero si nekateri kupujejo poceni ugled strpnosti in razumevanja, ni v skladu s sodobnim znanjem o nevarnostih drog in je lahko hudo v škodo mladim. In ker je znanje o problemu zlorabe drog nujen pogoj za ustrezno in učinkovito ravnanje, je prav, da se znamo tudi odrasli spoprijeti z lastnim neznanjem, negotovostjo, odpori in šibkimi točkami, ki so neredko bolj naše kot njihove.

Odnos mladih do droge temelji na simbolnem pomenu. Bolj kot kemična sestava in lastnosti droge je zanje pomembna simbolična sporočilnost. Okoli droge se spletajo raznovrstni motivi, ki mlade privlačijo, da se odzivajo na njen mik. V mladih glavah je droga simbol poguma in drznosti, upora, neodvisnosti in odraslosti, je sredstvo, ki prinaša vznemirjenje in čar v pusti in nezadovoljujoči vsakdanjik, je obljuba zadovoljstva s samim seboj in zdravilo za razrhljanje tesnobe ter odpravljanje potrtosti. Droga je bližnjica do ciljev, ki jih je sicer težko in naporno doseči. Lahko bi rekli, da je zloraba drog v bistvu napačna pot do željenega cilja.

Zakaj mladostniki izberejo prav to pot, zakaj ne druge, ki je neškodljiva? Odgovori kažejo na mladostniško tveganje. Zato ni dovolj poznati le droge, njihove učinke, posledice in nevarnosti, poznati moramo tudi tiste, ki segajo po njih, razmere in okolja, v katerih nekateri, ki stopijo na pot proti umetnemu raju, omahnejo v pekel.

Zloraba drog v mladosti ima veliko obrazov. Pa vendar se predstava o odvisnosti od droge pri večini združuje v eni sami podobi: v podobi telesno in duševno uničenega, izčrpanega zasvojenca, ki hoče le nov odmerek sredstva, ki ga je oropalo vseh drugih zanimanj, priznanj in motivov, ki sestavljajo doživljanje mladosti. Odvisnik sebe in svoje najbližje muči z neprestanim zatekanjem k svojemu prekletstvu, ponovnim in ponovnim kršenjem danih

obljub, z občutki krivde, ki pa jih odganja z agresivnostjo in grobostjo. Zasvojenec več pomeni minuta ugodja kot življenjska ogroženost, ki jo prinaša droga. Pred svetlobo sveta in življenja se umika, zateka se v temo svojega zaprtega sveta, v katerega nazadnje ne prodrje več nič drugega kot potreba po drogi. Na srečo je v resnici taka podoba mladostnika izjemno redka.

Stopnje zlorabe drog moramo dobro poznati, vedeti moramo za njihove značilnosti, znani nam morajo biti dejavniki, ki jih pospešujejo, in tisti, ki jih zavirajo.

Prvi koraki k drogi

Prva stopnja je poizkušanje (eksperimentiranje). Droge so mladim zanimive, v njih budijo veliko radovednost. O nji zastavljajo vprašanja izkušeni vrstniki in ob njihovi spodbudi jo lahko poskusijo tudi sami. Mnogi od teh poskusov se ustavijo že pri prvi ali drugi izkušnji, ki ponavadi niti ni posebno prijetna. Nekateri jo še kdaj pa kdaj ponovijo, dokler sama po sebi ne izgubi čara.

K drugi stopnji ponavadi spodbuja mladostnika pritisk vrstnikov. Občasna (pravimo ji tudi rekreacijska ali socialna) zloraba droge je povezana z nekaterimi skupinskimi, družabnimi

srečanji, s koncerti, plesi, žurkami ob koncu tedna. Ta dodatek ali začimba k sprostitvi postane mnogim postopoma manj pomembna. Zato na tej stopnji večina mladih sčasoma opusti drogo in jo preraste, ko prične vlagati več energije in motivov v druge oblike sprostitve in samopotrjevanja. Nekateri pa le preidejo v fazo preokupiranosti z drogo. Uživanja droge ne vežejo več le na nekatere družabne okoliščine. Ves čas se želijo o tem pogovarjati, iščejo knjige, zanimivi in privlačni se jim zdijo le tisti vrstniki ali starejši, ki so na tem področju priznani izkušeni. Opuščati začnejo vse druge interese in dejavnosti, tudi tiste, ki so jim prej prinašale veselje in zadoščenje. Izbiro raznovrstnih drog povečajo in vznemirljivost vzdržujejo s tem, da prehajajo z manj nevarnih na bolj nevarne droge. Često postajajo ob tem vse bolj razburljivi, tesnobni in depresivni, kar pa jih vodi v še obsežnejšo zlorabo.

zanimivosti iz sveta

Rogati atlet

Nekatere živali izvrstno tečejo na kratke razdalje, druge so pravi maratoni. Gepard denimo v nekaj sekundah doseže neverjetno hitrost za živo bitje in teče s hitrostjo prek 90 km/h, vendar le nekaj sto metrov, potem pa se upuha, karkož pa denimo lahko teče za svojo žrtvijo dneve in dneve, ne da bi se utrudil, vendar ni posebno hiter. Ameriška antilopa pa je nekaj posebnega; lahko teče izredno hitro (hitrejši od nje je samo gepard), a ne samo za kratek čas, marveč na velike razdalje.

Tekaške sposobnosti te živali so pritegnile pozornost znanstvenikov. Biolog Stan L. Lindstedt z univerze Severna Arizona je opravil številne meritve z dvema antilopama, ki sta tekli na tekočem traku. "Razlika med ameriško antilopo in drugimi živalmi je v tem, da zmoro antilopa hitro oskrbeti svoje mišičevje z zadostnimi količinami kisika," razlaga strokovnjak. Njena sposobnost oskrbovanja mišic s kisikom je petkrat večja kot sposobnost koze na primer. Antilope imajo izredno velika pljuča in veliko ter močno srce. Njihova kri je bogata s hemoglobinom, v mišicah pa imajo obilo mitohondrijev, energetskih telescev.

Izjemne tekaške sposobnosti so ameriške antilope razvile v boju za preživetje. Bivajo v prerijah, kjer se nimajo kam skriti, zato jih pred sovražniki, kojoti in volkovi, lahko reši le hiter in vztrajen tek.

Glasbeni kdo in kaj

Zabavne in klasične glasbe je posnete na ploščah, kasetah in cedehih že toliko, da se le malokdo še znajde v obilici tega gradiva. Zato so poklicali na pomoč računalniško industrijo in na trgu je že prvih sto računalniških katalogov Muze, v katerih se nahajajo podatki za 60.000 cedevcev in kaset, podatke pa vsak mesec dopolnjuje z novimi. Uporabnik nič več ne lista po debelih tiskanih katalogih, marveč si poišče zaželen podatek prek računalniške tipkovnice. In če ne ve ne za naslov plošče, ne za ime izvajalca ali skladatelja, lahko išče in tudi najde, na kateri plošči ali kaseti je posneta željena skladba, če ve le za največjo besedo v naslovu. Za ljubitelje klasične glasbe je možnost izbiranja še širša, saj lahko iščejo plošče in kasete tudi po imenih solistov, orkestru ali dirigentov, če sta jim že skladatelj in naslov ušla iz spomina. Da je na Muze mogoče hitro odkriti uporabniku povsem neznan, a zanj zanimive posnetke, je tudi jasno. V nekaj sekundah najde, denimo, kdo vse je posnel slavno popevko Beatlov Yesterday ali katere Mozartove skladbe je posnel Yehudi Menuhin. Računalniški katalog se hitro širi po ZDA

Vino v svetu

Ta čas se v naših krajih začneja trgateg. Brente se polnijo, preše iztiskajo sladki mošt in v naslednjih tednih bo v sodih nastalo vino. V nekaterih kleteh plemenito in spoštovanja vredno, drugo vino za vsak trenutek in za gašenje žeje. Vinska trta pa ni le za zasebno veselje in užitek, pre mnogim ljudem na zemeljski

FOTO: M. NARBEJ

in pred njimi so včasih dolge vrste mladih ljubiteljev glasbe. V Evropo bodo prvi prišli že prihodnje leto.

krogli reže vsakdanji kruh. Znanim in uveljavljenim proizvajalcem vin, ki si vsako leto odrežejo lep kos svetovne vinske pogače, se v zadnjem času pridružuje vse več novih in novih proizvajalcev. Francoskim, avstrijskim in nemškimi vrhunskim vinom že nekaj časa enakovredno konkurirajo ameriška in avstralska vina, tudi slovenska, četudi količinsko skromnejša, po kakovosti ne zaostajajo za njimi, toča pravi konkurenti uveljavljenim proizvajalcem vin so vinarji iz Južne Afrike in Južne Amerike. Vse močnejše trkajo na vrata svetovnega trga z vrhunskimi vini, ki jih lahko ponudijo v velikih količinah.

Pridelovalcev navadnih vin je na svetu že preveč, kupcev za navadna vina pa je vse manj. Strokovnjaki ocenjujejo, da bo proizvodnja in prodaja navadnih vin letos ponovno upadla, in sicer za kakih 44 milijonov hektolitrov, dvignila pa se bo proizvodnja vrhunskih vin. Na trgu se namreč zmanjšuje zanimanje za navadna vina in povečuje zanimanje za vrhunska. Potrošnja vrhunskih vin se je denimo v ZDA, ki so velik potrošnik vin, lani dvignila za 16 odst. Z drugimi besedami povedano, ljudje pijejo manj, a boljše.

In tu vidijo lepo priložnost vinarji iz novepečenih vinskih dežel. Čilenci in Južnoameričani že z uspehom prodajajo vrhunska vina, ki so jih pridelali v novih vinogradih, kjer so zasadili znane sorte, od sovinnona in šardoneja do merlota in drugih sort. Njihovo vino je cenejše od francoskih in nemških vin, kakovost pa ni slabša. Potrošniki sprejemajo vrhunska vina doslej neznanim pridelovalcem. Sijaj francoskih, avstrijskih in nemških vin sicer ne blebi, niso pa več edine najsvetlejšje zvezde na svetovnem vinskem nebu.

preteklost v gosteh

TRGATEV PO STAREM - Le dobrih 30 let je star posnetek belokranjske trgateve, a se nam zdi, kot da bi bil veliko starejši, saj danes mlajši skoraj ne poznajo več lesenih keblon in brenat pa vinogradov brez žičnih opor. Najbrž ni nikjer več mogoče videti koga, ki v leseni kadi ali sodu kar v trtju mečka grozdje in potem trop odpelje v zidanico, kot je videti na fotografiji, posneti med trgatevjo v Novi Gori pri Drašičih leta 1959. Vinograde in zidanice je preplavila plastika. Pravijo, da jo je lažje vzdrževati in je zato čistoča v kleti večja. Najbrž drži, a prijetne domačnosti, ki jo je nudil les, plastika ne more nadomestiti. (Pripravila kustodinja Belokranjskega muzeja Andreja Brancelj)

1x Trdinovih zapiskov

Srebro v studencih - Celo izobraženi ljudje pravijo, da se v studencu ali celo sploh v studencih gorjanskih nahaja pravo živo srebro ali tako malo da ga je, da se ne bi splašalo ga kopati. To je morda povod basnam o bogatih rudah v Gorjancih.

Dobre, a nesnažne kuharice - Dolenke slove kot dobre kuharice. Kaj lahko se nauče kuhati i za gospodo, ker so navadile se večidel potirati in gospoščini že doma od sladkosnedih mater. To pa je manj znano, kako nesnažne so te kuharice - z umazanimi in krastovimi rokami brskajo po jedilih, posode ne pero redoma, človek mora pozorno jesti, kajti nahajajo se v jedi le prepogostoma čudne baže ocvirki, tudi ščurki, ne le muhe ali črvi. Krčmarice so v tej reči tudi brezvestne, gostom prinašajo stare, usmrjene reči, zeleno svinjino, po dvakrat in tudi večkrat pregreto pečenko ali pa oslinke in ostanke, zlasti v mestih nameri se človek kaj lahko na tako hrano, pa povsod kjer se živi bolj po gosposki. Vselej se bati kuharice, ki se je klatila dolgo okrog gospode.

Kradejo krvavo prislužene krajarje - Noben sodnik v Križetih, noben davkar ni nič prida, vsi so tatovi in odenuhi, žro otročje denarje, kradejo za hranilnico namenjene, krvavo prislužene krajarje ubogih ljudi, prodajajo pravice za denar in pojedine, dajejo prav velikašem in bogatinom. O ali bo zaropotalo čudno enkrat po njih - življenja ne bo unesel vsaki - morda nobeden od teh pijavke.

Ko vozim proti jugu, sonce pristiska vse močnejše in vročina postaja že kar neprijetna. Osvežitev na tej ozki asfaltni cesti so gosti starodavni drevoredi, v katerih svežo senco se vozilo kdaj pa kdaj pogrezne, kot bi zapeljalo v zelen tunel. Ob cesti tu in tam opazim globoke in prostrane jame, ki se zdijo kot rane v pokrajini. K njim vodijo razrvane kamionske poti. Mulj je na teh poteh posut s premogom, kar že samo po sebi izdaja, kaj se v teh jamah dogaja. Od tod prihaja velik del kvalitetnega vzhodnonemškega premoga. Ti ogromni dnevni kopi so sicer gospodarski blagoslov za državo, pokrajino pa grdo onesnažujejo. Celo skoz odprto okno avtomobila je čutili oster premogov vonj. A je hkrati, kot bom videli pozneje, prav od premogovišča odvisen tudi znameniti pokrajinski rezervat, po reki Sprevi in gozdu med njenimi rokavi imenovan Spreewald, ki je kot svojevrsna znamenitost zaščitena tudi pri Unesco.

Dopoldne, ko sonce že pošteno žge, se pripeljem v Lübbenau, kjer je vhod v ta rezervat. Ravno prav, da brez čakanja smuknem na najbližnji čoln, ki že skoraj poln potnikov čaka na odhod. Nemški turisti, povečini so to Vzhodnonemci, so že zgodaj na nogah, tako da so pred čolnarnami, ki potnike popeljejo v omrežje kanalov, od koder diha prijeten hlad, že dolge vrste. A povečini so to večje skupine, ki hoče vsaka na svoj čoln, prevozniki pa, ki jim ostane nekaj sedežev praznih, hočejo tudi te izkoristiti, predno se odpravijo na nekajurno pot v vodno in gozdno kraljestvo. Tako me podjetna Monika mimo dolge vrste potegne na svoj čoln, kjer je prostora ravno še zame, nato pa z dolgim kolom, na koncu katerega je majhen kovinski rogljič, s katerim zabada v prodnato dno rečnega korita, odrine na pot. Na njenem čolnu nas je petnajst, vidim pa tudi čolne, ki lahko sprejmejo po dvajset in več potnikov.

Monika napravi nekaj krepkih odzivov in že je vrvež ob čolnarski postaji za nami, mi pa se pogreznemo v tišino in svežino Sprewaldskega gozda. Voda je rjavkaste barve in močno diši po premogu. Monika pripoveduje, da v njej kljub

KNJIŽNA POLICA

Na robu sebe

Videti je, da je sonetna pesniška oblika postala ponovno priljubljena pri slovenskih poetih, saj se je v zadnjem času pojavilo kar nekaj pesnikov, ki jim verz gladko teče v tej težki in zahtevni obliki.

Eden takih je Stane Pevec, doma s Cvilbja pri Trebnjem, ki se vse do svojega 51. leta s poezijo, če odštejemo mladostne prispevke v dijaškem glasilu, ni ukvarjal, potem pa je usodno doživetje spomladi leta 1986 prebudilo skritega pesnika v njem in pesmi so "privrele v tolažbo bolečini, znenada kot gejzir iz tal, kjer ne bi nihče nadejal vode se v globini," kot lahko preberemo v enem od sonetov v njegovi pesniški zbirki NA ROBU SEBE, ki je izšla v samozaložbi in je bila javnosti (ponesrečeno) predstavljena na prejšnji teden. Vse pesmi v obsežni zbirki od prve do zadnje so napisane v sonetni obliki.

To, kar je pesmi porodilo, je vanje vtisnilo močan in razpoznaven pečat. Prvi cikel, Sonetni soneti, ki je od vseh najbolj obsežen in po vsej verjetnosti pesnikova vstopnica na Parnas, je zaznamovan s pesnikovo veliko in usodno ljubeznijo do ženske, ki ga vodi na vrhove in v prepade doživljanja sreče in nesreče. V drugem ciklu, Intimni soneti, razširja tematiko na večnostne teme o bivanju in smrti, minevanju in krhkosti vsega človeškega ter o vseobsegajoči moči narave. V tretjem ciklu, Stvarni soneti, pa so zbrane pesmi, za katere so značilni aktualni kritični in mestoma tudi satirično ubrani pesniški premisleki, ki so jih porodila dogajanja in razmere pri nas.

Kot je sonet klasična oblika, je tudi Pevečeva poetika klasična, s tematiko, ki je porodila že prenekater verz na tem svetu. Za ljubitelje sodobne poezije bo zato delovala nekoliko staromodno in izpeto, vendar pa bodo Pevečevi verzi zagotovo našli tudi marsikaterega navdušenega bralca.

MILAN MARKELJ

Ars amandi

V zbirki Nova slovenska knjiga, ki jo izdaja Mladinska knjiga, je pred kratkim izšla pesniška zbirka ARS AMANDI Matjaža Kocbeka. S svojim latinskim naslovom spominja na Ovidovo Umetnost ljubezni, vendar Kocbekovih pesmi ne moremo uvrstiti v erotično pesništvo

v običajnem pomenu, saj gre za posebno razumevanje in dojetje erotike, pri čemer je na Kocbekovo poetiko najbrž še najbolj vplivalo vzhodnjaško tantrično dojetje erotike kot tiste človekove dejavnosti, ki s svojo ekstatičnostjo omogoča spodbujanje duhovnosti in doseganje novih stopenj v razumevanju in dojetanju posameznika in sveta, smisla bivanja in celotne resničnosti.

Na takšna izhodišča opozarja uvodna pesem Škorpijon, ki je simbol mistične moči erosa z razsežnostmi večnostnega načela: "Videl je Golgote, angele, / slišal Jude na tajnem sestanku, / spal Evi pod pazduho, / Kajnu segrel desnico, / napovedal renesanso in Dachau, / tvoril živali v Noetovo barko." Ker je erotika kot dejanje bistveno vezana na telo, se zastavlja vprašanje dvojnosti telo-duh, vendar dvojnost duhovnosti in telesnosti v Kocbekovi poeziji ni klasična, razbolela in vir nezadoščenosti, ta dvojnost je palimpsestna, ko se eno ves čas prepisuje skozi drugo in se oboje razodeva kot enotnost nasprotij: "čutiš, da si anđelohudič, ljubesen moja" ali "sva blisk dneva in odsev noči hkrati". Pesnik ni romantično razklan, marveč ostaja zvest telesu (ostajam zvest živalim v meni... / in oceanom in vetrovom, / Kamenju in prsti, / Zvest energiji pretakanja), ker ve, da je v njem mogoče doseči duhovnost ("Potem bom molil. Veliko tantrično molitev"). Kocbekova Ars amandi je torej tista umetnost ljubezni, ki uravnoveša duševno in telesno sestavino. Na tej miselni osnovi pa je seveda postavljeno bogato in branja vredno pesniško gradivo.

MILAN MARKELJ

telegrami

- Francoski kulturni center v Ljubljani je izdal fotografsko monografijo portretov slovenskih pesnikov SREČANJA Klavdija Sluhana.

- Mladinska knjiga je izdala VELIKI SLIKOVNI ATLAS SVETA, priročnik, namenjen za šolo in dom.

- Podjetje Fit-Media je v sodelovanju z Ministrstvom za informiranje izdalo večjezični žepni slovarček KAKO SE REČE?. V njem je osnovno izrazje šestih jezikov: angleščine, nemščine, italijanščine, francoščine, španščine in slovenščine.

- Izšla je zbirka pesmi BELI RAJ lanskega letnega nagajenca Vilenice, poljskega pesnika Zbigniewa Herberta v prevodu Lojzeta Krakarja.

- VISOKA PESEM iz stare zaveze Svetega pisma je na voljo v novem slovenskem prevodu Janeza Zupeta. Izšla je pri Ognjišču.

V skladu z 9. členom odloka o priznanjih občine Novo mesto (SDL št. 20/82)

IZVRŠNI SVET SKUPŠČINE OBČINE NOVO MESTO

razpisuje

TRDINOVO NAGRADO

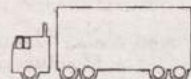
in NAGRADO OBČINE NOVO MESTO ZA LETO 1992

1. Trdinova nagrada se podeljuje posameznim občanom občine Novo mesto, ki dosežejo pomembnejše uspehe v daljšem časovnem obdobju na kulturnem, prosvetnem in znanstvenem področju.
2. Nagrada občine Novo mesto se podeljuje posameznikom, ki dosežejo pomembne uspehe na gospodarskem in športnem področju.
3. Predloge za podelitev nagrad lahko dajejo posamezniki, krajevne skupnosti, podjetja, zavodi, organizacije in skupnosti ter društva.
4. Dokumentirane predloge za nagrade je potrebno predložiti izvršnemu svetu občinske skupščine Novo mesto najkasneje do 15. oktobra 1992.
5. Nagrade bodo podeljene na slavnostni seji zborov Skupščine občine Novo mesto.

PREDSEDNIK
mag. BOŠTJAN KOVAČIČ, i.r.

KZ "KRKA" BRAZDA
AGROSERVIS
POT NA GORJANCE 8 NOVO MESTO

V sodelovanju z zavarovalnico TRIGLAV d.d. Novo mesto

objavlja

JAVNO LICITACIJO ZA NASLEDNJA POŠKODOVANA VOZILA:

		izk. cena
R 5 Campus / 5 vrat	letnik 1990	280.000,00
Lada 1200 S	letnik 1987	60.000,00
Lada 1500 C karavan	letnik 1992	250.000,00
R 18 TL	letnik 1982	80.000,00
R 5 Campus / 5 vrat	letnik 1992	340.000,00
R 4 GTL	letnik 1991	165.000,00
R Clio 16V/3 vrata	letnik 1991	800.000,00

Licitacija bo v soboto, 3. 10. 1992, ob 8. uri pri Agroservisu. Ogled je možen na Agroservisu, vplačila pa se sprejemajo 1 uro pred pričetkom licitacije.

Svet Osnovne šole Velika Dolina

razpisuje

delovno mesto ravnatelja

Kandidat mora izpolnjevati naslednje splošne, z zakonom določene pogoje in posebne pogoje:

- da je učitelj, vzgojitelj, pedagog ali spec. pedagog,
- da ima opravljen strokovni izpit,
- da ima najmanj 5 let delovnih izkušenj v stroki,
- da ima organizacijske in strokovne sposobnosti, ki jamčijo, da bo s svojim delom prispeval k uresničevanju smotrov in ciljev zavoda, kar dokazuje s svojim minulim delom.

Ravnatelj bo imenovan za 4 leta. Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi v Dolenjskem listu na naslov: Svet Osnovne šole Velika Dolina, Velika Dolina 30, 68261 Jesenice na Dolenjskem. Prijavljeni kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po opravljeni izbiri.

Tone Jakše:

NOV POTNI LIST - NOVA EVROPA

6

temu živi večina sladkovodnih vrst rib razen tistih seveda, ki so jim pri srcu sveže vode gorskih potokov. Da je res tako, vidim sam, saj bleščečo vodno površino sem in tja razburka riba, ki se požene za žuželkami, ki plešejo nad njo. Od kanala, po katerem se vozimo, na vse strani vodijo novi in občutek imam, da bi se v tem vodnem labirintu kaj hitro izgubil. A verjetno le ni tako hudo, saj naš čoln prehiteva vitki sandolini, v katerih se posamezniki podajajo na celod-

nevna križarjenja v ta zanimivi svet, za katerega šele sedaj razumem, zakaj ga Nemci tako ponosno imenujejo nemške Benetke. Zdaj se vozimo med mogočnimi debli dreves, ki s koreninami in debli varujejo bregove, da se ne krusijo v kanal, zdaj mimo travnikov in njiv in celih kmetij, kjer so pridne človeške roke zavarovale nizke bregove z močnimi hrastovimi brunji in plohi.

Celotna pokrajina, gozd, polja, travniki, vasi, divjina, vse

Obala kanala, po katerem se vozijo turisti, je tudi domača tržnica

je živo še danes in živi svoje življenje naprej, mimo pa po vodnih kanalih plavajo številni čolni z radovednimi turisti. Vodiči razlagajo, fotografski aparati skljocajo, smemalne kamere brnijo. A vse gre le mimo, kmetije, nekatere lepo urejene in obnovljene, z lepim kanalom do lastnega dvorišča, druge, slabše oskrbovane, z napol potopljenimi čolni v kanalu, so neodvisne od življenja, ki polzi po kanalu mimo njih. Nad slemeni hiš pa tako, kot so nekoč nad slemeni naših hiš kraljevali glinasti petelini in mačke, kraljuje svojevrstno znamenje, prekrizani kačji glavi. Kaj to znamenje pomeni, mi ne uspe zvedeti. Nekaj pristajalnih mest pa je na tej poti vendarle. Na teh se gnetejo kmetje in prodajajo svoje prideleke. Kupiti je moč sveže sadje, znamenite lužiške vložene kumarice, ki jih zajemajo iz lesenih kadi, med, krošnjarske izdelke in lončarijo, cvetje. Ljudje kupujejo kumarice in jih grizljajo kot poslastico, v restavraciji, ob kateri na poti pristanemo, pa jih splakujejo z velikimi vrčki piva. Tukaj se križajo številna pota in kanali in turisti kar vrejo skupaj. Kupujejo spominko, obiskujejo muzej ali se krepčajo ob šankih, nato pa spet nadaljujejo svojo pot po enem izmed kanalov.

Enega od tipičnih plitvih čolnov okupira nemška televizijska ekipa. Snema starca, ki s kolom z enakomernimi vbojlijaji v dno poganja čoln, zraven pa nekaj pripoveduje. Verjetno o življenju, kakršno je vladalo v teh krajih nekoč, predno so ga odkrile turistične horde. Od Nemcev zaničevano slovansko prebivalstvo verjetno v teh močvirjih ni živelo v posebnem izobilju, ohranilo pa se je pri življenju, kljub močnemu asimilacijskemu pritisku. Zadnje čase pa so njegovi ostanki zaradi arheoloških odkritij in jezikovnih posebnosti postali celo zelo zanimivi. Tako kot v Benetkah se je ves promet odvijal po vodi. V velikih plitvih čolnih so ljudje z njiv tvorili svoje prideleke, vozili so krmo, pohištvo, živino, z njimi so se vozili k poroki in na pogrebe. Danes resda služijo največ prevažanju turistov, a v stranskih kanalih je še vedno moč videti navadne tovrne čolne pa tudi take z nekaj bolj udobnimi sedeži za lažje priloznosti.

dežurni poročajo

ŽAGAL TUJA DREVESA - 21. septembra dopoldne je 46-letni Janez P. iz Sevnega na Trški gori požagal več dreves in za nameček s sekuro poškodoval še leseno ograjdo betonskega zidu. Alojz Ž. je oškodovan za 15 tisočakov.

ODNESEL JE MOTORNO ŽAGO - V noči na 24. september je neznanec izpred mizarske delavnice na Metliški cesti v Crnomlju ukradel motorno žago Husquarna in tako Roberta F. oškodoval za 57.000 tolarjev.

KJE SO BUKVE? - Tako se je ondan spraševal Jožef R. iz Gorenjih Radencev, kateremu je nekdo iz gozda blizu domače vasi odpeljal ali odnesel (?) neznan kam več bukovih dreves. Skode je za 15 tisočakov.

ZASEGLI PIŠTOLO - Na mejnem prehodu v Metliki so 24. septembra policisti ustavili 51-letnega Sličana Ivana G. in pri njem našli pištolo kalibra 7,65 s sedmimi naboji. Orožje so zasegli, možakarja pa napotili k sodniku za prekrške.

TAT V KOKOŠNJAKU - Na srečo zmikav, ki je 26. septembra okoli 12. ure obiskal kokošnjak Martina A. v Smarjeških Toplicah, ni bil preveč požrešen. Odnesele je le eno, 2.000 tolarjev vredno kokoš.

VLOM V GARAZO - Med 26. in 27. septembrom je bilo vlomljeno v garažo Ivana M. v Crnomlju, od koder je storilec odšel bogatejši za kaseto z orodjem in avtoradijo, kar vse je našel v tam parkiranem tovornjaku.

STOTNIJE KAZNOVANIH VOZNIKOV

NOVO MESTO - Od 1. do 11. septembra je na območju novomeške UNZ potekala poostrešana kontrola prometa ob solah in solskih poteh. Policisti so v tem času sodnikom za prekrške dali 98 predlogov za uvedbo postopka, denarno so kaznovali 261 kršilcev, od tega kar 202 zavoljo prevelike hitrosti. Ustna opozorila je 196 policistov, kolikor jih je v akciji sodilo, izreklo 325 voznikom. Ob teh številkah je edini razveseljivi ta, da je bila v omenjenem času obravnavana vsega ena prometna nezgodna, a še ta le z lažjo telesno poškodbo.

DVAJSET ILEGALNIH PRESTOPOV MEJE

KRŠKO - Posavski mejni policisti so minuli teden na zeleni meji med Slovenijo in Hrvaško zabeležili kar dvajset ilegalnih prehodov meje, pri tem pa zalotili 40 oseb. Med njimi je bilo 22 Hrvatov, 4 Bosanci, en Francoz, 9 Slovencev, 2 Makedonca in dva Albanci, ki sta skušala v Evropo priti skrita v skrivališču potniškega železniškega vagona. Dodajmo ob tem še, da so mejni policisti v Posavju minule dni na mejnih prehodih zasegli tudi dve ročni bombi, tri vojaške nože in pištolo z 9 naboji.

VLOMILEC STRELJAL NA LASTNIKA

STRAŽA - V soboto, 26. septembra, zvečer je 48-letni Janez N. iz Straže v zidanci Pod goro pomagal prijatelju pri prešanju grozja. Nekaj pred polnočjo sta možakarja opazila, da se nekdo smuka okoli avtomobila, parkirane blizu zidanice. Janez je stopil na plano ter zakričal na neznanca, slednji pa je potegnil pištolo in proti njemu večkrat ustrelil. Veliko srečo je imel Janez, da so krogle švigle mimo njega, manj sreče je imel potem nepravilno. Dobro organizirana akcija kriminalistov in policistov ga je čez dva dni pripeljala za zapaha; v priporu se je znašel 30-letni Roman B. iz Potočne vasi.

PRED REŠILCEM IZSILIL PREDNOST

KRŠKO - V ponedeljek, 28. septembra, ob 18.10 se je 45-letni Ladislav Levčar z Goleka peljal z osebnim avtomobilom po magistralni cesti z Drnovega proti Brečici. Na Cesti krških žrtv v Krškem je pri nakupovalnem centru nameraval zaviti v levo proti Leskovec, pri tem pa je izsilil prednost pred rešilnim avtomobilom, ki ga je vozil 41-letni Marjan Drenik z Bregov. Po trčenju je rešilca odbilo na pločnik, kjer je zadel 35-letno pešakinjo Karmen Sambol iz Krškega. Slednja je obležala hudo ranjena in se zdravi v novomeški bolnišnici.

Poziv okradenim lastnikom avtov

Dve mladi tatinski trojki sta pridno skubli osebnih avtomobile po Dolenjski — Prijeti Božidar L., Peter I. in Matija V.

NOVO MESTO — Minule dni so novomeški policisti prijeli tri osumljence — gre za osemnajstletnike Božidarja L. iz Velikih Brunic, Petra I. iz Šempetra ter Matijo V. iz Gumberka —, ki naj bi bili zakrivali večje število kaznivih dejanj, med drugim tudi vloma v osebnih avtomobila, parkirana v Šentpetru pri Otočcu. In to v času, ko je tam trajala gasilska veselica.

Mladenci naj bi z dveh osebnih avtomobilov znamke R 4 odmontirali rezervni kolesi in ju odnesli v noč. Prvi avtomobil je stal parkiran pred trgovino Perko, drugi pa pri podvozu v Šentpetru. Ker oškodovanca dejanj takrat ni sta prijavila, ju policisti prosijo, naj se čimprej oglašita na novomeški policijski postaji ali se javita po telefonih 92 ali 21-080.

Povsem enak poziv velja občanu, ki so mu neznanici pred dnevi skušali vlomiti v osebno vozilo, parkirano v skupnih garažah pod Mercatorjevo trgovino na Cesti herojev. Nekaj nazaj smo namreč že pisali o prijettju mlade tatinske skupine, v kateri so bili 18-letni Gumberčan M. V., enako stari B. E. z Rateža in 22-letni Tomaž K. iz Malenske vasi. Fantje naj bi že na metliški Vinski vgredu vlomili v tri osebnih avtomobile, kar trinajst pa naj bi jih potem še obiskali v Novem mestu. Kradli so predvsem avtoradije in radiokasetofone, ukradene predmete pa nato prodajali.

VINJENOST KRIVA TRKA?

POKLEK - 25. septembra okoli 18.30 se je 44-letna Martina Bizjak iz Podvrha peljala z osebnim avtomobilom po lokalni cesti med Blanco in Gornjim Leskovcem. V kraju Poklek je v preglednem desnem ovinku zapeljala na levo stran ceste in tam trčila v avtomobil, ki ga je nasproti pripeljal 56-letni Anton Klobasa z Blance. Voznica, pri kateri je alkokost pozelenel nad polovico, je bila hujše ranjena in se zdravi v celjski bolnišnici.

SAMOKRES V AVTU

KRŠKO - Krški policisti so 25. septembra okoli 21. ure med kontrolo prometa na cesti Malo Mraševo-Križaj ustavili osebni avtomobil 27-letnega Zmaga Brajdiča iz Lazic v brežiški občini. Ob pregledu vozila so v njem našli samokres s šestimi naboji, ki so ga seveda zasegli, Brajdiča pa so prijavitli sodniku za prekrške.

NEZGODA V VINSKI KLETI

METLIKA - 23. septembra ob 13.40 je prišlo v metliški Vinski kleti do hude delovne nezgode, v kateri se je poškodoval 19-letni Jože Oberman iz Curil. Oberman je tega dne delal v prostoru predelovalnice in iz plastičnih zabojev na traktorski prikolici stresal grozdje v črpalko, ki grozdje potem transportira naprej po cevoh v prešo. Med delom pa je mladencu spodrsnilo, s prikolicice je padel skozi zaščitno cev črpalke, nakar ga je železni polž zgrabil za levo nogo in jo hudo poškodoval. Oberman se zdravi v novomeški bolnišnici.

Donosen vlomilski kruh

Predvsem po zaslugi lahkomišelnih voznikov, ki v avtih puščajo cela premoženja — Osem vlomov

NOVO MESTO — Serijo novih dokazov o tem, koliko lastniki osebnih avtomobilov upoštevajo opozorila pred čedalje pogostejšimi tatvinami in vlomi, smo dobili minuli teden. V posmeh tovrstnim prizadevanjem je dolenjske policiste znova čakala množica prijav, veliki večini uspešnih vlomov je botrovala lahkomišelnost voznikov.

Tako je 25. septembra dopoldne nekdo vlomil v osebni avto Novomeščana Franca Ž. v Novem Ljubnu pri Uršnih selih in odnesel denarnico, v kateri je na milost in nemilost vlomilcu pustil 25.000 tolarjev, 50 mark in 50.000 lir. Eno z drugim je škoda za 50 tisočakov. Dan poprej je bilo v Borštu pri Dvoru vlomljeno v osebni avto Ljubljancana Jerneja Š.: ostal je brez moške usnjene torbice z dokumenti, brez čekov A banke, brez 1010 mark, 200.000 lir in 15.100 tolarjev. Dober plen, ni kaj! 27. septembra zvečer je bilo vlomljeno v osebni avto, ki ga je Metličan Jože C. pustil pred tamkajšnjo pošto. Zjutraj je pogrešal avtoradiokasetofon, vreden 58.000 tolarjev. 22. septembra dopoldne je Damjana B. iz Stopič pustila svoje vozilo odklenjeno v Trdinovi ulici v Novem mestu. Cena tovrstne lahkomišelnosti je bila izguba denarnice z dokumenti, devizami in tolarji.

In še dva vloma z drugačno vsebino: 17. septembra je ostala katrica, last novomeškega VGP, parkirana v Trdinovi ulici, brez ventilatorja, dvigalke in nekaj orodja, 26. septembra zjutraj pa so Metličani Ibrahim Č., Mijo M. in Slavko H. zaman iskali brisalce in okrasne letve na svojih osebnih avtomobilih. Noč jih je olajšala za več tisočakov.

VLOM V KIOSK

KRŠKO - Med 19. in 21. septembrom je vlomljeno v kiosk Loterije Slovenije v Krškem. Na srečko vlomilec ne da dosti, žepc si je raje napolnil z desetimi zavitki cigaret, vžigalniki, baterijami in ščipalci za nohte.

IZGINILA ODLIKOVANJA

KRŠKO - Še neznan storilec je med 19. in 23. septembrom vlomil v stanovanje Cvetke Tomin in odnesel moško ročno uro ter tri odlikovanja. Kam si jih bo pripel, ni znano.

DVA VLOMA V ENI NOČI

KRŠKO - V noči na 25. september je bilo vlomljeno v prostore Teniškega kluba Krško, od koder je storilec iz priročne blagajne znaknil 10.600 tolarjev. Iste noči je bilo na Čatežu ob Savi vlomljeno še v skladišče repromateriala in sadja brežiške Agrarje, od koder pa je vlomilec odšel praznih rok.

NAPADEL POLICISTA

BREŽICE - 25. septembra ob 22.45 sta kriminalista krške UNZ v Brežicah legitimirala 23-letnega Ivica R. iz Brežic in 17-letnega Alena G. iz Velikih Malenc. Ivici to dejanje ni bilo povšeči, iz avta je vzel kovinsko palico in kriminalista napadel, kasneje si je pomagal še z drogom za označenje hidranta, vendar sta bila moža postavte spretnješa. Ivico čaka kazenska ovadba in pot k sodnikom.

PO OZIMNICO K SOSEDOM

SEVNICA - Minule dni je bilo vlomljeno v stanovanjsko hišo Hilde Keresteny v Sevnici. Nepravilno se je založil z oljem, sladkorjem, moko in makaroni.

KRONIKA NESREČ

ZAPELJAL NA LEVO STRAN CESTE - 25. septembra ob 1.20 ponoči se je 21-letni Branko Mihelčič z Belčega Vrha peljal z osebnim avtomobilom po cesti od Vinice proti Crnomlju. V naselju Stara Lipa je zapeljal na levo stran ceste v trenutku, ko je nasproti z jugom pripeljal 34-letni Stanislav Balkovec iz Zilj. Slednji je sicer zaviral, a trčenja ni mogel preprečiti. Hudo ranjen je bil v nezgodi Branko Mihelčič, prepeljaljo so ga na zdravljenje v novomeško bolnišnico.

DEKLE STEKLO PRED AVTO - 34-letni Marjan Črtalič iz Sentjerneja se je 22. septembra okoli 17.30 peljal z osebnim avtomobilom od doma proti Kostanjevici. Še v Sentjerneju mu je blizu Petrolove bencinske črpalke z leve strani ceste pred avto nenadoma pritekla 11-letna Jožica Kerin. Črtalič je sicer zaviral, vseeno pa je deklet zadel; Jožica je hudo poškodovana obležala na travi. Prvo pomoč so ji nudili v Sentjerneju, nakar so jo odpeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico.

Že ob njihovem prijettju pa je obstajal sum, da spisek kaznivih dejanj še ni dokončen. Nadaljnja preiskava je to potrdila, novomeški policisti so namreč ugotovili, da so mladeniči v noči na 20. avgust vlomili v še dva osebnih avtomobila, le da lastnika vlomov nista prijavila. Možje postavte prav zategadelj prosijo, naj se poleg lastnika v skupnih garažah parkirane katrice na policijski postaji oglašijo še lastnik avta znamke R 4 bele barve, ki je bil parkiran ob robu ceste blizu stanovanjskega bloka na Ragovski ulici 9 v Novem mestu in ki mu je bila odnesena piskajoča otroška igračka. Bržkone pa tudi s tem krog kaznivih dejanj, ki jih je zagrešila omenjena trojka, še ni sklenjen.

PO DOLENJSKI DEŽELI

• Zgodilo se je pred dnevi. Novomeščan Franc B. je v popoldanskih urah lovil ribe v potoku Težka voda. Opravilo ga je tolikanj zamotilo, da ni opazil ni, kdaj je k njemu pristopil možakar. Predstavil se je za ribiškega čuvaja, mu pojasnil, da ribolov v tem času ni dovoljen, in temu primerno ukrepal. Franca je temeljito popisal, mu v skladu z zakonom odvzel sredstvo (beri: ribiško palico), s katerim je bilo kaznivo dejanje storjeno, namesto denarja za kazen pa vzel v zakup ročno uro znamke Seiko. Vse lepo in prav, ako se ne bi izkazalo, da ribiškega čuvaja takšne podobe v Ribiški družini Novo mesto ne poznajo.

• Veliko dela za malo truda. Na dan 26. septembra je bilo vlomljeno kar v tri stanovanjske hiše: premoženje Leopolda K. iz Preske pri Dobniču je ostalo nedotaknjeno, Polikarp K. iz iste vasi je bil ob dve steklenici piva, najvrednejši plen pa je vlomilca čakal v hiši Marije F. na Drečjem Vrhu, od koder je odšel s prekajeno svinjsko kračo v žepu.

• V noči na 24. september je neznanec v Trebnjem vlomil v trgovino Pod gradom, od koder je Andreju L. odnesel 5.600 tolarjev in štiri zlate medalje. Kaj bo s tolarji, je znano, manj, kaj bo s medaljami. Policisti upajo, da jih bo nosil obešene okoli vratu.

Gozdno gospodarstvo Brežice, TOZD gozdarstvo Brežice, C. bratov Cerjakov 42, Brežice,

na podlagi sklepa delavskega sveta objavljaja

javno licitacijo za prodajo dvosobnega stanovanja v pritličju stanovanjskega bloka na Sokolski 14, Mirna

1. Javna licitacija bo v petek, 9. 10. 1992, v prostorih stanovanja na Sokolski 14, Mirna, ob 11. uri.
2. Stanovanje, ki je predmet prodaje na javni licitaciji, si lahko interesi ogledajo istega dne, kot je licitacija, to je 9. 10. 1992, med 9. in 11. uro.
3. Pred začetkom licitacije morajo vsi interesi, ki bodo sodelovali na licitaciji, kot pogoj za udeležbo položiti komisiji kavcijo v višini 10% vrednosti od izklicne cene in potrdilo o slovenskem državljanstvu.
4. Po končani licitaciji se vsem ponudnikom, ki stanovanja niso izlicitirali, kavcija vrne.
5. Ponudniku, ki je stanovanje izlicitiral, pa ga ni kupil, se kavcija zadrži ter se nakaže na žiro račun podjetja.
6. Ponudnik, ki je stanovanje izlicitiral, mora kupnino v višini 35.000 DEM v tolarici protivrednosti po srednjem tečaju banke Slovenije, veljavnem na dan licitacije, plačati v enem obroku v 8 dneh po dnevu licitacije na žiro račun podjetja št. 51620-720-1-11250 pri SDK Brežice v skladu s pogodbo, ki jo bo podjetje sklenilo s ponudnikom.
7. Prometni davek bremeni kupca.
8. Stanovanje bo podjetje prodalo najboljšemu ponudniku v skladu z zakonom o nepravdnem postopku, kar pomeni, da so možna odstopanja od izklicne cene.

»Osiromašeni« kasko

V Triglavu kasko zavarovanje ne zajema več nevarnosti tatvine vozila — Kraje vozil načele

Novost, ki sta jo kot prvi pred dnevi uvedli Zavarovalnica Triglav in Ljubljanska zavarovalnica, lastnikov osebnih avtomobilov zagotovo ne bo razveselila. Vse večje število tatvin osebnih avtomobilov ju je namreč privedlo do nekaterih previdnostnih ukrepov, ki pa jim zaenkrat v novomeški Tili in Adriaticu še niso sledili.

Kasko zavarovanje pri Triglavu po novem ne zajema več nevarnosti tatvine vozila, pač pa je treba za tak korak odšteti še posebno premijo. Tako je danes za leto dni zavarovanja — primer velja za osebni avto Golf — potrebno odšteti približno 13 tisočakov, ob tem pa zavarovalnica ponuja 20 odst. popusta ob govorinskem plačilu, enak popust pa prinaša še vgrajena alarmna naprava. Najbolj zanimivo ob vsem tem pa je, da niti plačilo dodatne premije za morebitno tatvino avtomobila lastniku ne zagotavlja popolne odškodnine, pač pa omenjeni zavarovalnici pokrijeta le 85 odstotkov vrednosti ukradenega vozila. Preostalih 15 odst. naj bi pomnilo grozno in svarilo mnogokrat lahkomišelnim lastnikom za skrbnejše varovanje svojih jeklenih konjičkov. Še zlasti naj bi na tak način učinkoviteje stopili na prste t.i. dogovorjenim tatvinam; policija je namreč v zadnjih mesecih odkrila kar nekaj primerov, ko je lastnik avta »najel« tatove, nato pa skušal od zavarovalnice iztržiti dogovorjeno premijo. Tako v Triglavu kot v Ljubljanski zavarovalnici pa ta hip razmišljajo še o eni novosti. Če pravnega nereda na tleh nekdanje Jugoslavije in nekaterih vzhodnoevropskih držav ne bo kmalu konec, nameravajo sprejeti dodatne ukrepe, takšne, kot jih je sprejela večina zahodnoevropskih zavarovalnic. Na njihovih policah z rdečo barvo izpisana klavzula opozarja zavarovance, da pri potovanju v sporne države avtomobilsko zavarovanje kratko malo ne velja.

Don Pierino — upanje zasvojenih

S pomočjo »čudodelnika« don Pierina iz Italije pripravljajo tudi v Sloveniji ustanovitev prvih centrov za zdravljenje zasvojenosti z mamili

Zasvojenost z mamili, to naglo naraščajoče novodobno zlo, je že zajelo tudi Slovenijo. Ocenjujejo, da je ta čas pri nas že približno 1.500 uživalcev heroina, ki jih je povečini še mogoče rešiti pogubne zasvojenosti. Medicina je pri tem skorajda nemočna, to je na novinarski konferenci prejšnji teden priznal sam prof. dr. Jože Lokar, ki je dejal, da odvisnikov od droge ni mogoče uspešno zdraviti, saj traja zdaj v psihiatrični bolnišnici ležalna

njegovim pomočnikom.

Slovenija že ima žal slabo izkušnjo z ustanovitvijo podobne skupnosti pri Planini, kjer so ljudje z referendumom odklonili, da bi sprejeli v svojo bližino zasvojenec z mamili. V Italiji tak egoizem ne more prevladati, saj je prav don Pierino dosegel, da je italijanski parlament postavil v tem primeru družbeni interes pred zasebnega. Referendum tam ni odločilen in zavzejuoč, je le pripomoček za ugo-

• **VBRIZGALI SO MU VIRUS AIDS** — Človečnost don Pierina kot da ne pozna meje. Da bi pomagal svojim varovancem, med katerimi je 1.800 seropozitivnih, 400 pa jih je že zbolelo za aidsom, si je dal pod kožo naprej vbrizgati cepivo proti tej bolezni, kasneje pa še virus aidsa, ter se podvrnil poizkusom 12 zdravstvenih strokovnjakov, ki na njem opravljajo različne teste. Ker zanesljivega cepiva proti »kugi 20. stoletja« še ni, si lahko predstavljamo, v kako veliko osebno tveganje se je s tem spustil.

imeli priložnost poslušati na konferenci v slovenskem ministrstvu za zdravstvo, ki ga je zabilog, da bo v Sloveniji pomagal še letos ustanoviti prve tri centre oz. skupnosti, kakršnih je na svetu že več kot 160. Njegova izkušnja je za vse dragocena. Izhaja iz prvega stika z zasvojenecem z mamili, ki ga je na rimskem trgu Navona zaprosil za pomoč, vendar ni hotel sprejeti ne denarja ne zdravniške pomoči, želel si je samo imeti dom. Vzel ga je k sebi in z njegovo pomočjo ustanovil prvo Skupnost srečanja, ki je svobodno združenje prostovoljcev, pripravljanih na dolgotrajno obdobje intenzivnega in poglobljenega skupnega življenja. Ta način je prekinil izolacijo od mamila zasvojenih ljudi ter jih po preteku 30 do 45 mesece družjenja v taki skupnosti vrnil k običajnemu zdravemu življenju. Skozi to terapijo je šlo doslej že okrog 250.000 zasvojenih mladih ljudi, med njimi 17 Slovencev, ki so — kot smo se lahko prepričali — nepopisno hvaležni velikemu donu in

• **LJUDI UČIMO ŽIVETI** — Zasvojenost z drogo ni začetna ampak končna točka, je posledica revščine ali pa preoblija in dolgočasja, kar kažejo primeri iz različnih delov sveta. Bistvo odvračanja od droge je ljudi učiti živeti. Nikoli ne smemo dajati lažnih obljub, nikoli graditi na iluziji ali dovoliti razočaranja, je med drugim dejal don Pierino, ko je razlagal metode Skupnosti srečanja. Zasvojeni ljudje morajo najprej v abstinenčne centre, od tam pa v nastanitvene, skupni program pa traja približno tri leta.

tavljanje razpoloženja in pripravljenosti ljudi. Pri nas se nimamo take zakonodaje, zato se bodo ustanavljanja centrov lotili šele po predhodnem posvetovanju z okolišnjimi prebivalci in z močjo prepričevanja. Da jih ne bi nihče po nepotrebnem vnaprej vznemirjal, niso predstavniki ministrstva za zdravstvo hoteli vnaprej povedati niti tega, kje take centre oz. skupnosti sploh načrtujejo, morda tudi na Dolenjskem.

M. LEGAN

V nedeljo prihaja SCT Olimpija

Srečno ujeta točka v tekmi z Nafto — Sprememba na klopi Studia D? — V nedeljo ob 15. uri v Portovaldu: Studio D—SCT Olimpija

Z igrar, kot so jo v nedeljo pokazali nogometiši Studia D, bodo polne tribune stadiona v Portovaldu kmalu preteklost. Blizu 1.500 ljubiteljev nogometa je v sedmem prvotilgaškem kolu v tekmi med Studiom D in Nafto videlo najslabšo letošnje predstavo, polno napak in spodrsiljav, ki kaže, da so radiji po imenitnih predstavah v pripravljalnem obdobju in tudi v prvih prvenstvenih zašli v krizo, iz katere bo treba čimprej, vsekakor še pred nedeljsko tekmo s SCT Olimpijo. Nov spodrsiljav utegne Novomeščane oddaljiti od moštev, ki se borijo za vrh lestvice.

Ze sestava nedeljske ekipe je dala slutiti, da bodo radiji tokrat le s težavo dosegli tolikanj željeno zmago. Bržkone je imel trener Jakopič nekaj svojih zamisli in svoje račune, ki pa niso prinesli sadov. S Kosičem v konici napada je izgubila sredina, Prezelj prej škoduje, kot pa koristi ekipi, tudi Lazanski se je v nedeljo »izgubil«, da o številnih spodrsiljavih Petroviča, ki je zamenjal Prelogarja (dva rumena kartona), ne govorimo. Eno z drugim je prineslo blede predstavo, ki jo je spremljal koncert žvižgov s tribun. Nekoliko drugače je bilo šele po vstopu Bracoviča. Lendavčani so slab dan novomeške enajsterice s pridom izkoristili, že v prvem delu so zamudili dve stodontni priložnosti, enkrat je žogi pot v mrežo preprečil Mohor, drugič vratnika. V 66. minuti so gostje povedli.

Krivec za zadetek je bil Petrovič, ki je ne le zakrivil prekršek na robu 16-metrskega prostora, pač pa tudi žogi po prostem strelu spremenil smer in Mohor je bil premagan. Vse do 90. minute so nato trajali jalo-vi novomeški napadi. Vmes je Kosič dvakrat zadel okvir vrat in šele nekaj sekund pred koncem je Mesojedec po lepem prodoru Kosiča Studiu D vendarle priboril vsaj točko. Slednja je sicer manj, kot so Novomeščani pričakovali pred tekmo, po prikazani igri soedeč, pa morajo biti z njo še kako zadovoljni.

Studio D: Mohor 7, V.Prime 6, Pavlin 5 (Bracovič 6), Kosič 7, Petrovič 4, Kramar 5, Lazanski 5, Prezelj 4, Rozman 6, Oblak 6, Mesojedec 6.

V nedeljo prihaja v Novo mesto ekipa SCT Olimpije, kar je že samo po sebi dovolj velik razlog za polne tribune in popolno mobilizacijo v vrstah novomeškega prvotilgaša. Vse kaže, da bo na klopi radijcev še ta teden prišlo do nekaterih sprememb, slišati je, da naj bi Jakopič sicer še naprej ostal prvi trener, na čelo strokovnega štaba pa naj bi znova prišel Nedeljko Gugolj, ki je ekipo tudi pripeljal v I. državno ligo. Pred tekmo z Olimpijo bi bila to vsekakor dobrodošla injekcija, verjetno pa tudi najava rezultatske bere, ki bi Studio D popeljal k vrhu lestvice. Slednje kaže sedaj takšno podobo: SCT Olimpija 12 točk, Nafta, Živila Naklo, Mura, Ljubljana in Maribor Branik po 9, Rudar (V) 8, Publikum, Studio D, Elektroelement Zagorje in Koper po 7, Belvedur Izola in Svoboda po 6 itd.

Pari 8, kola so še: Nafta—Mura, Rudar (V)—Steklar, Slovan Mavrica—Železnica, Ljubljana—Zagorje Elektroelement, Koper—Živila Naklo, Maribor Branik—Publikum, SAOP Gorica—Belvedur Izola in Potrošnik—Svoboda.

V II. državni ligi so Kočevci v nedeljo igrali v Dravogradu. Vse do 82. minute je kazalo na zmago gostiteljev, osem minut pred koncem pa je Perica postavil končni izid: Dravograd—Avtobum 2:2. Če bodo Kočevci hoteli bliže k vrhu, bo potrebna tudi kakšna zmaga v gosteh, zlasti proti vsaj na papirju precej slabšim nasprotni-

kom. Dravograd je bil eden takšnih. Avtobum: Žmave (Magič), Muhvič, Potočnik, Smajič, Perica, Rajselj, Jolič (Murn), Stojanovič, Struna, Merdanovič, Komocar.

Na čelu lestvice je z 10 točkami Jelen Triglav, Jadran in Oria Rudar jih imata po 9, Kočevci pa so s šestimi na devetem mestu. V 7. kolu igra Avtobum doma z Istragas Jadranom, kar je vsaj po igralških imenih zagotovo derbi kola.

B. B.

ŠVENTU BRON V DUATLONU

KAMNIK - Novomeški triatlonci so na nedavnem državnem prvenstvu v duatlonu (tek, kolo, tek) uspešno sklenili letošnje tekmovalno sezono. Na startu se je zbralo 50 tekmovalcev, ki jih je najprej čakalo 5 kilometrov teka, nato 20 km kolesarjenja in za konec znova petkilometrski tekaški preizkušnja. Edina novomeška predstavnik na tem tekmovanju sta bila Janez Avsec in Jaka Švent, saj je Igor Kogoj ta čas že na Havajih, kjer čaka na start letošnjega svetovnega prvenstva v dolgem triatlonu. S časom 1:12, 33 je Avsec v članski konkurenci zasedel šesto mesto, medtem ko je bil Švent s časom 1:17,56 med mladinci tretji.

ŠPORT OB OBČINSKEM PRAZNIKU

KOČEVJE - V počastitev občinskega praznika poteka te dni v Kočevju vrsta športnih prireditev, ki so se pričele z odbojgarskim turnirjem, na katerem je v ženski in moški konkurenci zmagal Bled, konjskimi dirkami in šahovski simultanko, nadaljevale pa se bodo jutri, ko bo ob 16. uri tradicionalni Tek po ulicah Kočevja. V soboto bo še planinski pohod do koč pri Jelenovem studencu, v nedeljo pa šahovski turnir.

M. G.č.

PRVI TOČKI PIONIRK

NOVO MESTO - Novomeški teniški naraščajniki so v soboto in nedeljo odigrali tekme 3. in 4. kola slovenske državne pionirske lige. Fantje so v soboto gladko končili doma proti starejši in izkušnejši vrsti Krškega z 0:5, medtem ko so bili v nedeljo Kapetan, P. Bende, Turk in Markovič na pragu prve zmage. Športna sreča jim je v tekmi z Domžalami obrnila hrbet, s 3:2 so zmagali gostje. Bolje se je tokrat godilo dekletom: Janžekovičeva, Zupančičeva in Matohova so v soboto zmagale v Celju z 2:1, v nedeljo pa nesrečno izgubile z enakim rezultatom v Ljubljani.

NOGOMETNI TURNIR POLICISTOV

METLIKA — Gostitelji tradicionalnega turnirja v malem nogometu v okviru UNZ Novo mesto bodo letno policisti postaje mejne policije Metlika. Hkrati bodo tem obeležili tudi obletnico odprtja mednarodnega mejnega prehoda v Metliki. Turnir se bo začel v soboto, 3. oktobra, ob 8. uri v telovadnici metliške osnovne šole, če pa bo lepo vreme, bo tudi na igrišču ob njej. Sodelovalo bo 10 ekip iz UNZ Novo mesto ter s hrvaških policijskih postaj Ozalj, Duga resa in Vrbovsko.

Častno slovo Opreme od evropskega pokala

V prvi tekmi predkola: Oprema—Podravska 17:24

RIBNICA — Teško pričakovani start kočevskih rokometarjev v evropskih pokalnih tekmovanjih ni prinesel čudeža. V predkolu pokala pokalnih prvakinj sta se v dvorani ribniškega športnega centra pomerili ekipi Opreme in koprivniške Podravke, slednja velja za eno najboljših evropskih ekip.

Da so zmagale gostje, je verjetno jasno, le da bi rezultat 17:24 (7:14) lahko bil tudi ugodnejši za Kočevke. Slednje so presenetile z veliko borbenostjo in res škoda, da tokrat ni bilo v igri poškodovane Vinčičeve, sicer bi imela Podravka veliko težje delo. Toda tudi poraz s sedmimi zadetki razlike proti tako močni in ugledni ekipi je časten. Kočevke so se dostojno poslovile od svojega in nasploh prvega slovenskega nastopa v tem evropskem pokalnem tekmovanju. Povratno srečanje ekip je bilo že v torek v Koprivnici.

OPREMA: Jesenko, Dragičević 2, lindič, Guštin 2, Vuk, Jerič 7, Klancar, Bejtović 2, Kundžič 4, Kersnič, Vinčič, Jovičič.

M. G.č.

SREBRNA NA ČEŠKEM — Marko Nikolič, policist PP Trebnje, je pred dnevi nastopil v dresu slovenske reprezentance na evropskem policijskem prvenstvu v Čških Budjevicah. Udeleženi so moči merili v maratonu, mnogoboju, streljanju in karateju, prav v slednjem pa se je Nikolič prebil do finala in na koncu prejel srebrno odličje. Srebrna je bila v ekipnem seštevku tudi naša reprezentanca. Ob tem dosežku je prejšnji teden za Nikoliča pripravil sprejem tudi načelnik novomeške UNZ Borut Likar.

POKAL TILIE V ŠMARJETO — V predtekmi nedeljskega prvenstvenega srečanja med Studiom D in Nafto sta se na igrišču v Portovaldu pomerila finalistka letošnjega turnirja osnovnih šol Šmarjeta in Šmihel sta pokazali, da za prihodnost novomeškega nogometa ni skrbe, zmaga je po razburljivem, izenačenem in do zadnjih sekund negotovem srečanju pripadla vrsti Šmarjete, ki je Šmihelčane ugnala s 3:2 (2:1). Na posnetku je zmagovala ekipa Šmarjete s trenerjem Prudičem (desno). (Foto: B. B.)

V Brežicah čez 200 atletov

Najboljša rezultata dosega Tomc z metom kopja in Lopatičeva s skokom v daljavo

BREŽICE — Minuli petek so člani Atletskega kluba in športni delavci iz Brežic uspešno izvedli že 8. atletskega mitinga. Prireditev je privabila čez dvesto atletov iz več kot 21 hrvaških in slovenskih klubov. Brežičskemu mitingu so se odzvali atleti zagrebškega Dinama in Mladosti ter splitskega kluba ASK, poleg njih pa še nekateri najboljši atleti, ki so se pravkar vrnili s svetovnega prvenstva za mladince v Seulu: Tomc, Milošević, Moljk in Umnikova.

Vreme je dobro služilo organizatorjem. V posameznih disciplinah je bila zasedba na ravni državnega prvenstva, zato so atleti dosegli nekaj zelo dobrih rezultatov in izboljšali kar osem rekordov brežičskih atletskega mitinga. Športno prireditev je z denarnimi prispevki in praktičnimi nagradami podprlo 63 sponzorjev. Posebne nagrade za rezultate po madžarskih tablicah so prejeli: v članski konkurenci Ivan Penavič (Dinamo ZG) in Vlada Lopatič (Brežice), v mladinski Miha Tomc (ŽAK LJ) in Marcela Umnik (Triglav KR) ter v pionirski Mitja Kranjčič (Ilirska Bistrica) in Darja Tratar (AK Novo mesto). Posebna pokala Radia Posavje in Studia Brežice za najboljši rezultat sta prejela Miha Tomc (ŽAK LJ) za met kopja 69,98 m in domačinka Vlada Lopatič za skok v daljavo 594 cm.

REZULTATI ZA MOŠKE — 200 m ovire: 1. Podvinski 25,92, 2. Milat (oba Brež) 26,10, 3. Božič (NM) 27,00; 100 m:

1. Božič (NM) 11,46, 3. Podvinski (Brež) 11,77; 400 m: 1. Vrhovnik (KAK) 51,88, 2. Božič (NM) 52,55, 3. Milat (Brež) 52,78; 1500 m: 1. Hrapič (Velenje) 3:59,01; višina: 1.-2. Milošević (Postojna) in Penavič (Dinamo ZG) 205; daljava: 1. Kabič (Trbovlje) 697; palica: 1. Radovanović (ASK Split) 490, 2. J. Rovin (Brež) 455; troskok: 1. B. Šimunič (Dol. Toplice) 14,41; klavdvo: 1. Kevo (IBL Olimpija) 62,38, 2. Grubič (Brež) 50,80; kopje: 1. Tomc (ŽAK) 69,98; disk: 1. Princ (NM) 51,80; krogla: 1. Kabič (Trbovlje) 14,88, 2. Kevo (IBL Olimpija) 14,86.

REZULTATI ZA ŽENSKE — 200 m ovire: 1. Gramc (Brež) 33,37, 3. Marković (Dol. Topl.) 35,89; 100 m: 1. Lopatič (Brež) 12,64, 3. Tratar (NM) 13,10; 800 m: 1. Posel (TAM) 2:13,81; višina: 1. Černe (ŽAK) 150, 2. Vučković (NM) 145; daljava: 1. Lopatič (Brež) 594; troskok: 1. Djurič (Dol. Topl.) 12,20; disk: 1. Koca (Velenje) 35,92, 3. Novak (Brež) 29,80; krogla: 1. Jazbinšek (KI CE) 12, 14, 3. Novak (Brež) 10,38.

DRŽAVNI TURNIR V BADMINTONU

TREBNJE - Novoustanovljeni badmintonski klub Tom z Mirne je v sodelovanju z Badmintonsko zvezo Slovenije v soboto, 3. oktobra, organizator 1. pionirskega turnirja za državno jakostno lestvico v sezoni 1992/93. Turnir, ki bo potekal v trebanjski športni dvorani, se bo pričel ob 9. uri, organizatorji pa pričakujejo udeležbo kakih 60 mladih igralcev in igralk.

PRIČELE Z VADBO

TREBNJE - Trebanjske kegljivke, ki jih čaka nastopanje v republiški ligi, so imele pred dnevi uvodni trening na kegljišču v Krškem. Trenerji Golešu je na voljo sedem igral: Mezgec, Veber, Jeraj, Veble, Flisar, Tratinik in Zupančič.

V SOBOTO ODBOJKA ZA EVROPSKI POKAL

NOVO MESTO — Novomeški Pionir se bo v 1. kolu evropskega odbojgarskega pokala tekmovanja pomeril v soboto, 3. oktobra, ob 19. uri v športni dvorani s češkoslovaškim moštvom Stavbarjem iz Žiline. V predtekstovanju bo ob 16. uri prav tam tekma med odbojkaricami OK Kočevje in igralkami iz Dnjeprpetrovska. Ljubitelji odbojke vabljani!

Pozabili so na medalje

Ogorčeno pismo staršev organizatorjem državnega pionirskega atletskega prvenstva v Novem mestu

NOVO MESTO — Na novomeške organizatorje pred dnevi izvedenega državnega pionirskega prvenstva v atletiki se je usul plaz pripomb in pritožb. Nekaj jih je letele na popolno anonimnost tekmovanja, saj mediji in javnost o tem dogodku sploh niso bili ali vsaj niso bili pravočasno obveščeni, drugi spet so govorili o hudih organizacijskih spodrsiljavah med samim tekmovanjem. Res škoda, da je na imenitno rezultatsko bero mladih slovenskih atletskih naraščajnikov padla senca, ki jo najbolj ilustrira v Dnevniku objavljeno pismo skupine razočaranih staršev mladih tekmovalcev in tekmovalk. Iz njega povzemanemo le nekaj odlomkov.

»Izvajalci prvenstva so bili sila slabo pripravljeni, napovedovalka

na stadionu je med mlade atlete in atletinje vnašala ogromno zmede in tudi kasnejša opravičila niso mogla ničesar spremeniti. Veliko je bilo tudi sodniških spodrsiljav, ki so krojili vrstne rede... Vrhunec slabe priprave je bila podelitev kolajm za štafete teke. Nanjo so organizatorji kratko malo pozabili, medalj za pionirske štafete 4-krat 100 metrov in 4-krat 300 metrov za pionirke preprosto niso imeli. Pozabili so reci in piši 24 kolajm... Ne bi bilo slabo priti do dna resnici, kdo je kriv in odgovoren za takšno početje, ki je globoko razočaralo precej mladih atletov in atletinje... Državno prvenstvo je vendarle dogodek, ki mu je potrebno posvetiti veliko pozornosti, pri nas pa je ta čas očito prav narobe. Kakšna škoda!« so med drugimi zapisali ogorčeni starši.

UROŠ MURN RAZRED ZASE

SLOVENSKE KONJICE - Petnajsti kolesar sveta, mladi Uroš Murn, član KD Krka, je na nedeljski kolesarski dirki za nagrado Slovenskih Konjic prepričljivo opravil z vso konkurenco in na cilj pripeljal kar s petimi minutami prednosti pred drugovrstičnim rogovcem Hauptmanom. Murn je v končni uvrstitvi mladincev za pokal Slovenije zasedel drugo mesto, Papež, ki tokrat ni nastopil, je bil v članskem skupnem seštevku tega tekmovanja tretji, medtem ko je mlajši mladinec Derganc v nedeljo zasedel četrto mesto.

Sodnika sta ukradla zmago

Klubska uprava preprečila incident v Podbočju — Podbočje—Kokra Lipje 68:70 (40:35)

Malo je v soboto zvečer manjkalo do incidenta v dvorani osnovne šole Podbočje, kjer sta se v 2. kolu rdeče skupine I. slovenske košarkarske lige pomerili ekipi Podbočja in Kokra Lipje. Drugič zapored so gostitelji ostali praznih rok, glavna krivica sta tokrat ljubljanska sodnika Kavčič in Turk, s katerima so hoteli razjarjeni gledalci po tekmi obračunati.

SEPTEMBRSKI TURNIR KRANJCU

SEVNICA - Toni Kranjec je zmagovalec rednega mesečnega hitropoteznega šahovskega turnirja SK Milan Majcen iz Sevnice; zbral je vseh možnih 10 točk. Drugi je bil mladinec Grile 7,5, tretji Smerdel 7, četrti Šibilja 7 itd. Po devetih letošnjih turnirjih vodi Mesojedec s 126 točkami, Smerdel jih ima 111, Derstvenšek 108 itd. J. B.

TRETI MEMORIAL KOSU

KRŠKO - ŠK Krško je pred dnevi pripravil III. memorialni šahovski turnir Božič-Bajda, na katerem je nastopilo 28 tekmovalcev. Zmagal je Kos (Krško), ki je zbral 12,5 točke, sledijo pa: Šitnik 12, Cerjak (oba Brežice) 12, Božič (Krško) 11 itd. S to zmago je mladinec Kos dosegel naslov mojstrskega kandidata. J. B.

1. GORSKI TEK NA LISCO TERAŽU

LISCA - Na startu 10 km dolgega 1. gorskega teka na Lisco, na Orhovem, se je preteklo soboto zbralo 48 tekačev in prav vsi so prispevali na cilj 947 m visoke Lisce. Vzpon 587 m je delal po pričakovanih še najmanj težav Francu Teražu iz Mojrstrane, ki je za pot potreboval 48 minut in 13 sekund, absolutno 2. je bil Velenčan Brane Kranjc (49:29), ki je sicer tekmoval v skupini do 40 let. V skupini do 20 let je zmagal Krčan Grojzdek (51:52), do 50 let Velenčan Lazič (53:45), nad 50 let pa Jeseničan Ulčar (62:59). Pri ženskah je najbolj časa dosegla Ljubljankanka Veronika Bohinc (59:39), pri starejših od 40 let je zmagala Trboveljčanka Heda Kotar, v kategoriji do 25 let pa Mateja Drobne (76:40). Tekški klub Boštanj je pod vodstvom neutrudnega Pavleta Drobnetega tekmovanje pripravil brez napak.

MED MOŠKIMI DOB, MED ŽENSKAMI LEKARNA

TREBNJE - V Vita centru je minuli teden potekal teniški turnir podjetij in ustanov trebanjske občine. Med osmimi moškimi ekipami je zmagala vrsta KPD Dob, ki je v finalu ugnala mokronoško Iskro z 2:1, med ženskami pa so slavile igralkice trebanjske lekarne.

Budnica za tekmovalni tenis

Dušan Hočevar se je zapisal teniskemu trenerskemu kruhu — Trdo delo s pionirsko ekipo že daje rezultate — Pot je prava

NOVO MESTO — Če bi sodili po številu teniških igrišč, ki ne le na Dolenjskem rastejo kot gobe po dežju, bi lahko nemara pričakovali, da bomo že jutri stopil ob bok evropskim teniškim vesilam. Resničnost je, žal, drugačna. »V Sloveniji se da narediti igralca za naše razmere, skoroda nemogoče pa takšnega, ki bi lahko nekaj pomenil tudi v svetu. Manjka nam igrišč z različno podlago, manjka trenerjev, izkušnih, manjka organizatorjev dela, strokovnjakov,« razlaga Mirnopečan Dušan Hočevar, ki je na najboljši poti, da pomaga zapolniti to vrzel.

Dušan se je s tenisom prvokrat srečal kot enajstletnik v osnovni šoli, prvi teniški tečaj je opravil, ko je v Ljubljani obiskoval gimnazijo, danes je izšolan trener. Prvi vadijski tečaj je opravil pri dr. Oto Kugovniku. Vmes je bila ponesrečena avantura s šolanjem na vojaški akademiji v Beogradu, od koder je Dušan le z veliko težavo uspelo uiti. Vpisal se je na ljubljansko Fakulteto za šport, dokončno se je zapisal tenisu. Na veliko veselje tistih otrok in njihovih staršev, s katerimi prebija ure, dneve in mesece na teniških igriščih, do letos večinoma v Mirni Peči, sedaj tudi v Novem mestu. Tod, žal, za delo za mladimi v preteklosti ni bilo pravega poslušna, nekaj se na boljše premika šele danes.

»Z igrišči v Mirni Peči smo dobili najosnovnejše pogoje za delo, potem je prišla še pobuda iz vrst staršev in tako je leta 1989 nastala pionirska tekmovalna vrsta, ki šteje danes šest fantov in dve dekleti. Eno leto smo trdo delali, prvi turnir, ki smo se ga udeležili, je bil predlani v Brežicah. Pokazalo se je, da vadba trikrat na teden ni dovolj. Sedaj ekipa trenira vsakodnevno. V Brežicah so nas spoznali, danes vsaj na Dolenjskem in še kje o nas govorijo že dokaj spoštljivo. Ta hip imamo verjetno najboljšo pionirsko ekipo na Dolenjskem, katere poprečna starost je enajst let. Za njimi sta še

dve mlajši vrsti, iz katerih bomo popolnjevali tekmovalno ekipo. Posvem jasno pa, da nam še ogromno manjka, v razvoju tenisa so Ljubljana, Domžale, Maribor, Portorož daleč zdaleč. Dolenjska je na teniškem zemljevidu zaenkrat še siva lisa.«

Dušan Hočevar, ki mu pri vadbi pomaga Aleš Zupančič, pravi, da je selekcija potrebna že pri najmlajših. Če desetletnik ali enajstletnik ne dosega rezultatov, ki bi jih, oziraje se na količino in kvaliteto treninga, moral, potem je zanj in za starše bolje, da ubere pot rekreativca. Tekmovalni teniški trenerev. Jasno pa je, da bo za kaj več potrebno oditi po izkušnje in znanje tudi v tujino. Čas je namreč, da kaj naredimo tudi za tekmovalni teniški trenerev. B. B.

Dušan Hočevar: »Dolenjska je na teniškem zemljevidu zaenkrat še siva lisa.«

Kamera odkriva

STRAŠILO VSEH STRAŠIL — Daleč so že časi, ko so v vinogradih Trške gore v času zorenja grozdja klopotali leseni klopotci. Namesto njih ljudje na vse načine odganjajo ptiče. Tako je v tem času sprehod po poteh med vinogradi prava mora. V enem piska, drugi vinogradnik si je za obrambo nastavljal plinske topove, tretji odganja ptiče vsiljivce s pokanjem iz prave pištole ali lovske karabinke. Ne le ptiči, tudi človek pa se ustraši takšnega vinograda, ki ga je njegov lastnik, ki je po vsej verjetnosti zaposlen v Novoteksu ali pa je vsaj sosed te tovarne, dobredno ovil v surovo prejo. Takega »ciganskega vinograda« (na sliki) v Karlovcih na Trški gori se zagotovo ognje vsi ptiči in sonce. (Foto: J. Pavlin)

JESENSKO CVETENJE — Kostonji v Kettejevem drevoredu (na sliki) in drugje po Novem mestu kažejo te dni zanimivo sliko. Posebej tista drevesa, ki niso več prav bogato odeta z listjem, seveda v bogatih jesenskih barvah, se razkazujejo s cvetovi. Marsikdo je pomislil, da ima cvetenje kakšno zvezo z »združenim« obrezovanjem dreves, a pravijo, da gre le za igro narave. Prvi dež po dolgotrajni suši je na del narave deloval kot budnica iz »zimskega spanja«.

Hrvatje izkoriščajo brezvladje

Slovenija in Hrvaška nimata meddržavnega sporazuma, ki bi urejal obmejne zaloge pitne vode oz. posege v naravno okolje — Narejeni celo goloseki

Eden osrednjih problemov v Beli krajini je oskrba s pitno vodo, saj se metliška občina v veliki meri oskrbuje, bodisi posredno ali neposredno, z vodo, ki priteka iz območja hrvaškega Žumberka. Ostalih virov nimajo, saj je reka Krupa kot najmočnejši vodni vir Bele krajine zastrupljena s PCB.

Zdaj pa grozi nevarnost še edinim vodnim virom, ki jih imajo Metličani na razpolago. Republika Hrvaška je namreč na območju Žumberka v zadnjem času začela grobo posegati v naravno okolje. Že v preteklosti je bilo narejenih precej golosekov, sedaj pa Hrvatji sekajo v povirju potoka Stu-

blenka pod vasjo Cvjetje. S tem siromašijo vegetacijo, kar pomeni neposreden napad na zalogo pitne vode. Druga nevarnost grozi vodnim virom zaradi nameravane gradnje ceste od vasi Vodovina do Trdinovega vrha. Ta cesta je že trasirana in se le za kilometer izogiba mejni črti med obema državama, potekala pa naj bi po reliefno izredno razgibanem terenu. Njena smer gre proti zahodu, medtem ko je površje razrezano z globokimi grapami, ki potekajo od severa proti jugu. Pri tem trasa seka tudi načrtovane zakonsko zaščitene vodovarstvene pasove za vodovod Jamnik na območju med Malinci, Mrki in Badovinci. Grobi posegi z velikimi gradbenimi stroji in številnimi miniranj lahko nepopravljivo posežejo v naravno ravnotežje na občutljivih dolomitnih in apnenčastih tleh.

3. V drugi polovici osemdesetih let je bila skrb za področje Žumberak — Gorjanci zelo institucionalizirana v obliki organizacije — naravovarstveno področje, Žumberak — Gorjanci, ki je združevalo občine Novo mesto, Metlika, Črnomelj, Brežice, Krško, Ozaljš, Jastrebarsko in Samobor. Organizacija se je ob varovanju zgodovinskih spomenikov zavzemala za skupne programe obeh republik, ki bi v korist ljudi z obeh strani meje varovali naravne danosti omenjenega področja. Govorilo se je tudi o razglasitvi celotnega območja za narodni park. Zeleni bomo storili vse, da se bodo takšna prizadevanja obudila, zato zahtevamo, da naj se ponovno proučijo možnosti, da se to območje razglasi za narodni park.

BOŽO FLAŠMAN
generalni sekretar Zelenih

Reševanje zavezniških letalcev

Razstava v Ljubljani

Še do sobote bo v avli nekdanje Iskrine stolpnice v Ljubljani odprta razstava Reševanje zavezniških letalcev med NOB na Slovenskem. Njene otvoritve 18. septembra sta se poleg predstavnikov slovenskih oblasti in zavezniških vojsk udeležila John C. Rucigay, med vojni rešeni letalec iz ZDA, in Claude Chappey, padalec, vodja francoske misije v 4. operativni coni. Razstavo je pod pokroviteljstvom Predsedstva Republike Slovenije in v sodelovanju z Muzejem novejših zgodovine in Letalsko zvezo Slovenije pripravila Zveza združenih borcev in udeležencev narodnoosvobodilnega boja Slovenije in sodi v okvir svečane obležitve 50. obletnice ustanovitve prvih brigad narodnoosvobodilne vojske Slovenije. Razstava naj bi opozorila na delež Slovenije v zavezniškem odporu in spomnila na dogodke in ljudi, povezane z reševanjem zavezniških letalcev.

Po zasedbi južne Italije so si zavezniški ustvarili tam močne letalske baze, od koder so pošiljali letala bombardirati južne predele tretjega rajha in njenih zaveznikov. Njihova letala, zlasti letede trdnjave B 17 in B 24, so dnevno preletavala slovensko ozemlje. Nemški lovci in protiletalska obramba so jih napadali in marsikatero zavezniško letalo so poškodovali ali sestrelili. Iz zadetih letal so posadke odskočile s padali, in sicer po možnosti nad ozemljem, ki so ga nadzorovali partizani. Te pilote so največkrat rešili civilisti, ki so letalce povabili v hišo, jih oskrbeli in predali partizanom. V Sloveniji je znanih najmanj 33 krajev, kjer so se zrušila zavezniška letala. Po doslej zbranih podatkih so partizani in domačini od januarja 1944 do maja 1945 rešili 303 ameriške in 30 britanskih letalcev.

Od tedaj je minilo skoraj pol stoletja. Ohranile so se dragocene vezi med rešenimi letalci in rešitelji. Nekateri letalci še vedno prihajajo obiskovat ljudi, ki so jim pomagali v nesreči med vojno.

Glede na to, da Slovenija in Hrvaška do sedaj še nista podpisali nobenega meddržavnega sporazuma, ki bi urejal tovrstne probleme, se bojimo, da se bo takšno početje nenadzorovano in, če ni dogovora, tudi nelegalno nadaljevalo, seveda na veliko škodo tako prebivalcev Hrvaške, kot tudi na škodo prebivalcev Republike Slovenije.

Zaradi navedenega Zeleni zahtevamo:

1. V okviru prizadevanj za sklenitev meddržavnih sporazumov se morajo vključiti tudi prizadevanja za ohranitev naravnih danosti območij ob meji.
2. Na območju Žumberka je potrebno glede na raznovrstne informacije zagotoviti upoštevanje strokovnih ugotovitev in spoštovati pravila glede varovanja vodnih virov. S sporazumom je potrebno takoj preprečiti vse že sedaj nameravane posege, ki bi pomenili grobo rušenje eko ravnotežja.

S PSI NI ČISTO TAKO

Nedavno se je v tej rubriki bralec iz Loškega Potoka potožil nad ribniško občino, ki da ne naredi reda pri psih oziroma njihovih lastnikih. »Veliko lastnikov ne plača svetinjice za psa; taki psi niso pregledani in ne cepljeni in so pogosto odvezani. Psa je treba privezati, druge pa naj lovci potolčijo!« se je hudoval po telefonu Ivan. Kateri Ivan je to, seveda ni važno, hoteli pa smo ugotoviti, ali trditve drže. Pri veterinarski službi občine Ribnica smo povprašali veterinarja Alojza Arka. Zatrejal je, da trditve ne drži, saj je letos cepil nad 80 psov. »Seveda tu niso vsi šteti psi, ki jih ni potrebno cepiti. Žal pa človek ne more ločiti teh psov in odvezani gotovo pomenijo nevarnost,« pravi Arko, ki lahko pošlje tudi inšpekcijo, ki bi ugotovila nepravilnosti.

A. K.

ZAHVALA SPONZORJEM "VRTILJAKA 92"

SEVNICA - Pripravljalni odbor Vrtiljaka 92 se toplo zahvaljuje številnim sponzorjem od podjetij do obrtnikov, ki so otrokom preteklo soboto omogočili prijetno popoldne na igriščih sevniškega vrta. Otrokom so bile na voljo računalniška, tehnična, cvetličarska in frizersko-kozmetična delavnica. Predšolski otroci so na modni reviji lepo predstavili modele sevniške Jutranjke, zanimiv je bil tudi prikaz stiskanja sadja, ličkanja koruze, prekrivanje strehe s slamo oz. s škopi. Otroke pa so zabavali sevniška godba, Andrej Šifer, plesna skupina s Senovega, čarodej Niko in ansambel Melanie.

PREDSTAVITEV Z OKUSOM — Marjan Remic, novinar in urednik, sedaj založnik, sicer pa dolenski rojak, doma iz Mirne Peči, je s sodelavci v Restoraciji Breg predstavil dve novejši izdaji založbe FORMA 7. Gre za knjižico Šola uspešnega lova, ki jo dopolnjuje kasetna s posnetimi ključki za privabljanje divjadi. Oboje je pripomoček lovcev, fotolovcem in drugim ljubiteljem narave. V knjigi Divjačina v kuhinji je zbranih 300 receptov za pripravo divjačinskih kulinaricnih dobrot. Nekaj teh so pripravili tudi v omenjeni restoraciji in na ta način popestrili predstavitev knjig. (Foto: M. Vesel)

Ne pristajamo na izsiljevanje pri HE Vrhovo

Obljuba dela dolg

Izražajoč zadovoljstvo, da se prizadevanja pri gradnji verige elektrarn na spodnji Savi nadaljujejo, da spet tečejo dela na HE Vrhovo, opozarjamo na nerešen problem. Sava je še vedno čez mero onesnažena.

Pričakujemo, da HE Vrhovo ne bo dobila uporabnega dovoljenja, dokler Sava ne bo primerno očiščena v skladu s postavljenimi pogoji pred gradnjo. Ne pristajamo na izsiljevanje, češ da bo prišlo do velike škode, če elektrarna ne bo delala. Gospodarska škoda bo neprimerno večja, če se bo za jezom akumulirala preveč onesnažena voda.

Pričakujemo, da bo tokratno ukrepanje primerno pravni državi in ne bo ne na občinski ne na republiški ravni izdano uporabno dovoljenje, če Sava s pritoki ne bo poprej ustrezno očiščena. Vse preveč je namreč primerov, da smo nekaj zgradili, pri tem pa grobo zanemarili okolje. Drastičen primer je JE Krško, zgrajena brez trajnega skladišča za NSRAO, tak primer je UKC v Ljubljani, ki čeprav vrhunska medicinska ustanova, nima ustrezno rešene problema zdravstvenih odpadkov.

V primeru, da bo slovenska javnost postavljena pred dejstvo in bo elektrarna zgrajena, Sava pa premalo očiščena, zahtevamo ugotavljanje odgovornosti za neopracovano delo. V vsakem primeru pa bomo kot zainteresirana stranka po zakoniti poti zahtevali razveljavitev morebitnega izdanega uporabnega dovoljenja. V pričakovanju, da v današnji Sloveniji delo po starem ni več mogoče, pričakujemo ustrezno zakonito ukrepanje.

Izvršni odbor Slovenskega ekološkega gibanja
Tajnik: KAREL LIPIC

SPORNO POTRDILO O ZNANJU SLOVENSKEGA JEZIKA

Zanima me, kdo in v čigavem imenu izdaja potrdila o uspešno končanem programu izpopolnjevanja slovenskega jezika. Izobraževanje naj bi trajalo neverjetnih 450 ur, na njem pa se je občan usposobil za aktivno znanje slovenskega jezika. V roke mi je namreč prišlo potrdilo, na katerem je vse to zapisano, izdala pa ga je delavska univerza »Boris Kidrič« iz Ljubljane. S potrdilom je očitno nekaj zelo narobe, saj tisti, ki so mu ga izdali, po lastni izjavi ni obiskoval izobraževanja niti eno samo uro. In kljub temu da ima v rokah dokument, ki potrjuje njegovo aktivno znanje slovenskega jezika, v življenju še ni spreговорil slovenske besede. Vendar pa je za ta dokument sam še najmanj kriv. Krivdo nosijo tisti, ki so izdali lažno potrdilo, kar je kaznivno dejanje. Če pa dokumenta v resnici niso izdali na omenjeni univerzi, me zanima, kdo zlorablja njihova potrdila in žig.

SILVESTER JAKŠA
SNS OO Gradac

Romanje cerkvenih pevcev

Trebanjski cerkveni zbor je bil na romarski poti po Sloveniji — Srečanja, ki ti vrnejo vero in ljubezen

Na začetku romarske poti smo zmoliili veseli del rožnega venca za srečno pot. Odšli smo na pot Trebanje — Petrovče — Mozirje — Logarska dolina — Radmirje — Gornji grad — Kamnik — Ljubljana — Trebnje.

Na znamenito božjepotno cerkev v Petrovčah smo prispeli ob zaključku svete maše. Nato je pristopil k nam prijazen župnik, benediktinec, in nam pripovedoval o zgodovini svetišča. Kasneje smo se pridružili romarjem iz Spodnje Idrije. Potem nas je pot vodila po čudoviti Savinjski dolini s postankom v nekropoli v Šempetru, mimo Polzele, Nazarij, Ljubnega ob Savinji, Luč, Solčave pod Olševo do narodnega parka Logarska dolina. Pri povratku je bil prvi postanek pri Plečnikovi kapelici nasproti doma sester Logar, kjer je sedaj dom duhovnih vaj pod vodstvom sester Kristusa Odrešenika. Ustavili smo se tudi v Solčavi. Na visoki vzpetini nad naseljem stoji lepa gotška cerkev Marije Snežne. Naslednja postaja našega romanja je bila cerkev sv. Frančiška Ksaverija v Radmirju. Sv. Frančišek Ksaverij velja za največjega misionarja vseh časov. Prepotoval je velik del Afrike in Azije. Zadnji postanek smo imeli v Gornjem Gradu, kjer stoji mogočna katedrala, največja cerkvena stavba na Slovenskem. Tu je bila pražupnija že v

9. stoletju. Leta 1140 je ogejski patriarh Peregrin v Gornjem Gradu ustanovil benediktinski samostan.

V vsaki cerkvi smo se bogu zahvalili za lepote, ki smo jih bili deležni na poti, pevci pa smo zapeli nekaj pesmi. Zahvalno molitev smo opravili v gornjegrajski katedrali. Duhovni del romanja je zavzeto in pobožno vodila sestra Danica. Na poti domov smo pozdravili prejšnjega župnika in dekana trebanjske fare, gospoda Janeza Grčarja, ki je 10 let vodil trebanjsko faro. To romarsko pot pa je vodil mag. Jože Kukman. Obenem je bilo romanje s cerkvenimi pevci in sestro Danico Vrtič, prednico samostana šolskih sester sv. Frančiška v Trebnju. Takšnih romanj naj bi bilo več, saj človek zopet najde globoko vero, ljubezen in spoštovanje med ljudmi.

REŽKA MAJER

Fanika Černe

Današnje slovo ni veselo, to je zadnje slovo, zadnji pozdrav učiteljici, ki je 37 let živela predvsem za delo z mladino in po nekajletnem zasluženem pokoju ugasnila za vedno.

Še ni maturirala, ko je že nastopila prvo učiteljsko delo v Soteski, in to v težkih vojnih razmerah. Nato je učila in delovala kot prosvetna delavka v različnih krajih Topliške doline, najdlje v Dolenskih Toplicah, kjer je bila predmetna učiteljica matematike in več let tudi ravnateljica novoustanovljene nižje gimnazije.

Tako je poteklo 37 let. Živeli smo z njo in uglašeno delali v občutljivem vzgojnem delu. Več lahko dosežete, če si osebno s čim več dobrih lastnosti, in tako je pokojna Fanika bila. Vedno skromna v osebnih potrebah, z močnim čutom dolžnosti in odgovornosti, pravilna do vsakogar, v svojih zahtevah dosledna in poštena do sebe in drugih, polna sočustvovanja z ljudmi v stiski, zlasti če so bili prizadeti otroci.

Ni ji bilo do nagrad in priznanj. V največje zadoščenje ji je bilo, ko je zvedela za izjavo svojega nekdanjega učenca, da mu je dala Črnetova dober temelj v matematiki, na katerem je brez težav gradil v srednji šoli. In podobnih izjav je bilo veliko. Bila pa je zelo žalostna, ko je zvedela za kakega svojega nekdanjega učenca, s katerim je imela v šoli težave, da je kasneje skrenil na svoji življenjski poti. Otroško prisrčno nam je ob neki priliki povedala: »Pomislite, eden mojih nekdanjih lumpov« mi je pri prestopu iz enega vlaka na drugi vlak prenesel kovčec!« Tudi take drobtinice so ji lepše življenje.

Njen lik nas bo spremljal v življenju, tako njene poklicne kolege in kolegice kot tudi čez tisoč njenih in naših nekdanjih učencev, prav tako se je Črnetova zapisala v trajen spomin vsem prebivalcem Topliške doline.

Hvala za vse, kar si dala Topliški dolini. Že v nežni mladosti si jo vzljubila in kot odrasla živeva v dobro tej odmaknjeni dolenski deželici, po vestno opravljenem delu pa si šla počivat v gorenjsko zemljo k svoji mami, očetu in bratu, ki si jih imela tako rada.

ANICA BRKIČ

Ivan Panjan

Pred kratkim, ko so zapeli farni zvonovi, smo se spraševali: le kdo je moral umreti? Peli so Ivanu Panjanu. Bil je kmečki sin, dober gospodar, mož, oče in stari oče. Rad je imel svojo družino kakor tudi sosesčino.

Ivan je bil član gasilskega društva Prelesje ter več let član folklorne skupine in tamburaškega zbora Stari trg. Poljanci imajo nanj prav lep spomin. S frizerskim aparatom je domačinom rad postrigel lase. Rad pa je postrigel tudi s kozarcem domačega vina.

Svojeje dela ni znal ceniti, cenili so ga drugi. Naj mu bo lahka ta domača zemlja, ki jo je vedno ljubil in obdeloval. Kot dobrega gospodarja ga je na zadnji poti spremljalo veliko ljudi.

MARIJA VOLF
Radenci ob Kolpi

ODSLEJ TUDI V NOVEM MESTU

SALOMONOV OGLASNIK

LJUBLJANA TEL.: 061/223-328
Nai. orjava 6
61000 Ljubljana

MARIBOR TEL.: 062/221-586
Partizanska 13a
62000 Maribor

NOVO MESTO MUZEJSKA 3
TEL.: 068/21-409

NAROČILNICA NA SALOMONOV OGLASNIK
PROSIMO, DA IZPOLNITE S TISKANIMI ČRKAMI

IME IN PRIIMEK: _____

NASLOV: _____

TELEFON: _____ DATUM: _____

KRAJ: _____ POŠT.ŠT.: _____

PODPIS: _____

NAROČNIKI IMAJO 10% POPUSTA

ZA NAROČILNICO DO 20. 10. 92 S PRILOŽENO NAROČILNICO 15% POPUSTA
BREZPLAČNI MALI OGLASI

ZARJA, d.d., Novo mesto
Prešernov trg 8
NOVO MESTO

Komisija za izvedbo javne dražbe

RAZPIS

Komisija za izvedbo javne dražbe razpisuje na podlagi sklepa Izvršnega sveta Skupščine občine Novo mesto številka 2-3/92-IS-016-7/92 z dne 16. 6. 1992

JAVNO DRAŽBO

za prodajo delno zasedenega objekta Osnovne šole Bela Cerkev. Objekt stoji na parcelni št. 2707 v izmeri 125 m² kot poslovna stavba in dvorišče v izmeri 377 m², vse zkv. 192, k.o. Bela Cerkev.

1. Izključna cena znaša 4.953.463,00 SIT.
2. Vsak interesent za odkup objekta mora 5 dni pred dnevom dražbe nakazati 10% varščine od izključne vrednosti na žiro račun ZARJE, d.d., Novo mesto št. 52100-601-20561. Varščina se obračuna v kupnino najugodnejšemu ponudniku, ostalim ponudnikom se vrne v roku 8 dni po opravljeni dražbi.
3. Prodajna pogodba se sklene z najugodnejšim ponudnikom.
4. Javna dražba bo 16. 10. 1992 ob 8. uri v prostorih Stanovanjskega podjetja ZARJA, d.d., Novo mesto, Prešernov trg 8/II.
5. Predkupno pravico imajo pod enakimi pogoji uporabniki stavbe.
6. Davek na promet nepremičnin in ostale stroške prodaje plača kupec.
7. Vse podatke o nepremičnini dobijo interesenti pri Stanovanjskem podjetju ZARJA, d.d., Novo mesto, Prešernov trg 8, ali po telefonu št. (068) 23-928, 23-140, 22-071.

Komisija za izvedbo javne dražbe

STP
Trgovina emonka, Prešernov trg 15,
Novo mesto

vam nudi:

- sveže praženo kavo emonec
- surovo kavo Minas
- vrhunska buteljčna vina
- ekspres aparate za kavo
- mlinčke za kavo
- aparate in mase za pripravo tople čokolade

veleprodaja kave za trgovino in gostinstvo

Ob nakupu kave — skodelica kave zastonj.
Nasvidenje v emonki! **Telefon: (068) 26-071**

• Slovincem manjka čut za sredino, za nekaj, kar nas bi združevalo. (A. Trstenjak)

• Kaj pomaga ustvarjalnemu človeku svoboda govora, misli in tiska, če mu lastninska oblast lastnikov trgovin najprej preprečuje tiskati, zatem govoriti, na koncu pa tudi misliti in čutiti! (B. M. Zupančič)

• Zgodovina se dela tam, kjer so ljudje še pripravljani boriti se za ideje. (Hegel)

• Politika je oder, na katerem suflerji govorijo glasneje kot igralci. (Silone)

• Užaljenost je argument tistih, ki nimajo prav. (Rousseau)

• Skromnost je značilnost, ki izvira iz zavesti o lastni moči. (Cezanne)

SLOVENSKI ŠPORTNI ČASOPIS EKIPA

TASEV BLAŽO

AKUMULATORSKA DELAVNICA
PRODAJA AKUMULATORJEV

tabakum d.o.o.

export-import

Velika Cikava 25
Novo mesto
tel.: (068) 23-826
fax: (068) 26-681

vabita vse svoje stranke, kupce in poslovne prijatelje na

otvoritev novih poslovnih prostorov
na Veliko Cikavo 25
v petek, 2. oktobra, ob 14. uri
Prisrčno vabljeni!

NESNN

KUPON

PIONIR

In še nekaj!

Za vse navedene storitve imate
ob predložitvi tega kupona
10% popust

MKO d.d.
Kettejev drevored 37, NOVO MESTO

VSE NA ENEM MESTU

- Servisiranje tovornih vozil in gradbene mehanizacije, vključno s pranjem in ličenjem vozil,
- vulkaniziranje,
- izdelovanje kovinskih konstrukcij in gradbene galanterije,
- opravljanje preventivnih tehničnih pregledov,
- kontrola in popravila tahografov,
- trgovina z vozili iz programa IVECO, rezervnimi deli, tehničnim materialom (črno in barvno metalurgijo)

Če želite hitro in kvalitetno opravljene storitve, je **PIONIR MKO d.d.**, Kettejev drevored 37, tel. (068) 24-826, trgovina (068) 26-00, fax (068) 28-179, pravi naslov za Vas.

Prepričani smo, da boste odslej redni koristnik naših uslug tudi Vi.

PIONIR

PIONIR

MKI d.d.

Montaža, Kovinarstvo, Instalacije

Novo mesto, Mala Cikava 25

V družbi s strokovnimi in izkušenimi kadri izvajamo dela pri gradnji, napeljavi in instalacijah na področju:

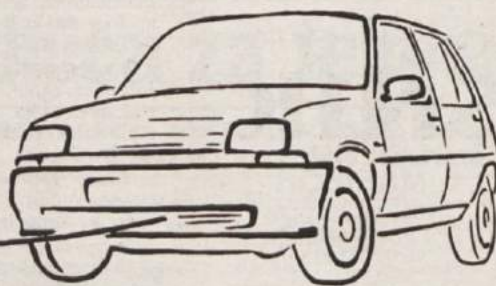
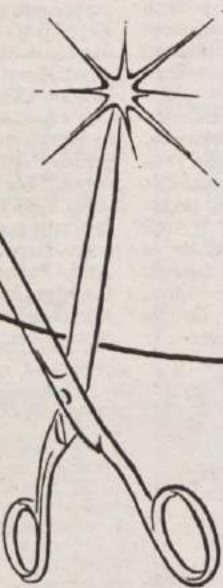
- elektrike
- vodovoda
- ogrevanja
- plina
- prezračevanja
- kleparska dela

V trgovini, ki je locirana v poslovnih prostorih družbe, prodajamo ves material iz zgoraj naštetih dejavnosti.

Poleg izvedbe del in prodaje materiala opravljamo **meritve**, izdelujemo tehnološke popise, predlagamo racionalizacijo izvedbe, izdelamo projekte, nudimo strokovno tehnični nadzor in ostalo strokovno pomoč iz naših dejavnosti.

Smo pooblaščen **servis** za ročne stroje **Iskra**. Izdelujemo kovinsko galanterijo in večnamenske kioske »PIKI«.
Telefon: 068/23-118 n.c.
068/23-187 trgovina
068/21-147 marketing
Telefaks: 068/22-204

Ali imate svojega najdražjega
d o v o l j r a d i ?

KASKO zavarovanje je edina oblika zavarovanja, ki Vas zavaruje pred tujimi in lastnimi napakami.

ZAVAROVALNICA TILIA VAM NUDI NAJUGODNEJŠE IN NAJCENEJŠE

KASKO ZAVAROVANJE.

Vključeno je zavarovanje proti kraji, plačilo zavarovanja je možno v desetih obrokih brez obresti.

zavarovalnica tilia d.d.
novo mesto

NOVA

WOLFCOMMERCE

Zavod za organizacijo
in izvajanje
vzajemne pomoči
članom p.o.

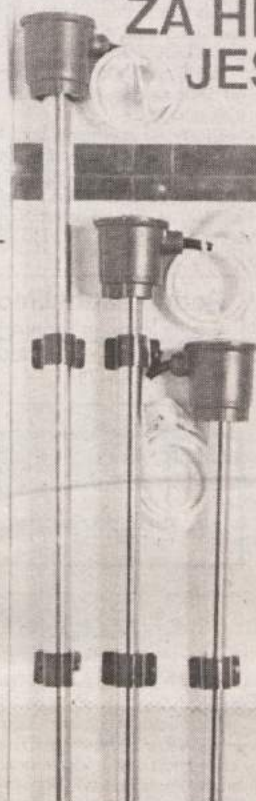
vam omogoča na podlagi združevanja sredstev, pridobitev denarnih sredstev iz naslova vzajemne pomoči. Brezobrestno boste vlagali in vračali enake anuitetne zneske v razponu od najmanj 1.000 SIT do največ 16.666 SIT. Čakalna doba za pridobitev vzajemne pomoči je najmanj 6 mesecev.

Pričakujemo vas v naših predstavništvih v:

- Novem mestu, Brežicah, Metliki in Črnomlju.

... z Vami v stiski in obilju ...

VINOGRADNIKI!
ZA HLADNO
JESEN

GRELEC
ZA
VRETJE
MOŠTA
VINA

proizvaja:
EHO d.o.o.
Ljubljana
061-50-525

ŠTUDENTJE, DIJAKI!

Vam in vašim staršem nudimo možnost ugodnega nakupa garsonjer in enosobnih stanovanj na mirni lokaciji v Ljubljani, tudi z obročnim odplačevanjem.

Stanovanja bodo vseljiva 1. 10. 1992.

POKLIČITE NAS!

Informacije:

SKB Podjetje za promet z nepremičninami
d.o.o.

Slovenska 56
61000 Ljubljana

tel.: 061/301-632,
061/313-468
fax: 061/121-202

PE MARIBOR
Ljubljanska 9
tel.: 062/35-564
062/32-559

• Enostavnost je rezultat dozorelosti.
(Schiller)

• Ko je morje najbolj mirno, kuha vihar.
(Dalmatinski pregovor)

• Vsak človek je ujetnik svojega jezika.
(Barthes)

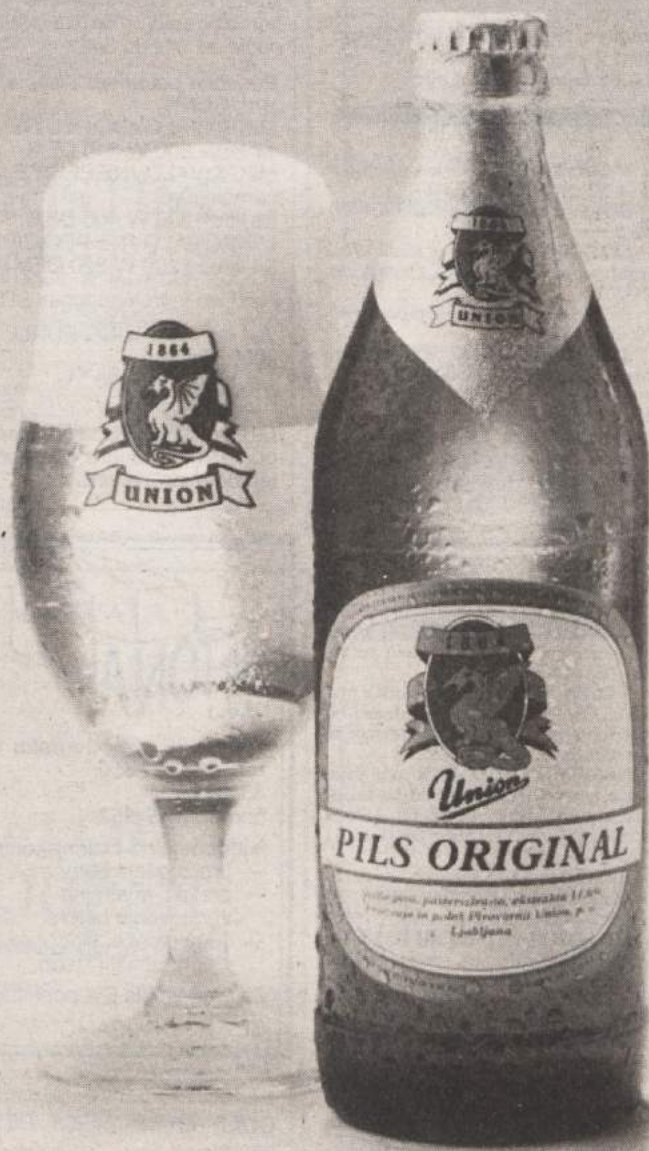
novoles

lesna industrija, Straža, d.d.

Po ugodnih cenah odkupujemo hlodovino naslednjih drevesnih vrst: bukve, hrasta, smreke, jelke, oreha, češnje in javorja.

Informacije na tel. št.: 068/23-745 in 068/84-505

SLOVENSKO PIVO UNION OSVAJA SVET

UNION PILS ORIGINAL - zlata medalja

za vrhunsko mednarodno kvaliteto Monde selection, Amsterdam 1992. Tako je slovensko pivo UNION osvojilo tiste, ki vedo za žlahtno aromo hmelja.

VI NAM — MI VAM

**OPEKARNA
Novo mesto**

in

kim
trgovina z
gradbenim materialom
Brod 9, 68312 Podbočje,
tel., fax: 0608 / 60 - 155,
g. Valentin Turk.

Vas vabita na otvoritev nove trgovine
na Brodu 9 v Podbočju dne
3. oktobra 92 ob 10. uri.

Prodajni program:

- * vse vrste gradbenega materiala,
- * zaščitna sredstva v kmetijstvu,
- * instalacijski materiali,
- * barve, laki,...

Vljudno vabljeni v novo trgovino na Brodu 9 v Podbočju.

Instalaterstvo centralne
kurjave in vodovoda
Lokar Rado
Dol. Prekopa 20
68311 Kostanjevica
tel.: (0608) 60-339

Servis ekspanzijskih posod za centralno kurjavo

Novo ekspanzijske posode, material za centralno kurjavo in vodovod po zelo ugodnih cenah z dobavo in montažo!

**DUHOVNA
UNIVERZA
V NOVEM MESTU**

Center za duhovno kulturo vabi vse, ki želite preseči svet vsakdanjega življenja, se seznaniti z izročili prastare modrosti Vzhoda in Zahoda ter obogatiti svoje življenje z izkušnjo globoke meditacije, na informativno-vpisna dneva Duhovne univerze, ki bosta 8. in 15. oktobra ob 18.00 uri v hotelu Metropol.
Informacije po tel.: 061/556-822

tedenski koledar

Četrtek, 1. oktobra - Terezija
 Petek, 2. oktobra - Miran
 Sobota, 3. oktobra - Evald
 Nedelja, 4. oktobra - Franc
 Ponedeljek, 5. oktobra - Marcel
 Torek, 6. oktobra - Bruno
 Sreda, 7. oktobra - Maja

LUNINE MENE

3. oktobra ob 15.12 - prvi krajec

kino

BREŽICE: Od 1. do 3.10. (ob 20. uri) ameriški akcijski film Zadnji skaut. 3.10. (ob 18. uri) in 4.10. (ob 18. in 20. uri) ameriški ljubzenski

pustolovski film Vrnitev v plavo laguno.

ČRNOMELJ: 2. in 4.10. (ob 20. uri) ameriški psihološka kriminalka V zadnjem trenutku.

KRŠKO: 1.10. (ob 20. uri) ameriški akcijski film Terminator II. 2. in 3.10. (ob 20. uri) ter 4.10. (ob 18. uri) futuristični kriminalka Freejack. 4.10. (ob 16. uri) risani film Pepelka. 6.10. (ob 20. uri) ameriški akcijski film Vampirski motocikel.

METLIKA: 2.10. (ob 20. uri) ameriški erotični film Rožnati seks. 4.10. (ob 20. uri) ameriška komedija Oče moje neveste.

NOVO MESTO: Od 1. do 5. in 7.10. (ob 18. in 20. uri) ter 3. in 4.10. (tudi ob 16.30) ameriški pustolovski film Zadnji dnevi raja. 6.10. (ob 19.30) abonma SLG Celje.

kmetijski stroji

TRAKTOR ZETOR 4911 in rezervne dele za traktor Zetor prodam. ☎ (061) 770-162, Ciri Vidnih.

kupim

STARINSKO POHIŠTVO, lahko poškodovano, mize, male, velike, omare, predalnike, stole, tudi porcelan in druge stare predmete kupim. ☎ (061) 101-197

motorna vozila

LADO SAMARO 1500 S, 5 v, kovinsko sive barve, novo, še neregistrirano, ugodno prodam. ☎ (068) 73-021.

R 4 GTL, letnik 1987, prodam. ☎ (068) 43-716.

126 P, letnik 1986, prodam. Gunde, Groblje 15, Šentjernej.

GOLF DIESEL, letnik 1983, prodam za 5.400 DEM. ☎ (0608) 65-378, Brežice.

Z 101, vrhunsko opremljeno, letnik 1983, nanovo registrirano, zelo ugodno prodam ali menjam za 126 P. ☎ (0608) 77-091, popoldne.

Z 101, letnik 1984, ugodno prodam. ☎ 73-175.

126 P, letnik 1990, prodam. Groblje 8, Novo mesto.

GOLF DIESEL, od letnika 1988 do 1990, kupim. ☎ (068) 28-706, zvečer.

Z 101 GTL, letnik 1987, prodam. Mohar, Potov Vrh 1 a, Novo mesto.

OSEBNI AVTO Audi 80, starejši letnik, dobro ohranjen, diatonično harmoniko in rabljeno prikolico za osebni avto prodam. ☎ 42-941.

FIAT UNO 60 S, prodam. ☎ 068/23-902.

GOLF, letnik 1972, prodam. ☎ 45-312.

JUGO 45, letnik 1986, registriran do 2/93, prodam. ☎ (068) 24-191.

SUZUKI SWIFT GS 1.3, letnik 1990/91, in jugo 45, letnik 1988, prodam. Smrekar, Slavka Gruma 58. 7, Novo mesto.

Z 101, letnik 88, prodam. ☎ 068/26-323.

126 P, letnik 1988, prodam. Zofija Lužar, Mačkovec 36, Novo mesto.

ODLIČNO OHRANJEN R 4, letnik 1987, registriran do 9/93, prodam. ☎ (068) 87-230 dopoldne, (068) 27-392, po 16. uri.

GOLF, letnik 1982, 103.000 prevoženih kilometrov, dobro ohranjen, prodam ali menjam za yugo. Cena po dogovoru. Ogljed možen v Grmu 7 pri Podzemlju, Gradac, od 15. ure naprej.

GOLF, letnik 1987, prva registracija 1988, 60.000 prevoženih kilometrov, prodam. Cena po dogovoru. Ogljed v Grmu 7 pri Podzemlju, Gradac, od 15. ure naprej.

CHRYSLERLE — BARON, 3/91, z vso dodatno opremo, ugodno prodam. V račun vzamemo tudi gradbeni material. ☎ 24-780, dopoldne, ☎ (0609) 610-737, popoldne.

R 4 GTL, 7/88 in Golf D, 2/83, prodam. Možnost delnega kredita. Milke So-bar 4, Šmihel.

GOLF JXD, letnik 1985 in Z 750, letnik 1980, neregistrirano, prodam. Andrej Gregorič, Groblje 25, Šentjernej.

R 4, letnik 1988, 54.000 km, registriran do 4/93, prodam. ☎ 22-886.

GOLF, letnik 1979, prodam. Gričar, Mačkovec 29a.

CITROEN GS, 1.3 super, letnik 1979, registriran do konca marca, prodam. ☎ 21-202.

Z 101 poly, letnik 1986, prodam. ☎ (0609) 611-198.

JUGO 45, letnik 1990, prodam. Cvar, Majde Šilc 10, Novo mesto.

Z 850, 1/93, prodam. Bogdan Avsenik, Drganja sela 32, Straža.

PRODAM VW 1303, letnik 1975, z dodatno opremo. ☎ 43-767, Damjan.

PRODAM R4, letnik 84, LADO RIVO, letnik 88, ter TAM 60T5B, letnik 76. ☎ 068/25-325.

obvestila

ŽALUZIJE—ROLETE izdelujemo in montiramo po konkurenčnih cenah. ☎ (068) 44-662.

PEČEN PURAN za decembrske praznike. Oktobra nabavljen, petdesetinski, bo decembra ravno pravnjani. Informacije in naročila na tel. (068) 57-105.

SEMENSKI KROMPIR sorte jerla, sante, kenebek in romana, pridelan iz lanskega uvoza, lahko dobite pri Antonu Kraševcu, Šentvid pri Stični 64, ☎ (061) 785-097.

JESEN JE TU. Strokovno urejemo vrtove in grobove na Dolenjskem. ☎ (068) 24-433.

GRADITELJI, POZOR! Po konkurenčnih cenah izdelujemo peči in boilerje za centralno in solarno ogrevanje. Garancija za peči je 5 let. ☎ (063) 39-878.

CENJENE STRANKE OBVEŠČAMO, da bo Frizerski salon Jelka Redek, Paderšičeva 12, Novo mesto, odprt tudi ob sobotah od 8. do 12. ure in ostale dni od 8. do 19.30 ure. Se priporočamo!

BELE PIŠČANCE za zakol, težke 2—2,5 kg, po 220 SIT kilogram, prodam. Vrtučič, Pristavica 1, Šentjernej. ☎ 42-575.

KOKOŠI, bele, težke in rjave jarkice, prodajamo na farmi na Gor. Lazah. Humek, tel. 24-496.

IZVAJAMO vsa soboslikarska in pleskarska dela, še posebno pa izvajanje iz okolju prijaznim DEKIZOLOM, tekstilnim nanosom za notranjo dekoracijo. Karakteristike: toplotna in zvočna izolacija, netoksičnost dima, ekonomičnost. ☎ (068) 24-872.

KMETOVALCI POZOR!

Traktorji UNIVERZAL, ZETOR, SAME, TOMO VINKOVIČ, DEUTZ še vedno po ugodni ceni in na kredit do 5 let. Po naročilu tudi rabljeni traktorji vseh vrst in tipov ter vsi možni priključki, tudi na kredit. Po ugodni ceni sadilec krompirja, avtomatski — Hme-zad, traktor TV 732-30 KM, rabljen, 523-21 KM, rabljen. Informacije pri AGROAVTU, Gorenjesavska 17, Kranj, ali telefon 064/221-192 od 8. — 16. ure, sobota od 8. — 12. ure.

EURO 2000 d.o.o. SAMSUNG TV-AVDIO-VIDEO

CX 5312 W (55 cm, raven ekran, teletext, AV, stereo) **850 DEM**
 CX 6813 W (70 cm, raven ekran, teletext, AV, stereo) **1295 DEM**
 CX 5913 D (63 cm, raven ekran, teletext, AV, stereo) **1250 DEM**

Na zalogi imamo bogato ponudbo Hi-Fi stolpov, videorekorderjev, CD playerjev in kombiniranih mikrovalovnih pečic od 17 l do 34 l.

Posebna ponudba:
SAMSUNG MIKROVALOVNE PEČICE 17 litrov 800 W 340 DEM
MIKROVALOVNE PEČICE — kombinirane 28 litrov 800 W 400 DEM
MIKROVALOVNE PEČICE 34 litrov 1200 W 880 DEM

Plačljivo v protivrednosti SIT.

Vse inf. **SAMSUNG EURO 2000**, Brežice
 Tel. (0608) 61-936
 B. Milavec 73

Delovni čas od 9. do 12. ure in od 13.30 do 19. ure, ob sobotah od 8. do 13. ure.

TREBNJE, Kolodvorska 1, tel.: 068-45-650
45-651
 fax: 068-45-652

Najceneje na Dolenjskem:
 — proizvodnja betona
 — prevozi in strojno vgrajevanje betona
 — talne plošče, škarpniki, vinogradniški stebri
 Za predplačila 5% popusta SE PRIPOROČAMO!

GOLF III od 24.500 DEM naprej
FIAT TIPO D od 22.700 DEM
CITROEN ZX od 22.600 DEM
RENAULT 19, mod. 93, od 23.700 DEM
RENAULT 19, diesel CH od 25.600 DEM
 Odkupi vozil in posredniška prodaja rabljenih vozil.

AMI, Novo mesto
 Ljubljanska 27,
 tel. (068) 26-010

Električne omarice, zunanje ter notranje, kompletno opremljene, ugodno naprodaj. Tel. (061) 752-979

VEDEŽEVANKA gostuje v Novem mestu 9. 10. 1992. Prerokuje osebno ali iz slike. Naročila po tel.: (065) 26-839.

8-TEDENSKE BELE PIŠČANCE za zakol ali rejo prodaja «REJA», Otočec ob Krki, Šolska 6, vsak dan od 8. — 20. ure. Če kupite 20 piščancev, enega dobite zastonj. Inf. 061-454-330
POHITITE!

OBNAVLJANJE vseh emajliranih kadi in tuš kabin z novim materialom ROMEX. Tel. (061) 771-079

BELI NAGROBNI PESEK

(uvoz) dobite v večjih ali manjših količinah! Kamnoseštvo, tel. (068) 78-418

Montaža klasičnih in satelitskih anten za vse programe. Tel. (068) 44-129

»KMEČKI STROJ« ŠKOFJA LOKA TRGOVINA IN SERVIS ZA TRAKTORJE ZETOR IN UNIVERZAL

VELIKA IN UGODNA PONUDBA:

TRAKTORJI: UNIVERZAL, ZETOR, LINDNER, RASANT, URSUS IN SAME DELFINO 35. MOŽNOST KREDITIRANJA OD ENEGA DO PET LET IN MENJAVA STARO ZA NOVO (v račun vzamemo traktorje (UNIVERZAL, ZETOR, STORE s pogonom na vsa štiri kolesa).

KMETIJSKA IN GOZDARSKA MEHANIZACIJA: trosilci, nakladalne prikolice, obračalniki, rotacijske kosilnice SIP, gozdarske vitle TOM 4 in 6 t ter TAJFUN od 3 do 6 t, hidravlični nakladalci RIKO (prednji in zadnji), kiper prikolice TEHNO-STROJ od 3 do 6 t.

PONUDBA TEDNA: traktorji ZETOR vseh tipov (najnižje cene v Sloveniji in pooblaščen servis). Pokličite: (064) 622-575 ali 622-311.

POSLOVALNICA: GODEŠIČ 53 IMA NA ZALOGI: krmila in krmne dodatke, umetna gnojila, škropiva, traktorske gume, akumulatorje in REZERVNE DELE za traktorje ZETOR, UNIVERZAL in kosilnice BCS. Pokličite: (064) 631-497.

NAJVEČJA IZBIRA RABLJENE MEHANIZACIJE in sprejem v komisijko prodajo.

DOSTAVA NOVIH STROJEV NA DOM. ODPRTO od 8. do 17. ure, sobota do 12. ure.

PROLES d.o.o. Novo mesto

* prodajamo hrastov »lam« parket po 800 SIT/m² in
 * odkupujemo hrastovo hlodovino
 tel. (068) 41-131, dopoldne
 (068) 21-814, zvečer

posest

V **ŠMIHELU**, prodam 4 zazidljive, urejene lokacijske parcele. Električna, vodna, kanalizacija in telefon na parceli. Cena 50 DEM/m². ☎ (061) 571-793.

ZIDANICO, vinograd, sadovnjak, kletarsko opremo pri Krškem, prodam. ☎ (061) 722-909.

PRODAM ali zamenjam vikend hišo v Mirni Peči pri Novem mestu za večje stanovanje. ☎ (061) 340-891, zvečer.

NJIVO v Orehovcu prodam. Dol. Prekopa 19, tel. (0608) 60-261.

GOZD, 1.617 m², v bližini Bojančev zelo ugodno prodam. ☎ (068) 57-405.

ZAZIDLJIVO PARCELO (751 m²) v Podhosti pri Dolenjskih Toplicah prodam. ☎ 65-642.

NA SONČNI LEGI v Semicu prodam gradbeno parcelo z vso urejeno dokumentacijo, možnost plačila na obroke. ☎ 50-123.

STAREJŠO HIŠICO pri Črnomlju z nekaj zemlje ugodno prodam. ☎ (0608) 60-031.

7 AROV vinograda na Ljubnu prodam. Jožica Jaklič, Dol. Mraševo 5, Novo mesto.

HIŠO v zadnji gradbeni fazi, relacija Novo mesto—Uršna sela—Semič, asfalt do hiše, ugodno prodam. Pojasnila ob 20. uri na telefon (068) 56-513.

ZAZIDLJIVO PARCELO, 780 m², na Brodu v Novem mestu, takoj prodam. ☎ (061) 325-611.

ZIDANICO z vinogradom na Stražnjem Vrhu pri Črnomlju prodam. ☎ (068) 51-125.

1 HA njive in travnika v Beli Cerki prodam ali oddam v najem. ☎ 42-527.

ZAZIDLJIVO PARCELO (1100 m²) na Črnomljski cesti v Kočevju prodam. ☎ (061) 851-072.

preklci

JANEZ KLANČAR, Brezovca 18, Mirna, prepovedujem pašno kozoši in ostalih domačih živali vsem mejašem parcele št. 48/3.

DANIKA MAVRIČ, Mala Hubajnica 3, Studenec, preključujem neresnične trditve, da je Mirko Krnec, Mala Hubajnica 2, Studenec, ovadil mojega moža pri organih pregona, ter se Miru Krnecu opravičujem za žaljive očitke.

JOŽEFA GOLOBIČ, Lipovec 3, ponovno opozarjam vsakogar, ki bi karkoli kupil od mojega moža Franca Golobiča, Lipovec 3, Semič, da bo sodno preganjan.

prodam

NEŠKROPLJENA jabolka bobovec prodam. Cena z obiranjem je 7 SIT. ☎ 85-463, Jurka vas.

NA RASTILJU prodam koruzo, 33 a. ☎ 27-158.

DIATONIČNO harmoniko cis, fis, ha prodam. ☎ (068) 42-710.

KRAVO, staro 6 let, brejo 5 mesecev, prodam. Slavko Čelič, Koroška vas 5.

60 m² ladijskega stropa in njivo v Birčni vasi prodam. ☎ 27-905.

2 TONI lesnih briketov za kurjavo prodam. ☎ (0608) 82-078.

NOVOTERM, fasadni, 5 cm, 50 m², ugodno prodam. ☎ 21-900.

KROMPIR semenske proizvodnje, sorte sante, jerla in romana, prodam. Jože Trontelj, Vrhpolje 5, Šentvid pri Stični. ☎ (061) 783-195.

SUHA drva gaber in bukev prodam. Prečna 49, ☎ 24-233.

V OKOLICI Bizeljskega prodam črno in belo grozdje. ☎ 27-896, po 17. uri.

DVE KOŽI, pisano in srnasto, ugodno prodam. ☎ 26-187.

TELICO, brejo 6 mesecev, prodam. Grahek, Otovec, ☎ 52-809.

PANORAMSKO OKNO (240 x 220), trislojno, novo, ugodno prodam. ☎ (068) 21-254.

JABOLKA bobovce na rastilu in lesnike za kis prodam. Mišjak, Boričevo.

GROZDJE Šmarnico in mošt ter 16-colski gumi voz prodam. ☎ 87-554.

NOV KÜPERSBUSCH, nerabljen, električni 80-litrski boiler, dvojno izoliran, rabljen ležeči boiler (50 l), električni zidni radiator in fotoaparati Zenit prodam. ☎ 21-896.

MOŠT šmarnice prodam po 50 SIT/l. ☎ 78-429.

PRODAM dobro ohranjeno električni štedilnik (4 plin, 2 elektrika), sobno peč na olje, leseno okno prekucnik — dvojno zastekljeno (130 x 115). ☎ (068) 21-644.

DVE PODSTREŠNI OMARI 2 x 2,11 dolžine, globine 50, višine 176, najnižja 155, poceni prodam. Omari sta v zelo dobrem stanju. ☎ 23-238.

SOD, 1200 l, in grozdje žametne črnične prodam. ☎ (068) 25-803.

TALNO PLUTO, debeline 0,5 cm, 9 m², prodam za četrtino cene, kot stane v trgovini. ☎ 22-361 oz. 23-606 (dopoldne).

VEČJE ŠTEVILO stolov, primernih za gostinstvo ali jedilnice, prodam. ☎ 73-122.

GROZDJE, žametno črno in modro frankinjo, ugodno prodam. Krško, ☎ (0608) 31-776.

CEPLJENO grozdje prodam. ☎ 42-128.

BUKOVA drva prodam. ☎ 65-719, dopoldne.

VEČ koz prodam. ☎ 26-107, po 16. uri.

MALI električni štedilnik (2 elektrika + pečica), malo rabljen, prodam. ☎ 26-708.

BREJE KRAVE in kravo za zakol prodam. ☎ 78-036.

SIPOREX 25/60, 180 komadov, zelo ugodno prodam. ☎ (068) 41-069.

GROZDJE rebulo in barbero, rdeče, ugodno prodam. ☎ (067) 79-253, po 17. uri.

TERMOAKUMULACIJSKO PEČ prodam. Stanko Franjo, Šmarješke Toplice 126 (v bloku).

NUDIMO zelo ugodne kredite za podjetnike, obrtnike in kmetovalce. ☎ 27-691.

POSLOVNE PROSTORE vzamem v najem, 30—40 m², najraje ob magistralni dolenski cesti. Informacije na ☎ (066) 78-723.

V **CENTRU** Metlike oddam neurejen ulični lokal. Možna trgovska ali storitvena dejavnost. Vse informacije na ☎ (068) 60-548.

HUŠAJTE BREZ DIETE! Odpravite odvečne kilograme z japonskim shujševalnim pasom! Naročila na ☎ (061) 218-941.

IZVAJAMO montažo oken, vrat, montažo novih oken v stare okvirje, montažo stenskih in stropnih oblog in druga mizarska dela po naročilu. Montles Sevnica, ☎ (0608) 82-945.

Z VZREJO krznarice južnoameriške činčile do zajamčenega deviznega zaslужka. Informacije po 17. uri na ☎ (

Republika Slovenija
OBČINA NOVO MESTO
SEKRETARIAT ZA VARSTVO OKOLJA
IN UREJANJE PROSTORA

LASTNIKOM STANOVANJ V OBČINI NOVO MESTO

Sekretariat za varstvo okolja in urejanje prostora občine Novo mesto opozarja vse lastnike stanovanj v občini Novo mesto na določila 10. člena Stanovanjskega zakona, objavljenega v Uradnem listu RS št. 18 dne 11/10 - 1991, ki se glasi:

»Register stanovanj je evidenca, ki se vodi za območje občine. Podatki se zajemajo iz katastra zgradb, zemljiške knjige, pogodb o upravljanju, najemnih pogodb ter zbirki podatkov, ki jih vodijo pooblaščen organizacije oziroma podjetja. V registru se zbirajo podatki o lastnikih, solastnikih in najemnikih, in sicer: enotna matična številka, ime, priimek in njegov naslov.

Poleg podatkov iz prejšnjega odstavka tega člena se zbirajo tudi podatki o stanovanju, in sicer: vrednost in površina stanovanja, leto zgraditve, število sob v stanovanju in pomožnih prostorov, pripadajoči idealni delež ter vrsta stanovanja in višina najemnine, če gre za najemno stanovanje.

Register stanovanj vodi in vzdržuje pristojni občinski upravni organ, ki mu morajo lastniki sporočiti spremembe podatkov iz drugega in tretjega odstavka tega člena v 15 dneh po nastali spremembi.

Podatke smejo pri svojem delu uporabljati pristojni republiški in občinski upravni organi, uprava za družbene prihodke in Stanovanjska zbornica Slovenije za izpolnjevanje nalog, ki jih imajo po tem zakonu in predpisih, izdanih na njegovi podlagi. Stanovanjski zakon nadalje v 137. členu predvideva denarno kazen za prekršek lastnika, ki ne upošteva določil 10. člena zakona.

Zaradi ažurnosti podatkov in da se izogone težavam, prosimo vse lastnike stanovanj, da dosledno upoštevajo določila Stanovanjskega zakona.

Istočasno lastnike stanovanj obveščamo, da je OBČINA Novo mesto za opravljanje del v zvezi z vodenjem registra stanovanj pooblastila »ZARJO«, d.d., Novo mesto, zato vse podatke in spremembe javljajte na naslov:

Stanovanjsko podjetje »ZARJA«, d.d., Novo mesto, Prešernov trg 8/1.

AVTOMEHANIKA VIDRIH

Šentpeter 51, Otočec
tel.: (068) 85-180

Avtomobili **NISSAN**

- * prodaja novih vozil na kredit
- * prodaja rabljenih vozil na kredit
- * možnost menjave staro za novo že od 21. 9. 92 dalje!

ZAHVALA

*Skrb za družino in delo
Tvoje je bilo življenje.
Naj ti bo lahka domača zemlja.*

Ob smrti naše mame

**KRISTINE
KASTELIC**

iz Šmihela

se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in sodelavcem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in spremstvo na zadnji poti. Posebno zahvalo izrekamo osebju poškodbenega oddelka bolnice Novo mesto, pevcem Dolenjskega okteta in g. kaplanu za opravljen obred. Vsem iskrena hvala.

Vsi njeni

ZAHVALA

Po težki boleznini nas je v 71. letu zapustil naš
dobri mož, oče, stari oče, brat in tast

**ALOJZ
KRIŽAN**

Moverni vas pri Semiču

Zahvaljujemo se vsem sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje in pomoč, ter vsem, ki ste pokojnika spremili na zadnji poti. Posebna zahvala Gasilskemu društvu Stranska vas, pevcem, govornikom ter gospodu župniku za opravljen obred. Vsem še enkrat hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Po hudi in dolgotrajni boleznini nas je v 68. letu
starosti zapustila draga žena, mati, stara mati,
sestra, teta in tašča

**TONČKA
ŽIGMAN**

Dol. Straža 14

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in sodelavcem, ki so nam pomagali v težkih trenutkih, nam izrazili sožalje in podarili vence. Posebna zahvala velja g. Goranu Kulovcu za nesebično pomoč pri organizaciji pogreba in govorniku g. Francu Aubarju za poslovlilne besede. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V 56. letu nas je tiho zapustil dragi mož, oče,
dedi, brat, stric in tast

**FRANC
SLADIČ**

Mestne njive 4, Novo mesto

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in prijateljem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in vsestransko pomoč, ki ste nam jo nudili v naši boleznini. Posebna zahvala g. proštu za ganljive besede ob zadnjem slovesu, kapiteljskim pevcem in sestri, osebju Splošne bolnice Novo mesto, Društvu invalidov, Društvu upokojencev in vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

*Zlati časi, kje ste zdaj,
kjer srečni smo bili nekdanj,
kjer moža, očeta, starega ata
in strica smo imeli mi,
zdaj pa ga od nikoder ni.*

V 86. letu starosti nas je zapustil

**ALOJZ
ČRNIČ**

iz Pribincev pri Adlešičih

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, znancem, dobrim sosedom za nesebično pomoč, darovano cvetje, izraženo sožalje in vsem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvala tudi osebju ZD Črnomelj, pevcem, govorniku in g. župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoci: žena Fanika, sin Lojze, Evgen, Mimica in Tinka z družinami

ZAHVALA

*Časa ni bilo,
da za slovo
podali bi si roko.
Dnevi upanja in trpljenja,
kruta usoda bila močnejša
je od življenja.*

Komaj 59 let star nas je zapustil dragi mož,
oče, dedek, brat, stric in svak

**IVAN
BUKOVEC**

Ul. Cankarjeve brigade 25, Trebnje

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, vsestransko pomoč in podarjeno cvetje. Hvala vsem, ki ste pokojnika pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala sosedoma Cvetki in Stanetu Žnidaršič. Zahvaljujemo se kolektivu Tesnila za podarjeno cvetje, zdravniškemu osebju internega oddelka bolnice Novo mesto, litostrojski godbi, pevcem, gosp. Rezki za govor in g. kaplanu za opravljen obred.

Žalujoci: vsi njegovi

*Bolečina se da skriti,
tudi solze zatajiti,
le tebe, naš ljubi ata,
nam nihče ne more več vrniti!*

Tiho je ugasnilo plemenito srce

**JANEZU
GORNIKU**

iz Grmovelj 23, Škocjan

Iskrena zahvala vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam izrazili sožalje in pokojniku poklonili toliko prelepega cvetja, sveče, darovali za sv. maše in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Priscrna zahvala sosedom za nesebično pomoč, gasilcem za organizacijo pogreba in poslovlilni govor ter gospodu župniku za lepo opravljen pogrebni obred. Hvala vsem, ki ste ga spoštovali, ga imeli radi in ste se poklonili njegovemu spominu.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 66. letu starosti nas je zapustil dragi mož,
oče, stari oče, brat in stric

**ANTON
NOVAK**

Srednje Grčevje 10, Otočec

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, znancem, prijateljem in sosedom, ki ste nas v težkih trenutkih vzpodbujali, nam ustno in pisno izrekli sožalje, darovali za maše, cvetje, sveče ter pokojnega spremili na zadnji poti. Posebna zahvala osebju interne bolnice v Novem mestu, kolektivu Zdravstvenega doma, obratu kemijske sinteze tovarne zdravil Krka, sošolcem in razredničarki 3.a razreda SŠGT Novo mesto, g. župniku za vzpodbudne besede in lepo opravljen obred ter pevcem za lepo zapete pesmi. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Njegovi najbližji

V SPOMIN

*Kako bi, mili sin, Te obudili,
poteklo leto je, odkar Te ni.
Kako bi bolečino omejili?
Iz večnosti ni steze, ni poti!*

28. septembra je minilo eno leto, kar si nas za
vedno zapustil, naš dragi sin

**DARKO
PETROVIČ**

iz Krškega

Vsem, ki se ga z mislijo in besedami spominjate, mu prinašate cvetje in prižigate sveče, iskrena hvala!

Žalujoci: mama, ati in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

*Delo in trpljenje -
tvoje je bilo življenje,
zdaj trpljenje si prestal,
v grobu boš mirno spal.*

V 70. letu starosti nas je zapustil mož, oče, tast
in stari oče

**JANEZ
PREŠEREN**

Vrh pri Pahi 9

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom in prijateljem, delavcem, KRKE, d.o.o., TKANINA-apretura, REVOŽ-u, STUDIUMARKELU, SŠGT, oddelku 2.b, za podarjene vence in izrečeno sožalje, gospodu župniku za lepo opravljen obred in obema zboroma.

Vsi njegovi

V SPOMIN

*Nihče ne ve za bolečino,
ki v naših srcih zdaj leži,
spomin pa nate
vedno bolj in bolj živi...*

**FRANCU
TOMAŽINU**

iz Dol. Radulj 1 a, Bučka

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki se ga spominjate, nosite na njegov grob cvetje in prižigate sveče.

Njegovi domači

2. oktobra 1992

Portret tega tedna

Anton Gole

Anton Gole ima vselej pripravljen odgovor za tiste, ki mu očita, da je s petinpetdesetimi leti premlad za pokoj. »Ne le da sem zadnji na dolenski policiji, ki je bil rojen še v kraljevini Jugoslaviji, pač pa tudi edini, ki mu samostojna Slovenija pomeni že peto matično državo; preživel sem kraljevino, nemško in italijansko oblast, Titovo Jugoslavijo, naposled pa dočakal tudi slovensko državnost.«

Gole je Mokronočan, v trebanjskem koncu se ga spominjajo kot politika, ki se je skušal celo v vlogi podpredsednika občinske skupščine, tri leta je delal na sekretariatu za notranje zadeve, leta 1976 pa je privraket oblekel modro uniformo; oznake na ramenu so ga postavljale za komandirja trebanjske postaje milice. Pet let mu je policija rezala kruh, potem so ga znova zvalili na občino; bil je sekretar sekretariata za ljudsko obrambo, podpredsednik trebanjskega izvršnega sveta, toda vleklo ga je nazaj k policiji. Izrabil je prvo priliko in leta 1984 na novoomeški UNZ postal inšpektor za organizacijo in razvoj milice ter notranjo zaščito. Na upravi je zatem prevzel še vodenje skupnih služb, pred tremi leti pa se je vrnil v inšpektorat z zadolžitvijo za posebne in vojne naloge. Uradno se je z Jerebove poslovil letošnjega 10. septembra, toda v pokojju je le z eno nogo.

»Predragocene so njegove izkušnje, da bi se jim neukrat odrekli. Bil je tisti, ki je poskrbel za obnovo naših postaj v Treb-

nem, Črnomlju in Mokronogu, vodil je obnovitvena dela na naši UNZ, sedaj smo predenj postavili največjo in najzahtevnejšo nalogo: v njegovih rokah so niti novogradnje nove policijske stavbe na Roški cesti v Novem mestu, razlaga načelnik novomeške UNZ Borut Likar. Gole pa dodaja: »Ko športnik priteče skozi cilj, se ne ustavi takoj, pač pa naredi še vsaj nekaj korakov, tako je tudi z mano, ki sem prišel skozi cilj neke življenjske poti. Ne moti me niti, da se tu in tam na upravi počutim kot dedek; celih petnajst let prednost imam pred naslednjim najstarejšim na inšpektoratu. Ob odhodu v pokoj podarjeno lopato s posvečenim, da se bom moral sam lotiti novogradnje, ako stvari ne bodo stekle po načrtih, sem vzel resno, kot pač vsako nalogo v življenju. Ne oziraje se na to, da sem z eno nogo v pokojju.«

V življenju je veliko simbolike in srečnih ter čudnih naključij. Eno takih je obeležilo Goletovo rodbino. »Oče je služboval v uniformi orožnika, jaz v miličniški, moj sin prav danes končuje šolanje in oblačil policijsko. Na slednje sem najbolj ponosen, še zlasti, ker je bila sinova odločitev le njegova.« Ponosen pa je Gole tudi na svoj delež, ki ga je kot aktivni udeleženec prispeval v lanskoletni vojni za Slovenijo. »Počujali smo nekaj, na kar smo se profesionalno pripravljali. Uspeh je pokazal, koliko temeljito in strokovno je bilo naše delo.«

Gole ne skriva, da mu je najtežje govoriti o sebi, debele srge potu si je obrisal s čela, ko je bilo to dejanje opravljeno. Misli so se takoj preselile na Roško in tja v mokronoški konec, kjer trie čakajo z najprijetnejšim opravilom. V zidanico zadnje dneve se posebej rad hodi. Na steni namreč visi izpod rok Jožeta Kotarja narejena slika, ki so mu jo ob upokojitvi poklonili večerajšnji sodelavci in za katero je še avtor priznal, da je nastala v trenutkih posebnega navdih. Umetnika pa — to se menda ve — vse in vsakdo ne more navdahniti.

BOJAN BUDJA

Proti gripi cepivo iz Avstrije

Kaj svetuje zdravnik

Gripa je ena izmed tistih virusnih bolezni, ki nam delajo največ težav v zimskih mesecih. Vsi jo dobro poznamo: bolezen se začne nenadno z visoko temperaturo, bolečinami v mišicah in sklepih, z močnim glavobolom, oslabelostjo itd. Kihanje, kašljanje, nahod, Marsikdo se smili sam sebi. To je tista bolezen, za katero radi rečemo, da traja sedem dni, če jo zdravi zdravnik, in en teden, če jo zdravimo sami. Skratka, zdravlja ni. S čaji, medom in aspirinom le pomagamo organizmu, da lažje premeta bolezen.

Bolezen je še posebno nevarna za starejše ljudi, kronične bolnike in predšolske otroke. Še vedno je tako, da se proti gripi lahko zaščitimo le s cepljenjem. Cepljenje še posebno priporočamo zgoraj naštetim kategorijam ljudi. Cepivo je pripravljeno po navodilih Svetovne zdravstvene organizacije.

Glede na pretekla leta pa je nekaj novosti! Odrasle in otroke (mladino) do šestega leta starosti cepimo samo z eno dozo cepiva za doseg polne odpornosti. Novo je tudi to, da lahko cepimo tudi otroke pod šestim letom starosti (je zelo priporočljivo), vendar jih cepimo z dvema polovicih dozama v razmiku enega meseca. Stranski učinkov ni, včasih (zelo redko!) pride do lokalne reakcije na mestu vboda (nadmah). Cepivo je iz Avstrije, proizvajalec ga prodaja pripravljene v brizgah za enkratno uporabo.

In naprejš: v dogovoru z Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije bodo nabavo cepiva krili oni, zainteresirani bodo plačali le stroške cepljenja, tj. 300 SIT. Cepljenje je neobvezno, vendar ga toplo priporočam. Navsezadnje ne smemo pozabiti, da ima poleg zdravstvenega tudi ekonomski pomen: manj odsotnosti z dela, manjše motnje v proizvodnji.

Cepivo bo na razpolago sredi oktobra, morda že prej. Na razpolago bo pri vseh zdravstvenih zavodih. Večjim kolektivom, ki bi se želeli zaščititi proti gripi, priporočam, da pokličejo Zavod za socialno medicino in higieno, Novo mesto, Mej vrti 5, tel. 21-253, vsak dan med 7 in 14, ured ali druge zdravstvene zavode (zdravstvene domove) zaradi nabave in dogovora.

Dr. DUŠAN HARLANDER

KLIC V SILI

NOVO MESTO — Ta četrtek bo med 19. in 21. uro na vaš klic pri telefonu 23-304 čakala pedagoginja Olga Jukič.

OVČJI ČETVORČKI — Čeprav so bili v torek pretekli teden četvorčki Babičeve ovce na Knežini stari šele en dan, so bili že tako živahni, da so jih gospodar Evgen, gospodinja Marija ter njun sin Miran na dvorišču s težavo ujeli ter postavili pred objektiv fotoaparata. (Foto: M.B.-J.)

Šest jagnjeti v enem letu

Babičeva ovca na Knežini povrgla četvorčke — Povpraševanje po mesu in volni precej muhasto

KNEŽINA — Ob prihodu v Knežino, vasico, ki je nekaj kilometrov oddaljena od Dragatuša in šteje kakšnih petnajst hiš, se prišel najprej vpraša, kako se lahko prebivalci sploh preživljajo s kmetijstvom. Zemlja je najbolj gosto posejana s kamenjem, a vendar je nekaterim iz tega kraškega sveta uspelo iztisniti toliko, da so preživeli celo družino. Tudi Babičevim.

Pri Babičevih, kjer so čisti kmetje, imajo sedaj štiri glave živine ter 23 ovac. Ovce so pri hiši že 26 let, zanje pa so se odločili prav zaradi skope zemlje, saj popasejo tam, kjer je tudi s koso težko zraven. Ogradili pa so jim tudi dva velika vrtova. V zadnjem času se ljudje zanimajo predvsem za ovčje meso, medtem ko je cena volne sramotno nizka. Oče Evgen pa se spominja časov, ko je bilo prav narobe. »Na črnomaljski kmetijski zadrugi so predlagali, da bi se začel intenzivneje ukvarjati z ovčerejo, a vem, da se prav zaradi muhastega povpraševanja samo z ovčami ne bi mogel preživeti. Precej drugače bi seveda bilo, če bi vedel, da bom zagotovo dobil kupce, znana pa bi bila tudi vsaj približna cena,« pravi gospodar.

Ovce imajo navadno dvojčke, pri Babičevih so bili nekajkrat tudi trojčki, pretekli teden pa je prvič zgodilo, da je ena od ovac povrgla četvorčke. Gospodinja Marija je ob tem potarnala, da bi bilo bolje, če bi jih bilo manj, saj bodo morali dvoje jagnjet približno tri me-

sece hraniti na dudo. Sicer pa imajo Babičevi prav s to ovco, ki so jo konec preteklega leta kupili v Mirni Peči, precej sreče. Letošnjega januarja je namreč že imela dvojčke. Šest jagnjet v enem letu pa tudi ni mačji kašelj.

M.B.-J.

Nagradna igra

3.000 TOLARJEV ZA PRAVILEN ODGOVOR — Kar debelo uro smo prejšnji četrtek čakali pravilen odgovor na vprašanje o skriti fotografiji. Da smo slikali streho cerkve na Raki, je prvi ugotovil Tomaž Pintarič, Pod Cvingerjem 10, Dolenjske Toplice, in si priložil 3.000 tolarjev, ki mu jih bomo poslali po pošti. Veseli smo bili tudi telefonskega klica »bralka« in njegovega pravilnega odgovora, še bolj pa sporočila, da je fotografirano streho prekrval prav on. Žal mu je nagrado, ki bi mu jo iz srca privoščili, spjel Tomaž. Vabilo k nagradni igri velja tudi naprej, in če ste uganili, kje smo na sprožilec fotoaparata pritisnili ta teden, in ste ali boste postali naročnik Dolenjskega lista, nas od četrta ob 8. ure dalje pokličite v naše uredništvo na telefon 23-610. Prvi, ki bo sporočil pravilen odgovor, bo po pošti prejel denarno nagrado v višini 3.000 tolarjev. Za vse, ki ste spregledali začetek naše nagradne igre, naj povemo, da slikamo strehe in dimnike javnih stavb v vseh devetih občinah, kjer je Dolenjski list vsak četrtek reden gost.

Halo, tukaj je bralec »Dolenjsca«!

Zakaj se skrivajo za kraticami — bralci in kriminalci? — Po palačinke drugič v privatno gostilno — Dijaki se stiskajo v »Sardinarju«

Na ta četrtek večer je bila najbolj glasna bralka iz Črnomlja. Bentila je na dežurno novinarko in na vse novinarje Dolenjskega lista, ker objavljamo v tej rubriki same čenče in nepreverjene obtožbe bralecev, ki se skrivajo za kraticami. Ko je izšla ves žolč po telefonski žici, se tudi sama ni želela predstaviti. No vidite, draga bralka in dragi ostali bralci, taki smo pač ljudje! In kot našlaš, se tudi ta večer večina bralecev ni hotela predstaviti.

Poslušalka Studia D želi vse, ki ne poslušajo tega radijskega programa dovolj redno, opozoriti, da ne drži naša bodica v Novomeški kroniki, ki obtožuje radice, da so zaradi »mačka« 19. septembra zamudili z začetkom programa. »Glasba se je začela točno ob pol osmih, glasba pa je tudi del program,« meni poslušalka.

Našo bralko iz Brusnic zelo moti, da se v novicah o kriminalu pojavljajo kratice storilcev, čeprav ne gre za mladoletne osebe. »Tako jim nekdo daje potuho,« se jezi bralka in meni da bi morali v opomin ostalim objavljati cela imena. Tudi v interesu našega časopisa

je, da objavimo cela imena, a na žalost to ni odvisno samo od nas. Podatke o storilcih namreč dajejo na upravi za notranje zadeve.

Močno razočaran je bil **Drago Švajger iz Krškega**, ko je 15. septembra povabil svojo družino in prijatelje v hotel Sremič. Ob pijači so si ob 20.30 začeli še palačink, vendar jim je natakarica Kristina Klavžar ponudila le torto in kreme rezine. S palačinkami bi bilo menda preveč dela, pa še v sosednji prostor bi morali. Naši gosti so ostali kislih obrazov in jih v hotelu ne bo več tako kmalu. Vsaj dokler ne bodo poleg zidov prenovili še osebje.

Novomeško kabelsko TV oz. tiste, ki so jo napeljevali, je okrcala **J. M. iz Ločne**. V letošnji suši je na njeni parceli dvakrat počila vodovodna cev. Za pridelek, ki so ji ga ob popravilu uničili, je dobila v 8 dneh povrnjeno škodo. Tisti, ki so pred leti kopali jarek za kabelsko TV, zato priporočam, da si dobro preberejo zgornje vrstice in se iz njih kaj naučijo.

Brežiški dijaki, ki se vozijo z avtobusom na prog Brežice — Senovo — Koprivnica, so se že večkrat potožili pri podjetju Izletnik iz Celja, pa ni nič pomagalo. Zdaj kličejo pomoč preko časopisa. Iz šole se namreč vozijo v avtobusu, ki je dobil vzdevek Sardinar. Zakaj? Ker je v njem kot v konzervi. Minulo sredo so dijaki našli 114 potnikov, čeprav je v avtobusu prostora le za 50 oseb. »Izletnik« pa nič in policija tudi nič!

Črnomaljška trdi, da bi se moralo v metliški Beti še marsikaj urediti. Sama pozna delavke, ki delajo samo po štiri ure, medtem ko so ostale ure v bolniški.

ZA PLES IN MODO

KRŠKO — Plesni studio Krško bo 5. oktobra ob 17.15 začel plesni tečaj, t. i. plesni vrtec za otroke, stare 4 in 5 let. Šestletnik ob 18. uri bo plesni vrtec za šestletnike, ob 19. uri pa bodo začeli z aerobiko. Osmega oktobra ob 19. uri bo Plesni studio Krško začel tečaj joge, 9. oktobra ob 16.30 pa tečaj za manekene. Vsi tečaji bodo potekali v domu mladih v Krškem, tj. pri Podmornici.

Istočasno doma šivajo za privatnike tja do polnoči, če je treba. To se ji ne zdi prav, saj mladi zaradi njih ne morejo opravljati niti pripravništva, kaj šele dobiti redno zaposlitev.

Dežurni novinarki se je ponovno oglasila **predstavnica Novomeščanov**, ki živijo v bližini hotela Metropol. Moti jih tamkajšnja diskoteka, ki jim z močnim hrupom ob koncu tedna ne da spati vse do treh zjutraj.

»ŠČUKA« UJELA ŠČUKO — Novomeščana Karla Žužka mnogi kličejo kar »gospod Ščuka«, saj je med člani ribiške družine edini, ki lovi le ščuke. Če verjame ali ne, na leto jih iz Krke potegne tudi štirideset. Na njegovo blesivko so se v dvajsetletni ribiški karieri obesile tudi druge Krkine velikanke: 15-kilogramski sulec, 135 cm dolg som, doslej njegova najdaljša ščuka je merila 105 cm. V nedeljo zvečer je spet metal na otoškem kopalšču in v ribiški ščuk-žico vpisal novo trofejo. Kapitulna ščuka (na sliki) je merila dobrih 100 cm, na tehtnici pa je potegnila 7 kilogramov. (Foto: J. Pavlin)

PREDSTAVITEV VISTE 21

NOVO MESTO - Podjetje Vista 21 bo v ponedeljek, 5. oktobra, ob 10. uri slovesno predstavilo svojo razširjeno dejavnost, ki sega od fotografije in oblikovanja do prodaje fotografskega in drugega materiala, in sicer v obnovljenih prostorih v Bršljini v Kolodvorski ulici. Ob tej priložnosti bodo po slavnostnem govoru novomeškega župana Marjana Dvornika slovesno odprli nove poslovne in delovne prostore, posebej pa bodo predstavili še program znanega angleškega podjetja Ilford, katerega ekskluzivni zastopnik za Slovenijo je prav Vista 21. Ildorf bo predstavil svoja najnovejša filma Delta 100 in Panf Plus, zainteresiranim pa bo kaj več lahko povedal tudi predstavnik te ugledne tovarne fotografskega materiala.

VABILO ZA »NAJBUČARJE«

LJUBLJANA — Revija Moj mali svet že sedmič zapored organizira tekmovanje za najdebelejšo in najdaljšo bučo Slovenije. Pripeljane buče bodo merili v Mariboru v nedeljo, 4. oktobra, ob 15. uri pred gostilno Stara trta na Lentu, v Ljubljani pa naslednjo nedeljo, 11. oktobra, ob 11. uri v atriju Kmečkovega glasa na Celovski 43, kjer bo tudi sejem malih živali. Gojitelje buč vabijo, naj pripeljejo svoje izjemne pridelke.

KUPITE MI RAJE SENDVIČ, STRIC!

- Zelo priden si bil, Denis.
- Mama mi vedno pravi, naj pomagam starejšim.
- Lepo. Poglej, koliko knjig je na policah!
- Res jih je veliko.
- Zate bi bila primerna Bevkova učiteljica Breda.
- Sem jo že prebral. V petem razredu smo jo imeli za čtivo.
- Kaj pa Ovčar Runo?
- Posodila mi ga je sošolka Mojca. Runo je bil pravi prijatelj.
- Robin Hood je napeto branje.
- Pred dnevi sem gledal film, pa tudi knjigo sem že preletel.

- Pa Pika Nogavička?
- To je za otroke, stric. Jaz sem že v šestem razredu.
- Tudi Pet prijatelj imajo.
- Zelo napeto branje.
- Hočeš?
- Ne bi, stric. Pet prijatelj ima Danijel. Njegov oče je zasebnik. Zelo so bogati, toda Danijel ni skop. Sva se že dogovorila, da mi bo knjige posodil. Vseh štirinajst.
- Rad bereš?
- Vsak teden sem najmanj trikrat v Ljudski knjižnici.
- Kaj pa tale: Lessi se vrača.
To je knjiga o psiki.
- Poznam.
- Je ne bi rad imel na knjižni

policij v svoji sobi?
- Bi, a...
- Naj ti jo kupim?
- Rajne ne. Si jo bom že izposodil v šolski knjižnici. Gospodična Molj mi jo je že priporočila.
- Kupil ti bom Dvojčici. Prav? Dvojčici sem prebral med počitnicami. Zabaval sem se.
- Kaže, da bo zate težko najti kaj primernega.
- Saj ni treba, stric.
- Rad bi se ti oddolžil, Denis.
Za pomoč.
- No, če že hočete, stric, pa mi kupite - sendvič.

TONI GASPERIČ

Halo, tukaj Dolenjski list!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo v bodoče več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev. Prislunili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. **Pokličete nas lahko vsak četrtek zvečer, med 20. in 21. uro na telefon (068) 23-606. Eden od dežurnih novinarjev vam bo rad prisluhnil.**